Бүтүн өлкәләрин пролетарлары, бирләшин!

Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасы Али Советинин

Мә'луматы

№ 10 (287)

30 мај 1968-чи ил

11-чи ИЛ НӘШРИ

АЗӘРБАЈЧАН ССР АЛИ СОВЕТИНИН НӘШРИ

БАКЫ

МҮНДӘРИЧАТ

БИРИНЧИ БӨЛМӘ

АЗӘРБАЈЧАН ССР АЛИ СОВЕТИНИН ГӘБУЛ ЕТДИЈИ ГАНУНЛАР ВӘ ГӘРАРЛАР

(Једдинчи чағырыш Азәрбајчан ССР Али Советинин үчүнчү сессијасы)

80. Азәрбајчан ССР Али Совети Мандат комиссијасынын мә'рузәси үзрә Азәрбајчан ССР Али Советинин гәрары.
81. Республика әһалисинә тибби хидмәтин вәзијјәти вә ону јахшылашдырмаг тәдбирләри һаггында Азәрбајчан ССР Али Советинин гәрары.
82. Азәрбајчан ССР-ин 1967-чи ил Дөвләт бүдчәсинин јеринә јетирилмәси һаггында Азәрбајчан ССР Али Советинин гәрары.
83. Азәрбајчан ССР кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети һаггында Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасынын Гануну.
84. Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијаларына даир Әсаснамәнин тәсдиг едилмәси һаггында Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасынын Гануну.
85. «Нуха шәһәринин вә Нуха рајонунун адларынын дәјишдирилмәси һаггында» Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әти Фәрманынын тәсдиг олунмасы вә Азәрбајчан ССР Конститусијасынын (Әсас Ганунунун) 14-чү вә 105-чи маддәләринә дәјишикликләр едилмәси барәсиндә Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасынын Гануну.
86. Азәрбајчан ССР-ин никаһ, аилә, гәјјумлуг вә вәтәндашлыг вәзијјәти актлары һаггында Ганунлар Мәчәлләсинә, Азәрбајчан ССР мәһкәмә гурулушу һаггында Ганунa, чинајәт просессуал вә мүлки просессуал мәчәлләләринә дәјишиклик вә әлавәләр едилмәси барәсиндә Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әти фәрманларынын тәсдиг олунмасы һаггында Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасынын Гануну.
87. Т. Ә. Таһирова јолдашын Азәрбајчан ССР Назирләр Совети сәдринин мүавини вәзифәсиндән азад едилмәси вә К. Ә. Һүсејнов јолдашын Азәрбајчан ССР Назирләр Совети сәдринин мүавини тә'јин олунмасы һаггында Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әти фәрманларынын тәсдиг едилмәси барәсиндә Азәрбајчан ССР Али Советинин гәрары.
88. А. Н. Гафаров јолдашын Азәрбајчан ССР тичарәт назири вәзифәсиндән азад едилмәси вә А. Б. Бәширзадә јолдашын Азәрбајчан ССР тичарәт назири тә'јин олунмасы һаггында Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әти фәрманларынын тәсдиг едилмәси барәсиндә Азәрбајчан ССР Али Советинин гәрары.

---

89. Кәнд вә гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советләринин ишини јахшылашдырмаг мәсәләсинә даир Азәрбајчан ССР Али Советинин 1967-чи ил 26 октјабр тарихли гәрарынын республиканын Хачмаз вә Дәвәчи рајонларында јеринә јетирилмәси кедиши һаггында Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин гәрары.
90. Агдаш, Вәрташен вә Гутгашен рајонларынын колхозларында вәтәндашларын тәклиф, әризә вә шикајәтләринә бахылмасы һаггында Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин гәрары.

ИКИНЧИ БӨЛМӘ

91. В. В. Лошшинкин вә Е. Л. Широков јолдашларын «Јанғын заманы икидлијә көрә» медалы илә тәлтиф едилмәси һаггында Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин Фәрманы.

БИРИНЧИ БӨЛМӘ

АЗӘРБАЈЧАН ССР АЛИ СОВЕТИНИН ГӘБУЛ ЕТДИЈИ ГАНУНЛАР ВӘ ГӘРАРЛАР

(Једдинчи чағырыш Азәрбајчан ССР Али Советинин үчүнчү сессијасы)

80 Азәрбајчан ССР Али Совети Мандат комиссијасынын мә'рузәси үзрә

АЗӘРБАЈЧАН ССР АЛИ СОВЕТИНИН ГӘРАРЫ

Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасынын Али Совети Мандат комиссијасынын мә'рузәсини динләјәрәк **гәрара алыр:**

1968-чи ил јанварын 21-дә 357 нөмрәли Чулфа сечки даирәсиндә сечилмиш Азәрбајчан ССР Али Советинин депутаты Леонид Александрович **Молотијевскинин** вәкаләти дүзкүн һесаб едилсин.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин сәдри М. ИСКӘНДӘРОВ.
Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин катиби З. ШҮКҮРОВА.

Бакы шәһәри, 20 мај 1968-чи ил.
№ 469 — VII.

---

81 Республика әһалисинә тибби хидмәтин вәзијјәти вә ону јахшылашдырмаг тәдбирләри һаггында

АЗӘРБАЈЧАН ССР АЛИ СОВЕТИНИН ГӘРАРЫ

Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасынын Али Совети әһалијә тибби хидмәтин вәзијјәти вә ону јахшылашдырмаг тәдбирләри һаггында мәсәлә мүзакирә едәрәк гејд едир ки, халгын мадди вә мәдәни јашајыш сәвијјәсинин дөнмәдән јүксәлдилмәси, мүаличә-профилактика јардымынын, һабелә әмәк вә мәишәтдә санитарија-кикијена шәраитинин јахшылашдырылмасы нәтичәсиндә Азәрбајчан ССР зәһмәткешләринин чансағлығыны горумаг ишиндә мүәјјән мүвәффәгијјәтләр газанылмышдыр.

Әһали арасында доғумун вә тәбии артымын јүксәк олмасы, өлүм һалларынын ашағы дүшмәси, орта өмрүн узанмасы вә узун өмүрлүлүк Азәрбајчан әһалисинин чансағлығынын вәзијјәтини әкс етдирән сәчијјәви демографик әламәтләрдир.

Азәрбајчанда мүаличә-профилактика вә санитарија-епидемиолокија очагларынын кениш шәбәкәси јарадылмышдыр. Сон он ил әрзиндә поликлиникаларын вә амбулаторијаларын сајы 22,2 фаиз, хәстәханаларын вә ихтисаслашдырылмыш диспансерләрин сајы 46 фаиз, тибб-санитарија мәнтәгәләринин сајы 63,1 фаиз артмышдыр вә и. а. Тибб ишчиләринин сајы хејли чохалмышдыр. 1967-чи илин ахырында тәкчә республика Сәһијјә Назирлији системиндә һәкимләрин сајы 1959-чу илдәкинә нисбәтән 30 фаиз артмышдыр. Инди Азәрбајчан әһалисинә тибби хидмәт көстәрилмәси саһәсиндә 11 миндән артыг һәким вә 33 миндән артыг орта тибб ишчиси чалышыр. Зәһмәткешләрә тибби хидмәт көстәрилмәсинә

тәхсисат илдән-илә артыр. 1967-чи илдә бу тәхсисат 127 милјон маната чатдырылмышдыр. Бүтүн бунлар республика зәһмәткешләринин чансағлығы үчүн партија вә һөкумәтин јорулмадан гајғы көстәрдикләринә парлаг сүбутдур.

Әтраф мүһитин сағламлашдырылмасы, кениш мигјасда мәнзил тикинтиси ишләри апарылмасы, әһалинин мадди вәзијјәтинин јахшылашмасы, профилактика вә мүаличә ишинин мүвәффәгијјәтләри јолухучу хәстәликләрин тамамилә ләғв олунмасына вә ја хејли азалмасына көмәк етмишдир.

Республиканын алимләри тибб елминин инкишафына чох көмәк едирләр. Онларын елми ахтарышлары чох актуал проблемләрә һәср олунур.

Јерли зәһмәткеш депутатлары Советләри, онларын даими сәһијјә комиссијалары әһалинин чансағлығынын горунмасыны јахшылашдырмаг, ичтимаијјәти сәһијјә органларына јардым көстәрмәјә сәфәрбәр вә чәлб етмәк саһәсиндә бөјүк иш апарырлар.

Бунунла бирликдә, Азәрбајчан ССР Али Совети гејд едир ки, сәһијјә саһәсиндә мөвчуд наилијјәтләрә бахмајараг тибби хидмәтин вәзијјәти әһалинин артан тәләбатына һәлә дә кифајәт гәдәр чаваб вермир.

Республиканын бир чох тибб очағы, хүсусән кәндләрдәки тибб очаглары санитарија тәләбләринә чаваб вермәјән, сонрадан ујғунлашдырылмыш биналарда јерләшир. Мүаличә очагларынын хејли һиссәсинин су кәмәри вә канализасијасы јохдур. Һәлә 10—15 чарпајылыг кичик кәнд хәстәханалары вардыр вә бунларда ихтисаслы тибби јардым көстәрмәк мүмкүн дејилдир.

Мүаличә очагларынын кадрларла тә'мин олунмасында чидди нөгсанлар мөвчуддур. Бүтүнлүкдә республика үзрә тәкчә Сәһијјә Назирлији системиндә 1.218 һәким јери бошдур. Бир чох мәркәзи рајон хәстәханасы кадрлара еһтијач һисс едир. Хачмазда 12 һәким, Салјанда 11 һәким, Шәкидә 21 һәким чатышмыр.

Республикада дар ихтисаслы һәкимләр—фтизиатр, ренткенолог вә дерматологлар һазырланмасы вә тибб очагларынын бунларла тә'мин олунмасы хүсусилә јарытмаздыр. Ихтисаслашдырылмыш јардым нөвләринин көстәрилмәси ишиндәки чидди нөгсанлар да мәһз бунунла әлагәдардыр.

Бир сыра кәнд рајонларында һәким кадрлары арасында бөјүк ахычылыг мүшаһидә едилир. Тәкчә кечән ил кәндә кәлмиш 315 һәкимин 106 нәфәри ишләмәк үчүн бурада галмышдыр. Н. Нәриманов адына Тибб Институтунун бә'зи мә'зунлары јашадыглары рајонлара гајытмыр, Бакыда вә ја дикәр ири шәһәрләрдә галырлар.

Бә'зи тибб ишчиләринин кобудлуғу, е'тинасызлығы, сәртлији барәсиндә тибби јардым көстәрилмәси гајдаларына әмәл олунмамасы вә һәким етикасынын позулмасы барәсиндә республика әһалисиндән һәлә дә шикајәтләр кәлир. Бу онун нәтичәсидир ки, бә'зи сәһијјә органларынын вә мүаличә очагларынын рәһбәрләри һәмин нөгсанларын арадан галдырылмасы үчүн һеч дә һәмишә гәти тәдбирләр көрмүр, совет һәкими адына јарашмајан һәрәкәтләрин коллектив ичәрисиндә писләнмәсинә чалышмырлар.

Ушагларын чансағлығынын горунмасы ишини мөһкәмләндирмәк саһәсиндә мүәјјән нөгсанлар вардыр. Республиканын бә'зи рајонларында, мәсәлән, Шаһбуз, Мардакерт, Илич, Чулфа, Һадрут, Зәрдаб, Лачын рајонларында һәким-педиатр чатышмыр.

Елми тәдгигатларда да һәлл едилмәмиш бир сыра мәсәләләр вардыр. Азәрбајчан ССР Сәһијјә Назирлијинин елми шурасы елми-тәдгигат

ишләринин дәгиг вә сәмәрәли шәкилдә әлагәләндирилмәсинә һәлә наил олмамышдыр.

Чох вахт хырда мөвзулара әл атылыр ки, бу да елми-тәдгигатларын сәмәрәсини вә нәтичәсини зәифләдир.

Сон илләрдә тибб елмләри докторларынын вә намизәдләринин сајы артмышдыр. Лакин һазырланмыш кадрларын сајы елми-тәдгигат институтларынын вә али мәктәбләрин тәләбатыны өдәмир. Бир сыра кафедраларда, лабораторијаларда вә клиникаларда елмләр докторларынын ишләмәли олдуглары вәзифәләри елмләр намизәдләри вә ја алимлик дәрәчәси олмајан һәкимләр тутурлар.

Су кәмәрләринин чәкилмәси, канализасија гурғуларынын, һамам, чамашырханаларын тикилмәси әһалинин санитарија мәдәнијјәтини јүксәлтмәк үчүн әсас шәртләрдән биридир. Дөвләт бу мәгсәдләрә чохлу вәсаит ајырыр, лакин Коммунал Тәсәррүфаты Назирлијинин вә онун јерли органларынын тәгсири үзүндән һәр ил бу вәсаитдән тамамилә истифадә олунмур. 1959—1966-чы илләрдә су кәмәри чәкилишинә ајрылмыш 24.146 мин манат вәсаитин чәми 67,5 фаизиндән, 1959—1965-чи илләрдә канализасија гурғуларынын тикинтисинә ајрылмыш 36.805 мин манат вәсаитин јалныз 65,5 фаизиндән истифадә едилмишдир.

Сон илләрдә республиканын шәһәрләриндә вә рајон мәркәзләриндә интенсив сурәтдә сәнаје мүәссисәләри тикилир. Лакин бир сыра мүәссисәләрин санитарија тәләбләринә ујғун олан тәмизләјичи гурғулары јохдур, бунун нәтичәсиндә исә бир чох тәсәррүфат-ичмәли су тәчһизаты мәнбәләри чиркләнир. Бакынын, Сумгајытын, Кировабадын вә башга шәһәрләрин ири нефтајырма вә нефт кимјасы сәнајеси мүәссисәләри истеһсалат туллантыларыны һаваја бурахыр.

Республиканын бир сыра рајонларында, о чүмләдән Учар, Ағсу, Губа, Дәвәчи, Хачмаз, Күрдәмир, Абшерон рајонларында, һабелә Бакы шәһәринин Әзизбәјов, Гарадағ, Киров, Шаумјан рајонларында санитарија вәзијјәти ашағы сәвијјәдәдир.

Республиканын назирликләри вә идарәләри, мүәссисәләрин вә һәмкарлар иттифагы тәшкилатларынын рәһбәрләри әмәк мүһафизәси, тәһлүкәсизлик техникасы вә сәнаје санитаријасы мәсәләләринә, тибб очагларынын вә профилакторијаларын тикилмәсинә аз фикир верирләр. Бир сыра сәһијјә објектләринин тикинтиләри ишчи гүввәси илә, иншаат материаллары илә, мә'мулат вә механизмләрлә пис тә'мин едилир. Көрүлән ишләрин кејфијјәти дә гәнаәтбәхш дејилдир.

Јерли зәһмәткеш депутатлары Советләри зәһмәткешләрин чансағлығынын горунмасы мәсәләсинә кифајәт гәдәр фикир вермир, мүаличә очагларынын фәалијјәтинә зәиф нәзарәт едир, әһалијә тибби хидмәти јахшылашдырмагда онлара һеч дә һәмишә лазыми јардым көстәрмирләр.

Тичарәт Назирлији вә Азәриттифаг кәнд хәстәханаларыны, мүаличә вә ушаг тәрбијә очагларыны әрзаг мәһсуллары илә јарытмаз тә'мин едирләр.

Республиканын Кәнд Тәсәррүфаты Назирлији, дөвләт тәрәвәзчилик вә мејвәчилик, үзүмчүлүк вә шәрабчылыг комитәләри, колхозларын идарә һеј'әтләри вә совхозларын мүдиријјәти јаз-јај тарла ишләри дөврүндә кәнд әмәкчиләри үчүн нормал мәишәт шәраити јарадылмасы гајғысына кифајәт гәдәр галмырлар. Бир сыра колхозларын вә совхозларын тарла дүшәркәләри абадлашдырылмамышдыр, мөвсүмлүк көрпә евләри лазыми әрзаг мәһсуллары илә, хүсусән судла тә'мин едилмир, онларын бир чоху антисанитарија шәраитиндә сахланылыр.

Əhалијə тибби хидмəти даhа да јахшылашдырмаг мəгсəди илə Азəрбајҹан Совет Сосиалист Республикасынын Али Совети **гəрара алыр:**

1. Əhалијə тибби хидмəт вə вəтəндашларын ҹансағлығынын горунмасы сəвијјəсини бүтүн васитəлəрлə даhа да јүксəлтмəк республика сəhијјə органларынын вə идарəлəринин, зəhмəткеш депутатлары Советлəринин, назирликлəринин вə идарəлəринин, сəнаје мүəссисəлəринин, колхозларын, совхозларын, həмкарлар иттифагы тəшкилатларынын рəhбəрлəринин мүhүм вəзифəлəриндəн бири hесаб едилсин.

2. Азəрбајҹан ССР Сəhијјə Назирлијинə бир вəзифə олараг тапшырылсын:

а) тибб очагларынын идарə вə планлашдырма ишинин тəшкили сəвијјəсини јүксəлтсин, бүтүн хидмəт нөвлəринə əhалинин, о ҹүмлəдəн кəнд əhалисинин тəлəбатынын тамамилə өдəнилмəсинə наил олсун, тибби јардымын кејфијјəтини вə мəдəнијјəтини јүксəлтсин; мүаличə-профилактика очагларында əмəјин елми тəшкилинин həртəрəфли тəтбигини тə'мин етсин;

б) тибби хидмəтин вəзијјəти үчүн мүаличə очаглары рəhбəрлəринин шəхси мəс'улијјəтини јүксəлтсин, тибб ишчилəри тəрəфиндəн həкимлик етикасынын позулмасы, həр hансы кобудлуг, гајғысызлыг, өз вəзифəлəринə сəhлəнкарҹасына јанашмаг фактынын тибб коллективлəриндə ҹидди сурəтдə мүзакирə едилмəсинə, конкрет мүгəссирлəрин исə мəс'улијјəтə ҹəлб едилмəсинə наил олсун;

в) кəнд тибб очагларында бош həким вəзифəлəринин тутулмасы үчүн тəдбир көрсүн;

г) клиника-диагностика вə биокимја лабораторијаларынын шəбəкəсини кенишлəндирсин, онлары кадрларла тə'мин етсин, лазыми аваданлыгла тəҹhиз етсин;

ғ) мүаличə-профилактика ишини даhа да кенишлəндирсин, 1970-ҹи илəдəк диспансер иши həҹминин артмасына вə кејфијјəтинин јахшылашмасына наил олсун;

д) ушаглар арасында бир сыра мүаличə-профилактика тəдбирлəринин көрүлмəсини јахшылашдырсын, онларын арасында јолухуҹу хəстəликлəрин вə өлүм hалларынын даhа да азалмасына наил олсун;

е) мүаличə-профилактика очагларына методика вə мəслəhəт рəhбəрлији көстəрилмəсинə тибб институтларынын профессор-мүəллим hеј'əтини вə елми-тəдгигат идарəлəри ишчилəрини кениш мигјасда ҹəлб етсин;

ə) аптек идарəлəринин ишиндəки нөгсанлары арадан галдырсын, мүаличə-профилактика очагларынын вə əhалинин дəрманларла јахшы тəҹhиз олунмасыны тə'мин етсин;

ж) сəнаје, коммунал, иншə мүəссисəлəринə, зəhəрли кимјəви маддəлəрин сахланмасы вə кəнд тəсəррүфатында ишлəдилмəси шəраитинə вə əмəк мүhафизəси тəдбирлəринин həјата кечирилмəсинə нəзарəт заманы санитарија органларынын тəлəбкарлығыны јүксəлтсин;

з) əhали арасында, хүсусəн кəнд əhалиси арасында санитарија-кикијена вəрдишлəрини кениш тəтбиг етмəк мəгсəди илə санитарија маарифи ишинин сəвијјəсини вə тə'сирини јүксəлтсин;

и) тибби хидмəтин кејфијјəтини даhа да јүксəлтмəк мəгсəди илə гардаш республикаларын мүаличə очаглары илə тəҹрүбə мүбадилəсини кенишлəндирсин.

3. Азəрбајҹан ССР Назирлəр Советинə тапшырылсын:

а) кəнд мүаличə очагларынын həкимлəрлə тə'мин олунмасы ишиндəки нөгсанлары тезликлə арадан галдырмаг мəгсəди илə Н. Нəриманов

адына Азəрбајҹан Дөвлəт Тибб Институтуна həкимлəрə даhа чох еhтијаҹы олан рајонлардан абитуријентлəрин гəбулу үчүн лазыми мүддəтдə күзəштли шəртлəр гојулмасы мəсəлəсини нəзəрдəн кечирсин ки, həмин абитуријентлəр институту гуртардыгдан сонра өз кəндлəринə ишə көндəрилсинлəр;

б) həкимлəрə, хүсусилə кəнд рајонларында бөјүк еhтијаҹ олдуғуну нəзəрə алараг Н. Нəриманов адына Азəрбајҹан Дөвлəт Тибб Институту мə'зунларындан республиканын мүаличə-профилактика очагларында мүмкүн гəдəр там истифадə олунмасы мəсəлəсини нəзəрдəн кечирсин вə həлл етсин;

в) тибб мебели истеhсалынын тəшкил едилмəси, хəстəхана палтары тикилмəси, хүсуси тибб автомобил нəглијјатынын тə'мир олунмасы вə еhтијат hиссəлəрлə тə'мин едилмəси, тибб очагларынын јүк автомобил нəглијјаты илə, хүсуси аваданлыгла вə кичик механиклəшдирмə васитəлəри илə тəҹhизинин јахшылашдырылмасы мəсəлəлəрини нəзəрдəн кечириб həлл етсин;

г) Бакы шəhəриндə 600 чарпајылыг тə'ҹили вə тə'хирəсалынмаз тибби јардым хəстəханасы, 500 чарпајылыг доғум еви, академик Миргасымов адына республика клиник хəстəханасы јанында 120 нəфəрлик пансионат тикилмəси мəсəлəсини нəзəрдəн кечирсин, hабелə Семашко адына хəстəхананын вə офталмоложи институтун јенидəн гурулмасы илə əлагəдар олан ишлəрин тезликлə həјата кечирилмəси үчүн тəдбирлəр көрсүн.

4. Јерли зəhмəткеш депутатлары Советлəринин иҹраијјə комитəлəринə бир вəзифə олараг тапшырылсын:

а) сəhијјə мəсəлəлəринə диггəти күчлəндирсинлəр, əразилəриндə јерлəшəн мүаличə очаларынын фəалијјəтинə мүнтəзəм нəзарəт јетирсинлəр, онлара ишдə күндəлик јардым көстəрсинлəр;

б) јашајыш јерлəринин санитарија вəзијјəтини јахшылашдырмаг, онлары абадлашдырмаг вə јашыллашдырмаг, əhалијə коммунал-мəишəт хидмəтинин сəвијјəсини јүксəлтмəк саhəсиндə мүвафиг назирликлəрлə, идарəлəрлə, сəнаје мүəссисəлəри илə, колхоз вə совхозларла бирликдə тəдбирлəр hазырлајыб həјата кечирсинлəр;

в) кəнд мүаличə очагларынын тибб ишчилəри үчүн əлверишли мəнзил-мəишəт шəраити јаратмаг мəсəлəлəринə диггəти күчлəндирсинлəр;

г) јај мөвсүмү дөврүндə шəhəрлəрин вə рајон мəркəзлəринин јашајыш јерлəриндə пионер дүшəркəлəринин вə мејданчаларынын шəбəкəсини кенишлəндирсинлəр

5. Азəрбајҹан ССР Кəнд Тəсəррүфаты Назирлијинə, дөвлəт тəрəвəзчилик вə мејвəчилик, үзүмчүлүк вə шəрабчылыг комитəлəринə бир вəзифə олараг тапшырылсын:

а) совхоз вə колхозларда доғум евлəринин, мөвсүмлүк көрпə евлəринин, аваданлыгла тəҹhиз едилмиш тарла дүшəркəлəринин јарадылмасыны јерли зəhмəткеш депутатлары Советлəринин иҹраијјə комитəлəри илə бирликдə тə'мин етсинлəр;

б) вəсаити кооперативлəшдирмəк јолу илə əhалијə јүксəк ихтисаслы тибби јардым көстəрилмəси тəлəблəринə ҹаваб верə билəн колхозлараарасы вə совхозлараарасы кəнд хəстəханалары тикилмəсини тəшкил етмəк үчүн тəдбирлəр көрсүнлəр;

в) кəнд тəсəррүфаты hејванлары арасында бруселлјоз вə вəрəм хəстəлијинə гаршы мүбаризəни күчлəндирмəк үчүн тə'сирли тəдбирлəр көрсүнлəр;

г) зәһәрли кимјәви маддәләрин тәтбигинин мүәјјән едилмиш гајдаларына ҹидди әмәл олунмасы үчүн бу маддәләри ишләтмәк вә сахламагла әлагәдар олан ишчиләрин мәс'улијјәтини јүксәлтсинләр.

6. Азәрбајҹан ССР Тиҹарәт Назирлијинә вә Азәриттифага бир вәзифә олараг тапшырылсын:

а) тибб очагларынын вә биринҹи нөвбәдә ушаг тибб очагларынын кениш чешиддә әрзаг мәһсуллары илә фасиләсиз тәҹһиз олунмасыны тә'мин етсинләр;

б) шәһәрләрдә вә рајон мәркәзләриндә пәһриз јемәкханаларынын, мағазаларынын вә пәһриз мәһсуллары шө'бәләринин шәбәкәсини кенишләндирсинләр, республиканын ири сәнаје мүәссисәләринин јемәкханаларында пәһриз столлары тәшкил етсинләр;

в) јени дәрс илиндә мәктәб буфетләринин исти сәһәр јемәкләри вә сүд мәһсуллары илә фасиләсиз тәҹһиз олунмасы үчүн тәдбир көрсүнләр.

7. Азәрбајҹан ССР Коммунал Тәсәррүфаты Назирлијинә, Азәрбајҹан ССР Мәишәт Хидмәти Назирлијинә, Азәрбајҹан ССР Назирләр Советинин Дөвләт Су Тәҹһизаты, Су Еһтијатларынын Мүһафизәси вә Ишләдилмәси Комитәсинә бир вәзифә олараг тапшырылсын:

а) су кәмәри чәкилмәси, канализасија гурғулары, һабелә һамам-чамашырханалар тикилмәси планларынын јеринә јетирилмәмәсинә, һәмин мәгсәдләр үчүн ајрылмыш вәсаитдән тамамилә истифадә олунмамасына бундан сонра јол вермәмәк үчүн тәдбирләр көрсүнләр;

б) Бакы вә Кировабад шәһәрләриндә зибили е'малдан кечирән стансијалар тикилмәсини нәзәрдә тутсунлар;

в) шәһәрләрин тәзә салынан јашајыш мәһәлләләриндә өзүнәхидмәт принсипи әсасында тәсәррүфат һесабы илә ишләјән механикләшдирилмиш чамашырханалар тикилмәсини төвсијә етсинләр.

8. Азәрбајҹан ССР Маариф Назирлијинә тапшырылсын:

а) мәктәблиләрин кикијена тәрбијәсинин сәвијјәсини јүксәлтсин, мәктәбләрин вә мәктәбәгәдәр ушаг тәрбијә очагларынын санитарија вәзијјәтини јахшылашдырсын;

б) көрпә евләринин вә ушаг бағчаларынын тикилмәси вә истифадәјә верилмәси сүр'әтинин артмасына наил олсун;

в) мәктәбләрдә олан инвентарын (парталарын, дәрс столларынын, стулларынын вә саирин) мүасир санитарија-кикијена нормаларына ујғун олан јени инвентарла тәдриҹлә әвәз олунмасы үчүн тәдбирләр көрсүн.

9. Азәрбајҹан ССР Сәнаје Тикинтиси Назирлијинә, Азәрбајҹан ССР Кәнд Тикинтиси Назирлијинә, зәһмәткеш депутатлары Советләринин иҹраијјә комитәләринә, республика тикинти тәшкилатларынын рәһбәрләринә бир вәзифә олараг тапшырылсын ки, сәһијјә објектләринин биринҹи нөвбәдә тикилмәсини, һәмин мәгсәдләр үчүн ајрылан вәсаитдән тамамилә истифадә олунмасыны вә көстәрилән објектләрин мүәјјән едилмиш мүддәтләрдә истифадәјә верилмәсини тә'мин етсинләр.

* * *

Азәрбајҹан Совет Сосиалист Республикасынын Али Совети гејд едир ки, коммунизм гуруҹусу олан совет адамларынын ҹансағлығы гајғысына галмаг бөјүк дөвләт әһәмијјәти олан бир вәзифәдир. Али Совет мөһкәм әмин олдуғуну билдирир ки, республиканын јерли зәһмәткеш депутатлары Советләри, назирликләри, идарәләри, һәмкарлар иттифагы тәшкилатлары, тибб ишчиләри вә кениш иҹтимаијјәти вар гүввәләрини вә баҹарыгларыны сәһијјәни даһа да инкишаф етдирмәк барә-

синдә Сов.ИКП XXIII гурултајынын мүәјјән етдији вәзифәләрин мүвәффәгијјәтлә јеринә јетирилмәсинә сәрф едәҹәкләр.

Азәрбајҹан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин сәдри М. ИСКӘНДӘРОВ.

Азәрбајҹан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин катиби З. ШУКУРОВА.

Бакы шәһәри, 20 мај 1968-ҹи ил.

№ 470 — VII.

---

82 Азәрбајҹан ССР-ин 1967-ҹи ил Дөвләт бүдҹәсинин јеринә јетирилмәси һаггында

АЗӘРБАЈҸАН ССР АЛИ СОВЕТИНИН ГӘРАРЫ

Азәрбајҹан Совет Сосиалист Республикасынын Али Совети гејд едир ки, Азәрбајҹан ССР-ин 1967-ҹи ил Дөвләт бүдҹәси мәдахил үзрә 101,6 фаиз вә мәхариҹ үзрә 98,7 фаиз јеринә јетирилмишдир.

Дөврijјә веркиси, мәнфәәтдән ајырмалар, мүәссисәләрдән вә тәсәррүфат тәшкилатларындан кәлир веркиси, әһалидән веркиләр, 3 фаизли дөвләт истигразы вә пул-шеј лотерејасы, һабелә дикәр тә'дијәләр үзрә планлар артыгламасы илә јеринә јетирилмишдир.

Бүдҹәнин мәдахил һиссәсинин мүвәффәгијјәтлә јеринә јетирилмәси халг тәсәррүфаты планында вә бүдҹәдә нәзәрдә тутулмуш бүтүн тәдбирләрин, һабелә республикада халг тәсәррүфатыны вә мәдәнијјәти инкишаф етдирмәк саһәсиндәки әлавә тәдбирләрин фасиләсиз малијјәләшдирилмәсини тә'мин етмәјә имкан вермишдир.

1967-ҹи илдә ашкара чыхарылмыш еһтијат мәнбәләри вә республиканын бүдҹә еһтијатлары һесабына хејли вәсаит мүәссисәләрин вә тәсәррүфат тәшкилатларынын өз дөврijјә вәсаитләринин чатышмазлығынын өдәнилмәсинә, тикинтидә кредитор борҹунун өдәнилмәсинә, шәһәрләрин вә рајон мәркәзләринин абадлашдырылмасына, Бакы метрополитенинин тикилмәсинә вә ишләдилмәсинә, республиканын халг тәсәррүфатыны вә мәдәнијјәтини инкишаф етдирмәк саһәсиндәки дикәр тәдбирләрә јөнәлдилмишдир.

Республика назирликләринин вә идарәләринин әксәријјәти Бөјүк Октјабр сосиалист ингилабынын 50 иллијин шәрәфинә өз сосиалист өһдәликләрини јеринә јетирәрәк мәһсул истеһсалына вә сатышына, әмәк мәһсударлығынын артырылмасына, мәһсулун маја дәјәринин ашағы салынмасына, мәнфәәтә дaир планларын вә өзләринин бүдҹә гаршысындакы тәәһһүдләринин артыгламасы илә јеринә јетирилмәсини тә'мин етмишләр.

Јени тәсәррүфатчылыг системинә кечирилән сәнаје мүәссисәләри бөјүк мүвәффәгијјәтләр газанмыш, 1967-ҹи илдә мәһсул сатышынын һәҹмини 12,5 фаиз вә мәнфәәти 22 фаиз артырмышлар.

Азәрбајҹан ССР Али Совети гејд едир ки, республиканын сәнајесиндә вә халг тәсәррүфатынын дикәр саһәләриндә бөјүк тәсәррүфатдахили еһтијат мәнбәләри вардыр ки, бунларын да һәрәкәтә кәтирилмәси хејли әлавә вәсаитин бүдҹәјә сәфәрбәр едилмәсинә имкан верәр.

Бә'зи назирликләрин вә идарәләрин, мүәссисәләрин вә тәсәррүфат тәшкилатларынын ишиндә ҹидди нөгсанлар олмуш, бунун нәтиҹәсиндә

онлар 1967-чи илдә өзләринин бүдчә гаршысындакы тәәһһүдләрини јеринә јетирмәмишләр. Бунлардан Нефтајырма вә Нефт Кимјасы Сәнајеси Назирлијини, Әт вә Сүд Сәнајеси Назирлијини, Тичарәт Назирлијини, Мәишәт Хидмәти Назирлијини, һабелә «Азәрнефттәчһизатсатыш» идарәсини вә Баш Тахыл Мәһсуллары Идарәсини көстәрмәк олар.

Республиканын тикинти тәшкилатларынын ишиндә чидди нөгсанлар олмушдур; онлар 1967-чи илдә тикинти-гурашдырма ишләринә даир вә тикинтинин маја дәјәринин ашағы салынмасына даир планлары јеринә јетирмәмишләр.

Бир чох мүәссисәләр вә тәшкилатлар капитал гојулушунун малијјәләшдирилмәсинә вәсаит ајрылмасы планынын јеринә јетирилмәсини тә'мин етмәмишләр.

Бир сыра совхозларын ишиндә дә нөгсанлар олмушдур; онлар кәнд тәсәррүфаты биткиләринин вә һејвандарлығын мәһсулдарлығыны артырмаг планларыны јеринә јетирмәмиш, мәһсулун маја дәјәринин хејли баһалашмасына јол вермиш вә или зәрәрлә тамамламышлар.

Бир чох мүәссисәләр вә тәсәррүфат тәшкилатлары, хүсусилә Сәнаје Тикинтиси Назирлији, Кәнд Тикинтиси Назирлији; Нефтчыхарма Сәнајеси Назирлији, Јүнкүл Сәнаје Назирлији, Дөвләт Тәрәвәзчилик вә Мејвәчилик Комитәси өзләринин дөврijјә вәсаитиндә ири мәбләғдә кәсир әмәлә кәлмәсинә јол вермишләр.

Варташен, Дәвәчи, Кәдәбәј, Губа вә Шамахы рајон зәһмәткеш депутатлары Советләринин ичраијјә комитәләри 1967-чи ил бүдчәсинин мәдахил һиссәсини јеринә јетирмәмишләр. Бә'зи рајон вә шәһәр Советләринин ичраијјә комитәләри вәсаитин башга мәгсәдләрә сәрф олунмасына јол вермишләр.

Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасынын Али Совети **гәрара алыр:**

1. Азәрбајчан ССР-ин 1967-чи ил Дөвләт бүдчәсинин, мәдахил мәхарičдән 37.650 мин манат артыг олмагла, мәдахил үзрә 1.301.051 мин манат мәбләғиндә вә мәхарич үзрә 1.263.401 мин манат мәбләғиндә јеринә јетирилмәси һаггында һесабат тәсдиг едилсин.

2. Назирликләрә, идарәләрә, Нахчыван МССР Назирләр Советинә вә Азәрбајчан ССР јерли зәһмәткеш депутатлары Советләринин ичраијјә комитәләринә бир вәзифә олараг тапшырылсын:

— мүәссисәләри тезликлә јени планлашдырма вә игтисади һәвәсләндирмә гајдасына кечирмәк үчүн мүнтәзәм олараг тәдбирләр көрсүнләр, даим һәмин мүәссисәләрә бүтүн васитәләрлә јардым көстәрсинләр, онларын мүсбәт иш тәчрүбәсини өјрәниб јајсынлар;

— игтисади ишин вә нәзарәт ишинин сәвијјәсини даһа да јүксәлтмәк, тәсәррүфат һесабыны мөһкәмләндирмәк вә инкишаф етдирмәк әсасында ичтимаи истеһсалын сәмәрәсинин јүксәлдилмәсинә, фонд сәмәрәсинин артмасына, халг тәсәррүфаты саһәләринин малијјә-игтисади көстәричиләринин јахшылашмасына; тәсәррүфатларын дахили еһтијат мәнбәләринин сәфәрбәр едилмәсинә, истеһсалын рентабеллилијинин јүксәлмәсинә, бүдчә мәдахилинин артыгламасы илә јеринә јетирилмәсинә вә ајрылан вәсаитдән даһа сәмәрәли истифадә едилмәсинә наил олсунлар;

— тикинти-гурашдырма ишләринин маја дәјәринин ашағы салынмасыны, тикинтидә дахили еһтијат мәнбәләринин сәфәрбәр олунмасыны, тикинтинин малијјәләшдирилмәси үчүн мүәссисәләр вә тәшкилатлар тәрәфиндән вахтында вә тамамилә вәсаит верилмәсини тә'мин едән тәдбирләр көрсүнләр;

— совхоз мәһсулларынын маја дәјәринин хејли ашағы салынмасына, совхозларын рентабеллилијинин јүксәлдилмәсинә вә онларын әтраф колхозлар үчүн нүмунәви тәсәррүфатлара чеврилмәсинә јөнәлдилән тәдбирләр һазырлајыб һәјата кечирсинләр;

— мүәссисәләрә вә тәсәррүфат тәшкилатларына ајрылмыш дөврijјә вәсаитинин горунмасыны вә бу вәсаитдән дүзкүн истифадә олунмасыны тә'мин етсинләр;

— әмәјин елми тәшкилини тәкмилләшдирмәк вә назирликләрин, баш идарәләрин, мүәссисәләрин, идарәләрин вә тәшкилатларын гурулушуну вә штатларыны садәләшдирмәк әсасында инзибати-идарә апаратына чәкилән хәрчләрин даһа да азалдылмасы саһәсиндә даим тәдбирләр көрсүнләр;

— мүһасибат учотуну мәркәзләшдирмәк вә механикләшдирмәк әсасында онун даһа да јахшылашдырылмасы вә тәкмилләшдирилмәси саһәсиндә тәдбирләр көрсүнләр; дахили идарә нәзарәтини күчләндирсинләр, гәнаәт режимини мөһкәмләндирмәкдә вә сосиалист мүлкијјәтинин горунмасыны тә'мин етмәкдә онун ролуну јүксәлтсинләр;

— һәр мүәссисә, тикинти вә тәшкилат үзрә тәсәррүфат-малијјә фәалијјәтинин јекунларыны, һабелә јерли бүдчәләрин јеринә јетирилмәси јекунларыны һәр кварталда нәзәрдән кечирсинләр; мөвчуд нөгсанлары арадан галдырмаг саһәсиндә тәдбирләр һазырлајыб һәјата кечирсинләр вә 1968-чи илдә малијјә планларынын вә бүдчәләрин бүтүн көстәричиләр үзрә јеринә јетирилмәсини тә'мин етсинләр.

3. Азәрбајчан ССР Малијјә Назирлији малијјә планларынын, сметаларын, кәлир планларынын назирликләр вә баш идарәләр, мүәссисәләр, тәшкилатлар вә идарәләр тәрәфиндән јеринә јетирилмәсинә вә дөвләт вәсаитинин дүзкүн сәрф олунмасына нәзарәти күчләндирсин.

4. Азәрбајчан ССР Назирләр Советинә тапшырылсын ки, республиканын 1967-чи ил Дөвләт бүдчәсинин јеринә јетирилмәси һаггындакы һесабатын мүзакирәси заманы Азәрбајчан ССР Али Советинин сессијасында ирәли сүрүлән тәклиф вә мүлаһизәләри нәзәрдән кечирсин вә онлар әсасында мүвафиг гәрарлар гәбул етсин.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин сәдри М. ИСКӘНДӘРОВ.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин катиби З. ШҮКҮРОВА.

Бакы шәһәри, 21 мај 1968-чи ил.

№ 471 — VII.

---

83 **Азәрбајчан ССР кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети һаггында**

АЗӘРБАЈЧАН СОВЕТ СОСИАЛИСТ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН

ГАНУНУ

I фәсил

КӘНД, ГӘСӘБӘ ЗӘҺМӘТКЕШ ДЕПУТАТЛАРЫ СОВЕТИНИН ТӘШКИЛИ ВӘ ФӘАЛИЈЈӘТИНИН ӘСАС ПРИНСИПЛӘРИ

Маддә 1. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети әһатә етдији әразидә дөвләт һакимијјәти органыдыр вә үмумдөвләт мәнафе-

јини вә кәнд, гәсәбә зәһмәткешләринин мәнафејини әсас тутараг јерли әһәмијјәти олан бүтүн мәсәләләри ганунла верилмиш һүгуглар дахилиндә һәлл едир.

Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети рајон, шәһәр, вилајәт, республика вә Үмумиттифаг әһәмијјәти олан мәсәләләрин мүзакирәсиндә иштирак едир.

Маддә 2. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети өз әразисиндә јашајан вәтәндашлар тәрәфиндән үмуми, бәрабәр вә мүстәгим сечки һүгугу әсасында, кизли сәсвермә јолу илә ики ил мүддәтинә сечилир.

Кәнд, гәсәбә Советинә сечкиләрин кечирилмәси гајдасы Азәрбајчан ССР вилајәт (Дағлыг Гарабағ Мухтар Вилајәти), рајон, шәһәр, кәнд вә гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советләринә сечкиләрә даир Әсаснамә илә, Нахчыван МССР әразисиндә исә Нахчыван МССР рајон, шәһәр, кәнд вә гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советләринә сечкиләрә даир Әсаснамә илә мүәјјән олунур.

Маддә 3. ССРИ Конститусијасына вә Азәрбајчан ССР, Нахчыван МССР конститусијаларына ујғун олараг кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети өз әразисиндә тәсәррүфат гуручулуғуна вә ичтимаи-мәдәни гуручулуға рәһбәрлик едир, кәнд, гәсәбә бүдчәсини мүәјјән едир, табелијиндә олан мүәссисәләрин, идарәләрин вә тәшкилатларын фәалијјәтинә рәһбәрлик едир, ганунлара әмәл олунмасыны, ичтимаи асајишин вә вәтәндашларын һүгугларынын горунмасыны тә'мин едир, өлкәнин мүдафиә габилијјәтинин күчләндирилмәсинә јардым көстәрир.

Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети өз әразисиндә јерләшән колхозларын, совхозларын, јерли сәнаје, мәишәт хидмәти, тичарәт вә ичтимаи иашә, мәнзил-коммунал тәсәррүфаты мүәссисәринин, сәһијјә, маариф, мәдәнијјәт, рабитә идарәләринин вә јухары органларын билаваситә әһалијә хидмәт көстәрән дикәр тәшкилатларынын ишинә нәзарәт гојур, ганунлара онлар тәрәфиндән әмәл олунмасы үзәриндә нәзарәт тәшкил едир, бу мүәссисәләрин, идарәләрин вә тәшкилатларын рәһбәрләринин мә'рузәләрини динләјир, әһалијә ичтимаи-мәдәни вә мәишәт хидмәти саһәсиндә онларын фәалијјәтини әлагәләндирир.

Маддә 4. Кәнд, гәсәбә, зәһмәткеш депутатлары Советинин фәалијјәти коллектив рәһбәрлик, мә'лумат вермәк, депутатларын сечичиләр гаршысында вә ичраијјә комитәсинин Совет вә әһали гаршысында мүнтәзәм һесабаты, Советин ишиндә иштирак етмәјә зәһмәткешләрин кениш чәлб олунмасы әсасында гурулур.

Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети өз әразисиндә јерләшән колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин, идарәләрин вә дикәр тәшкилатларын ичтимаи тәшкилатлары илә сых әлагәдар шәкилдә ишләјир, ичтимаи өзфәалијјәт органларынын ишинә рәһбәрлик едир.

Маддә 5. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети өз фәалијјәтиндә ССРИ Конститусијасыны вә Азәрбајчан ССР Конститусијасыны, Азәрбајчан ССР кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети һаггында Гануну, ССРИ-нин вә Азәрбајчан ССР-ин дикәр ганунларыны, ССРИ вә Азәрбајчан ССР али советләри рәјасәт һеј'әтләринин фәрманларыны, ССРИ вә Азәрбајчан ССР назирләр советләринин гәрар вә сәрәнчамларыны, јухары зәһмәткеш депутатлары Советләринин вә онларын ичраијјә комитәләринин гәрарларыны рәһбәр тутур. Нахчыван МССР-дә кәнд, гәсәбә Совети өз фәалијјәтиндә һәмчинин Нахчыван МССР Конститусијасыны, Нахчыван МССР кәнд, гәсәбә зәһмәт-

кеш депутатлары Совети һаггында Гануну вә Нахчыван МССР-ин дикәр ганунверичилик актларыны рәһбәр тутур.

Маддә 6. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин, она верилмиш һүгуглар дахилиндә гәбул етдији гәрар вә сәрәнчамлар Советин әразисиндә јерләшән бүтүн колхозлар, совхозлар, мүәссисәләр, идарәләр вә дикәр тәшкилатлар, һабелә вәзифәли шәхсләр вә вәтәндашлар тәрәфиндән ичра үчүн мәчбуридир.

Маддә 7. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советләринин тәшкили, бирләшдирилмәси, ләғв едилмәси вә ја адларынын дәјишдирилмәси, онларын әразисинин һүдудларынын мүәјјән едилмәси вә дәјишдирилмәси әразинин игтисади бүтөвлүјү, әһалинин сајы вә зәһмәткешләрә хидмәт көстәрилмәси мәнафеји әсас көтүрүлмәклә, мүвафиг кәнд, гәсәбә Советләринин рә'ји нәзәрә алынмагла Азәрбајчан ССР ганунлары илә мүәјјән едилмиш гајдада һәјата кечирилир.

Маддә 8. Азәрбајчан ССР-ин Дөвләт бајрағы һаггында Әсаснамәјә ујғун олараг кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин сессијасынын кечирилдији бинада—сессија кечирилән заман, кәнд, гәсәбә Совети ичраијјә комитәсинин бинасында исә—даим Азәрбајчан ССР-ин Дөвләт бајрағы галдырылыр.

Маддә 9. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети һүгуги шәхс һүгугларындан истифадә едир вә Азәрбајчан ССР Али Советинин Рәјасәт Һеј'әти тәрәфиндән тәсдиг олунмуш нүмунә үзрә кербли мөһүрә маликдир.

II фәсил

КӘНД, ГӘСӘБӘ ЗӘҺМӘТКЕШ ДЕПУТАТЛАРЫ СОВЕТИНИН ҺҮГУГ ВӘ ВӘЗИФӘЛӘРИ

Маддә 10. **Планлашдырма, учот вә һесабат саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) ихтијарында олан тәсәррүфат гуручулуғу вә ичтимаи-мәдәни гуручулуг планларыны тәсдиг едир;

2) табелијиндә олан мүәссисәләрин, идарәләрин вә тәшкилатларын истеһсал-малијјә планларыны тәсдиг едир;

3) колхозларда, совхозларда, јерли сәнаје мүәссисәләриндә перспектив вә иллик планларын мүзакирәсиндә иштирак едир; мәнзил тикинтисинә, әһалијә ичтимаи-мәдәни мәишәт вә тичарәт хидмәти көстәрилмәсинә, кәндләрин вә гәсәбәләрин абадлашдырылмасына, јерли јоллар чәкилмәсинә, јерли хаммал вә әмәк еһтијатларындан истифадә едилмәсинә даир колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин, идарәләрин вә јухары органларын дикәр тәшкилатларынын истеһсал-малијјә планларынын лајиһәләри барәсиндә тәклифләр верир;

4) Советин әразисиндә јерләшән колхозлар, совхозлар, мүәссисәләр вә јерли әһәмијјәтли тәшкилатлар үчүн јухары Советин ичраијјә комитәсиндән план көстәричиләри һаггында мә'лумат алыр вә бу көстәричиләрин јеринә јетирилмәсинә нәзарәт едир;

5) табелијиндә олан мүәссисәләрдә, идарәләрдә вә тәшкилатларда учот вә һесабатын вәзијјәтинә нәзарәт јетирир; мүәјјән едилмиш формалар үзрә тәсәррүфат китаблары ачыр вә әһалинин учотуну апарыр, јухары дөвләт органларына һесабат тәгдим едир;

6) лазым олдугда, Совет әразисиндә јерләшән колхозлардан, совхозлардан, мүәссисәләрдән вә јерли әһәмијјәтли тәшкилатлардан, онларын иши һаггында мүәјјән едилмиш статистика мә'луматы вә башга мә'лумат истәјир вә алыр.

Маддә 11. **Бүдчә-малијјә иши саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) кәнд, гәсәбә бүдчәсини мүзакирә вә тәсдиг едир; бүдчә үзрә кассада олан нағд дөврijјә пулуну, мәдахил вә мәхаричин кварталлар үзрә бөлүшдүрүлмәсини тәсдиг едир, бүдчә вәсаитини мәхаричин маддәләри үзрә бөлүшдүрүр; лазым олдугда бүдчә вәсаитини бир бөлмәдән дикәринә, һабелә бир маддәдән о бирисинә (әмәк һаггы үчүн ајрылан вәсаитдән башга) кечирир; кәнд, гәсәбә бүдчәсинин јеринә јетирилмәсини тәшкил едир; онун јеринә јетирилмәси һаггындакы һесабаты мүзакирә вә тәсдиг едир;

2) кәнд, гәсәбә бүдчәсиндә олан идарәләрин сметаларыны тәсдиг едир вә онларын вахтында малијјәләшдирилмәсини, һабелә һәмин идарәләрин ишчиләринә мүәјјән едилмиш мүддәтләрдә әмәк һаггы верилмәсини тә'мин едир; табеликдә олан мүәссисәләрин вә тәшкилатларын бүдчәјә тә'дијәләринин мәбләғини вә бүдчәдән онлара ајрылан вәсаитин мәбләғини мүәјјән едир; ССРИ Дөвләт Банкынын идарәләриндә вә ја әмәк әманәт кассаларында чари һесабларын ачылмасы мәсәләләрини һәлл едир;

3) әһалидән верки, сығорта тә'дијәләринин вә башга тә'дијәләрин дахил олмасыны тә'мин едир, кәнд Советинин әразисиндә бу тә'дијәләрин гәбул олунмасы ишини апарыр вә онларын ССРИ Дөвләт Банкынын идарәләринә вахтында тәһвил верилмәсини тә'мин едир, гәсәбә әразисиндә һәмин тә'дијәләрин әһалидән гәбул олунмасында дөвләт әмәк әманәт кассаларынын ишинә көмәк едир.

4) Советин әразисиндә јерләшән колхозлар, совхозлар, мүәссисәләр вә тәшкилатлар тәрәфиндән тә'дијәләрин кәнд, гәсәбә бүдчәсинә верилмәсинә, һабелә колхозчуларын ичтимаи тә'минаты үчүн мәркәзләшдирилмиш иттифаг фондуна колхозлардан ајырмаларын вахтында верилмәсинә нәзарәт едир, бу мәсәләләр барәсиндә колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин вә тәшкилатларын рәһбәрләринин мә'рузәләрини динләјир;

5) јерли веркиләр вә рүсумлар һаггында ССРИ Али Совети Рәјасәт Һеј'әти Фәрманынын 2-чи маддәсинә ујғун олараг јерли веркиләр вә рүсумлар үзрә, һабелә кәнд тәсәррүфаты веркиси һаггында ССРИ Ганунунун 18-чи маддәсинә ујғун олараг кәнд тәсәррүфаты веркиси үзрә—рајон, шәһәр малијјә органларынын илк рә'ји әсасында имтијазлар верир;

6) кәнд, гәсәбә бүдчәси јеринә јетириләркән әлавә олараг әлдә едилән вәсаити, һабелә мәдахилин артыгламасы илә јеринә јетирилмәси вә ја мәхарич үзрә гәнаәт едилмәси нәтичәсиндә илин ахырында мәдахилин мәхаричдән артыг галан мәбләғини табеликдә олан тәсәррүфатын вә ичтимаи-мәдәни тәдбирләрин, еләчә дә капитал гојулушунун малијјәләшдирилмәсинә, о чүмләдән кәнд, гәсәбә Совети ичраијјә комитәси биналарынын тикилмәсинә вә тә'мир едилмәсинә, онун үчүн нәглијјат, инвентар вә аваданлыг әлдә едилмәсинә јөнәлдир (бу бәндә көстәрилән вәсаитин кәнд, гәсәбә Советиндән алынмасына јол верилмир);

7) кәнд, гәсәбә Советинә ајрылмыш лимит дахилиндә фәрди мәнзил тикинтиси үчүн мүәјјән едилмиш гајдада ССРИ Дөвләт Банкынын идарәләри тәрәфиндән пулла борч верилмәси һаггында гәрарлар чыхарыр;

8) дөвләт әмәк әманәт кассаларынын ишинә вә көнүллү сығортанын кечирилмәсинә көмәк едир;

9) гүввәдә олан ганунлара мүвафиг сурәтдә кәнд әһалисиндән көнүллү верки алынмасыны тәшкил едир; вәтәндаш топланышларында мүәјјән олунмуш тәдбирләрин көнүллү верки вәсаити һесабына көрүлмәсини тә'мин едир вә бу вәсаитин хәрчләнмәси барәсиндә әһали гаршысында һесабат верир;

10) артыг әмлакы вә аваданлығы кәнд гәсәбә бүдчәсиндә олан идарәләр вә тәшкилатлар арасында јенидән бөлүшдүрүр.

Маддә 12. **Кәнд тәсәррүфаты саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) ганунлара колхоз вә совхозлар тәрәфиндән әмәл олунмасына, планларын вә дөвләт гаршысындакы өһдәликләрин вахтында јеринә јетирилмәсинә нәзарәт едир;

2) кәнд тәсәррүфаты истеһсалыны инкишаф етдирмәкдә, истеһсал-малијјә планларыны, дөвләт гаршысындакы өһдәликләри јеринә јетирмәкдә, торпаг саһәләриндән, әкин сујундан, мадди еһтијатлардан вә әмәк еһтијатларындан сәмәрәли истифадә етмәкдә, јардымчы мүәссисәләр тәшкил етмәкдә вә онлары инкишаф етдирмәкдә, әмәк мәһсулдарлығыны јүксәлтмәкдә вә әмәк интизамыны мөһкәмләндирмәкдә, колхозчуларын, совхоз фәһлә вә гуллугчуларынын мадди вә мәдәни һәјат сәвијјәсини јүксәлтмәкдә колхоз вә совхозлара јардым көстәрир, бу мәсәләләр барәсиндә Советин әразисиндә јерләшән колхозларын идарә һеј'әтләринин, совхоз директорларынын, бригада, ферма вә шө'бә рәһбәрләринин мә'рузәләрини мүзакирә едир, онлара төвсијәләр верир, лазым олан һалларда јухары Советин ичраијјә комитәсинә өз тәклифләрини тәгдим едир;

3) Советин әразисиндә јерләшән кәнд тәсәррүфаты артелләринин низамнамәләри барәсиндә јухары Советин ичраијјә комитәсинә мүлаһизә вә тәклифләр верир; кәнд тәсәррүфаты артелинин Низамнамәсинә әмәл олунмасына нәзарәт едир;

4) колхоз вә совхозларда кәнд тәсәррүфаты техникасынын, гурғуларын, һабелә минерал күбрәләрин вә заһәрли кимјәви маддәләрин сахланмасына вә онлардан дүзкүн истифадә олунмасына нәзарәт едир;

5) колхозлараралы истеһсал әлагәләринин инкишафына, колхозлараралы мүәссисәләрин вә тәшкилатларын ишинә көмәк едир;

6) колхозларын, совхозларын, дикәр дөвләт тәсәррүфатларынын вә ичтимаи тәсәррүфатларын әкинләринин вә биткиләринин горунмасы саһәсиндә тәдбирләр көрүлмәсинә, кәнд тәсәррүфаты биткиләринин зијанверичиләринә, хәстәликләринә вә алаг отларына гаршы мүбаризә саһәсиндә колхозлар, совхозлар, мешә тәсәррүфатлары вә башга мүәссисәләр, идарәләр, тәшкилатлар вә вәтәндашлар тәрәфиндән мәчбури тәдбирләр көрүлмәсинә, биткиләри горујан кимјәви васитәләрин тәтбиги заманы тәһлүкәсизлик техникасы гајдаларына вә биткиләрин карантини гајдаларына әмәл олунмасына нәзарәт едир;

7) колхозларын, совхозларын, дикәр мүәссисә вә тәшкилатларын һејвандарлыг фермаларынын бајтарлыг-санитарија вәзијјәтинә, һабелә гүввәдә олан ганунлара мүвафиг сурәтдә карантин гајдаларына әмәл олунмасына, һејван хәстәликләринин гаршысыны алмаг вә онлары ләғв етмәк саһәсиндә башга тәдбирләр көрүлмәсинә нәзарәт едир;

8) Советин әразисиндә артыг кәнд тәсәррүфаты мәһсулларыны сатын алмаг саһәсиндә тәдарүк тәшкилатларынын ишинә нәзарәт едир;

9) дөвләт вә колхоз мешәләринин артырылмасы вә горунмасы, мешә мелиорасијасы вә мешә салынмасы саһәсиндә тәдбирләр көрүлмәсинә

көмәк едир, лазым олан һалларда һәмин мәсәләләр барәсиндә јухары Советин ичраијјә комитәсинә өз тәклифләрини верир;

10) тәбиәтин горунмасы һаггындакы ганунлара бүтүн мүәссисәләр, идарәләр, тәшкилатлар вә вәтәндашлар тәрәфиндән әмәл олунмасы үзәриндә вә тәбии еһтијатларын вә һејванлар аләминин горунмасы вә бәрпасы саһәсиндәки тәдбирләрин јеринә јетирилмәси үзәриндә нәзарәти тә'мин едир; мүәјјән олунмуш ов вә балыгтутма гајдаларынын јеринә јетирилмәсинә нәзарәт едир.

Маддә 13. **Торпагдан истифадә саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) торпагдан истифадә һаггындакы ганунлара Советин әразисиндә торпагдан истифадә едәнләр тәрәфиндән әмәл олунмасына, ерозијаја, торпагларын шоранлашмасына вә батаглашмасына гаршы мүбаризә тәдбирләринин көрүлмәсинә нәзарәт едир;

2) ганунларла мүәјјән едилмиш һәддә вә гајдада кәнд јашајыш мәнтәгәсинин, гәсәбәнин торпагларындан саһәләр ајрылмасы һаггында гәрарлар гәбул едир;

3) колхозларын вә совхозларын һәјәтјаны фондундан дүзкүн истифадә едилмәсинә, һәјәтјаны торпаг саһәләри нормаларына әмәл олунмасына нәзарәт едир; вәтәндашлар арасындакы торпаг мүбаһисәләрини һәлл едир;

4) мүәјјән едилмиш гајдада дөвләт еһтијатындан кәнд, гәсәбә Советинә ајрылан торпаглардан бостанлар, бичәнәкләр вә отлаглар үчүн мүәссисәләр, идарәләр, тәшкилатлар вә вәтәндашлар арасында саһәләр бөлүшдүрүр.

Маддә 14. **Сәнаје саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) табелијиндә олан јерли сәнаје мүәссисәләринин ишинә рәһбәрлик едир вә истеһсал-малијјә планларынын онлар тәрәфиндән јеринә јетирилмәсини тә'мин едир;

2) јухары органын табелијиндә олуб Советин әразисиндә јерләшән сәнаје мүәссисәләриндә ганунлара әмәл олунмасы үзәриндә нәзарәт тәшкил едир;

3) Советин әразисиндә јерләшән сәнаје мүәссисәләринә истеһсалы инкишаф етдирмәкдә, мадди еһтијатлардан вә әмәк еһтијатларындан сәмәрәли истифадә етмәкдә, әмәк мәһсулдарлығыны артырмагда, фәһлә вә гуллугчуларын мадди вә мәдәни һәјат сәвијјәсини јүксәлтмәкдә јардым көстәрир, бу мәсәләләр барәсиндә мүәссисә рәһбәрләринин мә'рузәләрини музакирә едир, онлара төвсијәләр верир, лазым олан һалларда исә јухары Советин ичраијјә комитәсинә өз тәклифләрини тәгдим едир;

4) јерли хаммал, һабелә Советин әразисиндә јерләшән сәнаје мүәссисәләринин истеһсал туллантылары әсасында чохишләнән маллар истеһсалыны вә тикинти материаллары истеһсалыны инкишаф етдирмәк саһәсиндә, кәнд тәсәррүфаты мәһсулларыны е'мал етмәк, халг пешә вә сәнәтләрини инкишаф етдирмәк саһәсиндә тәдбирләр көрүр; филиз олмајан газынтыларын (кил, гум, даш вә и. а.) дүзкүн ишләдилмәсинә нәзарәт едир; әлавә јерли хаммал вә јаначаг еһтијатларыны ашкара чыхарыр вә лазым олан һалларда онлардан истифадә едилмәси барәсиндә јухары органлара тәклифләр верир;

5) балыгчылығы вә овчулугу инкишаф етдирмәк үчүн тәдбирләр көрүр.

Маддә 15. **Тикинти, нәглијјат вә рабитә саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) Советин әразисиндә јерләшән јашајыш мәнтәгәләринин планлашдырылмасы вә тикилмәси лајиһәләрини музакирә едир вә јухары Советин ичраијјә комитәсинә тәгдим едир, тикинти планларына әмәл олунмасына нәзарәт едир; тикинти ишләри јашајыш мәнтәгәләринин тикилмәси планларыны позурса, һәмин ишләри дајандырыр;

2) Советин әразисиндә јашајыш евләринин, ичтимаи-мәдәни идарәләрин вә коммунал мүәссисәләринин тикилмәси кедишинә нәзарәт едир, һәмин објектләрин тикинтисинин кедиши һаггында колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин вә тикинти тәшкилатларынын рәһбәрләринин мә'рузәләрини музакирә едир;

3) јерли Советләрә бурахылан вәсаит һесабына јашајыш евләринин, коммунал мүәссисәләринин вә гурғуларын (су кәмәри, канализасија, енержи-истилик тәчһизаты вә газ тәсәррүфаты, сутутарлар, гујулар, һамамлар вә саирин) тикилмәсини тәшкил едир;

4) Советин әразисиндә јерләшән колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин вә дикәр тәшкилатларын мәнзил-коммунал тәсәррүфаты објектләринин тикинтиси вә тә'мири үчүн ајырдыглары вәсаитдән бирликдә истифадә етмәк вә лазым олан һалларда бу вәсаити мәркәзләшдирмәк мәсәләләрини онларын разылығы илә һәлл едир;

5) јерли әһәмијјәти олан јолларын, көрпүләрин, кечид васитәләринин тикилмәсини вә тә'мирини тәшкил едир, онларын саз вәзијјәтдә олмасына нәзарәт гојур, колхозлары, совхозлары, мүәссисәләри вә башга тәшкилатлары бу ишләрин көрүлмәсинә мүәјјән едилмиш гајдада чәлб едир;

6) автомобил јолларынын чәкилмәси вә тә'мири планларынын колхозлар, совхозлар, сәнаје, нәглијјат, тикинти мүәссисәләри, башга мүәссисәләр вә тәсәррүфат тәшкилатлары тәрәфиндән јеринә јетирилмәсинә нәзарәт едир;

7) Советин әразисиндә әһалијә автомобил нәглијјаты вә дикәр нәглијјат васитәләри илә хидмәт көстәрмәк саһәсиндә нәглијјат тәшкилатларынын ишинә нәзарәт едир;

8) тәбии фәлакәтә, јанғынлара гаршы мүбаризә үчүн, хәстәләрин дашынмасы, тибб ишчиләринин ағыр хәстәләрин јанына кетмәси үчүн вә башга фөвгәл'адә һалларда нәглијјат васитәләри ајырмаг барәсиндә колхозлара, совхозлара, мүәссисәләрә, идарәләрә вә дикәр тәшкилатлара сәрәнчамлар верир;

9) јерли телефон вә почт рабитәсини, радиолашдырманы вә телевизијаны инкишаф етдирмәкдә, хәтт рабитә гурғуларыны тә'мир етмәкдә вә горумагда рабитә органларына јардым көстәрир; Советин әразисиндә јашајан әһалијә хидмәт көстәрмәкдә рабитә шө'бәләринин вә акентликләринин ишинә нәзарәт едир.

Маддә 16. **Мәнзил-коммунал тәсәррүфаты вә абадлашдырма саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) табелијиндә олан мәнзил-коммунал тәсәррүфатына рәһбәрлик едир; сәрәнчамында олан јашајыш евләриндән, коммунал мүәссисәләриндән, инзибати биналардан вә башга биналардан дүзкүн истифадә олунмасыны тә'мин едир, онларын әсаслы вә чари тә'мирини тәшкил едир; табелијиндә олан гејри-јашајыш биналарындан тәсәррүфат мәгсәди илә дүзкүн истифадә олунмасыны тә'мин едир;

2) өз әразисиндә јерләшән колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин, идарәләрин вә јухары органын табелијиндә олан дикәр тәшкилатларын мәнзил-коммунал тәсәррүфаты саһәсиндәки фәалијјәтинә,

4346
М. Ф. ... адына
Азәрб...
КИТАБХАНАСЫ

онлара мәхсус мәнзил фондундан, коммунал мүәссисәләриндән вә гургуларындан дүзкүн истифадә олунмасына нәзарәт едир;

3) Советин сәрәнчамында олан мәнзил фондуну пајлашдырыр; ганунларда нәзәрдә тутулмуш һаллар истисна олмагла дөвләт, кооператив тәшкилатларынын вә ичтимаи тәшкилатларын евләриндә мәнзил саһәси верилмәси һаггында мүдиријјәтин вә фабрик, завод, јерли һәмкарлар иттифагы комитәләринин биркә гәрарларыны тәсдиг едир;

4) кәнд, гәсәбә бүдчәсиндә олан халг маарифи, мәдәнијјәт вә сәһијјә идарәләринин јаначаг, ишыг, инвентарла тә'мин олунмасы, онларын биналарынын тә'мир едилмәси вә һәмин идарәләрин ишчиләриндән өтрү зәрури мәнзил-мәишәт шәраити јарадылмасы үчүн тәдбирләр көрүр, колхозлары, совхозлары, мүәссисәләри вә дикәр тәшкилатлары онларын идарә табелијиндән асылы олмајараг көстәрилән тәдбирләрин јеринә јетирилмәсиндә иштирака чәлб едир;

5) јашајыш мәнтәгәләринин абадлашдырылмасына рәһбәрлик едир, колхозлары, совхозлары мүәссисәләри, идарәләри вә дикәр тәшкилатлары онларын идарә табелијиндән асылы олмајараг абадлашдырма ишинә чәлб едир; колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин вә дикәр тәшкилатларын абадлашдырмаја ајырдыглары вәсаити онларын разылығы илә бирләшдирир; истеһсалат әразиләринин абадлашдырылмасына нәзарәт едир; јашајыш мәнтәгәләринин јашыллашдырылмасыны тәшкил едир; јашыллығын горунмасы вә она гуллуг едилмәси, сututарларын вә зәһмәткешләрин истираһәт јерләринин мүһафизәси үчүн тәдбирләр көрүр; гүввәдә олан ганунлара ујғун сурәтдә күчәләрә ад верир, евләрин нөмрәләрини мүәјјән едир;

6) Советә табе олан мәнзил-коммунал тәсәррүфаты мүәссисәләринин рәһбәрләрини јухары мәнзил-коммунал тәсәррүфаты идарә органларынын разылығы илә вәзифәјә тәсдиг едир вә ја вәзифәдән азад едир;

7) јашајыш мәнтәгәләриндә јанғындан мүһафизә тәдбирләринин көрүлмәсини тәшкил едир; көнүллү јанғынсөндүрән дружиналарын ишинә рәһбәрлик едир;

8) «Јанғын заманы икидлијә көрә» вә «Суда боғуланлары хилас етмәјә көрә» медаллары илә тәлтиф олунмаг үчүн тәгдимат һаггында јухары Советин ичранијјә комитәси гаршысында вәсатәт едир;

9) тәбии фәлакәтин гаршысыны алмаг вә онун нәтичәләрини ләғв етмәк үчүн тәдбирләр көрүр, лазым олдугда мүәјјән едилмиш гајдада әһалини тәбии фәлакәтә гаршы мүбаризәјә вә онун нәтичәләринин ләғв олунмасына чәлб едир;

10) гәбиристанларын вә гардаш мәзарларынын лазыми вәзијјәтдә сахланмасыны тә'мин едир.

Маддә 17. **Тичарәт, ичтимаи иашә вә әһалијә мәишәт хидмәти саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) Советин әразисиндә дөвләт, кооператив вә колхоз тичарәтинә нәзарәт едир; тичарәт вә ичтимаи иашә мүәссисәләринин јерләшдирилмәси вә ихтисаслашдырылмасы планларыны тәсдиг едир, әһалијә тичарәт хидмәтинин мүтәрәгги формаларынын тәтбигинә көмәк едир;

2) әһалијә мәишәт хидмәтинин тәшкили, чамашырхана, бәрбәрхана, ајаггабы вә тикиш е'малатханалары, палтар, ајаггабы вә тәсәррүфат аваданлығы тә'мири е'малатханалары шәбәкәсинин кенишләндирилмәси саһәсиндә тәдбирләр көрүр, онларын ишинә нәзарәт едир; мәишәт хидмәтинин јени нөв вә формаларынын тәтбигинә көмәк едир;

3) мағазаларын, јемәкханаларын, чајханаларын, базарларын ишинә, тичарәт гајдаларына, мүәјјән едилмиш гијмәтләрә әмәл олунма

сына вә алычылара мәдәни хидмәт көстәрилмәсинин тә'мин олунмасына, әһалинин тәләбаты нәзәрә алынмагла әрзаг вә сәнаје малларынын вахтында кәтирилмәсинә нәзарәт едир;

4) кәнд тәсәррүфаты мәһсулларынын вә хаммалын е'малында вә сатышында истеһлак кооперасијасы мүәссисәләринин ишинә нәзарәт едир;

5) тичарәтин вәзијјәти вә әмтәә дөвријјәсинә даир мүәјјән едилмиш планларын вә дикәр план тапшырыгларынын јеринә јетирилмәси кедиши һаггында тичарәт, ичтимаи иашә мүәссисәләри рәһбәрләринин, кәнд истеһлак чәмијјәтләри идарә һеј'әтләринин, һабелә истеһсал фәалијјәти һаггында мәишәт хидмәти мүәссисәләри рәһбәрләринин мә'рузәләрини динләјир;

6) истеһлак чәмијјәтинин Низамнамәсинә әмәл олунмасына нәзарәт едир;

7) Советә табе олан вә әһалијә мәишәт хидмәти көстәрән мүәссисәләрин рәһбәрләрини јухары мәишәт хидмәти идарә органларынын разылығы илә тәсдиг едир вә вәзифәсиндән азад едир;

8) јерли шәраити нәзәрә алмагла тичарәт, ичтимаи иашә вә әһалијә мәишәт хидмәти мүәссисәләринин әһали үчүн мүнасиб иш саатларыны мүәјјән едир, онларын мүәјјән едилмиш иш вахтына әмәл олунмасына нәзарәт едир.

Маддә 18. **Халг маарифи саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) үмуми ичбари тәһсили тә'мин едир, мәктәбјашлы ушагларын учотуну апарыр;

2) Советин әразисиндә јерләшән мәктәбләрин, интернат-мәктәбләрин, мәктәбәгәдәр вә мәктәбдәнкәнар ушаг тәрбијә очагларынын ишинә нәзарәт едир;

3) кәнд, гәсәбә бүдчәсиндә олан күнүузадылмыш мәктәбләрдә (групларда) ушагларын јемәји үчүн һагг вермәкдән азад етмәк мәсәләләрини гүввәдә олан ганунлара ујғун сурәтдә һәлл едир;

4) мәктәбләр, интернат-мәктәбләр, мәктәбәгәдәр вә мәктәбдәнкәнар ушаг тәрбијә очаглары шәбәкәсинин кенишләндирилмәси үчүн тәдбирләр көрүр; колхозларын, совхозларын вә мүәссисәләрин вәсаити һесабына мәктәбләр, даими вә мөвсүми мәктәбәгәдәр, мәктәбдәнкәнар ушаг тәрбијә очаглары тикмәкдә онларын тәшәббүсүнү мүдафиә едир, бунлары Советин әразисиндә јерләшдирмәк мәсәләләрини һәлл едир;

5) ата-ана һимајәси олмајан ушаглары интернат-мәктәбләрә, ушаг евләринә дүзәлтмәк вә тәрбијә едилмәкдән өтрү вәтәндашларын аиләләринә вермәк үчүн тәдбирләр көрүр, Советин әразисиндә јерләшән ушаг евләринин ишинә нәзарәт едир;

6) кәнд јерләриндә јашајан ибтидаи, сәккизиллик вә орта үмумтәһсил мәктәбләри шакирдләринин мәктәбә вә мәктәбдән јашајыш јеринә пулсуз кетмәсини тә'мин етмәк үчүн тәдбирләр көрүр;

7) Советә табе олан мәктәбләрин, мәктәбәгәдәр вә мәктәбдәнкәнар ушаг тәрбијә очагларынын рәһбәрләрини јухары халг маарифи органларынын разылығы илә тәсдиг едир вә вәзифәсиндән азад едир;

8) мәктәбләрдә бүдчә вәсаити һесабына, колхозларын, истеһлак чәмијјәтләринин вә һәмкарлар иттифагларынын вәсаитини чәлб етмәк һесабына үмуми ичбари тәһсил фонду јарадыр; үмуми ичбари тәһсил фондуну мәктәбләр арасында бөлүшдүрүр, бу фонддан дүзкүн истифадә олунмасына нәзарәт едир.

Маддә 19. **Мәдәни-маариф иши саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) Советə табе олан кәнд клубларынын, мәдәнијјәт евләринин, ки-
табханаларын, гырмызы күшәләрин вә дикәр мәдәнијјәт очагларынын
ишинә рәһбәрлик едир. Советин әразисиндә јерләшән башга мәдәниј-
јәт очагларынын ишинә онларын табелијиндән асылы олмајараг нәза-
рәт едиб бу иши әлагәләндирир; мәдәнијјәт очаглары шәбәкәсинин
кенишләндирилмәси саһәсиндә тәдбирләр көрүр;

2) Советә табе олан мәдәнијјәт очагларынын хүсуси вәсаитиндән
дүзкүн истифадә олунмасына, һабелә колхозларын, истеһлак чәмиј-
јәтләринин мәдәнијјәт фондларына ајырмаларынын вә бу фонд вәсаи-
тинин хәрчләнмәсинин дүзкүнлүјүнә нәзарәт едир, онларла разылы-
ға әсасән лазыми һалларда көстәрилән вәсаитдән мәркәзләшдирилмиш
гајдада истифадә едилмәси үчүн тәдбирләр көрүр;

3) әһали үчүн мүһазирәләр, мә'рузәләр вә мүсаһибәләр кечирилмәсини тәшкил едир; елм-маариф ичтимаи тәшкилатларынын ишинә јардым көстәрир;

4) Советә табе олан мәдәнијјәт очагларынын рәһбәрләрини јухары мәдәнијјәт идарә органларынын разылығы илә тәсдиг едир вә вәзифәсиндән азад едир;

5) әһалијә мунтәзәм кино хидмәти көстәрилмәси, халг јарадычылығынын вә бәдии өзфәалијјәтин инкишаф етдирилмәси үчүн тәдбирләр көрүр;

6) дөвләт бајрамлары, әламәтдар илдөнүмләри илә әлагәдар олараг күтләви тәдбирләр кечирир; јени мүлки адәтләрин мәишәтдә тәтбиг олунмасына көмәк едир;

7) Советин әразисиндәки тарихи абидәләрин, мәдәнијјәт абидәләринин вә горуг јерләринин мүһафизә олунмасыны тә'мин едир.

Маддә 20. **Сәһијјә, аналары вә ушаглары мүһафизә, бәдән тәрбијәси вә идман саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) әһалијә пулсуз тибби јардым көстәрилмәси саһәсиндә тәдбирләр көрүр; кәнд, гәсәбә бүдчәсиндә олан тибб очагларынын ишинин тәшкилинә рәһбәрлик едир; јухары органа табе олуб Советин әразисиндә јерләшән тибб очагларынын ишинин тәшкилинә нәзарәт едир;

2) саһә хәстәханаларыны, доғум евләрини, фелдшер-мама мәнтәгәләрини, аптекләри вә дикәр тибб очагларыны Советин әразисиндә сәмәрәли јерләшдирмәк үчүн тәдбирләр көрүр;

3) Советин әразисиндә јерләшән тибб очаглары рәһбәрләринин әһалијә тибб вә санитарија-профилактика хидмәтинин вәзијјәти һаггында мә'рузәләрини динләјир;

4) Советә табе олан тибб очагларынын рәһбәрләрини јухары сәһијјә органларынын разылығы илә тәсдиг едир вә вәзифәсиндән азад едир;

5) санитарија-профилактика вә антиепидемија тәдбирләри көрмәкдә, әһали арасында санитарија маарифи ишинин тәшкилиндә сәһијјә органларына јардым көстәрир; јашајыш мәнтәгәләринин, су тәчһизаты мәнбәләринин, тичарәт вә ичтимаи иашә мүәссисәләринин, мәнзилләрин, мәктәбләрин вә дикәр идарәләрин санитарија вәзијјәтинә нәзарәт едир;

6) јолухучу епидемик хәстәликләр баш вердикдә хәстәләри јерләшдирмәк мәгсәди илә биналардан истифадә едилмәси үчүн тәдбирләр көрүр, карантин характерли тәдбирләр кечирир вә онларын јеринә јетирилмәсинә нәзарәт едир;

7) әһали арасында бәдән тәрбијәсини вә идманы күтләви сурәт-

дә инкишаф етдирмәк, идман мејданчалары вә дикәр идман гурғулары тикмәк үчүн тәдбирләр көрүр;

8) аналары вә ушаглары мүһафизә саһәсиндә тәдбирләр көрүлмәсини тә'мин едир;

9) чохушаглы аналара «Гәһрәман ана» фәхри ады верилмәси вә чохушаглы аналарын «Аналыг шәрәфи» орденләри вә «Аналыг медалы» медаллары илә тәлтиф олунмаға тәгдим едилмәси барәсиндә јухары Советин ичраијјә комитәси гаршысында вәсатәт едир.

Маддә 21. **Әмәк вә ичтимаи тә'минат саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) вәтәндашларын ишә дүзәлдилмәсинә көмәк едир, ихтисас әлдә етмәкдә онлара јардым көстәрир; Советин әразисиндә јерләшән колхозларда, совхозларда вә мүәссисәләрдә әмәк ганунларына, әмәк мүһафизәси вә тәһлүкәсизлик техникасы гајдаларына риајәт олунмасына һәмкарлар иттифагы тәшкилатлары илә бирликдә нәзарәт едир; јенијетмәләрин вә кәнчләрин ишә көтүрүлмәси вә ишдән чыхарылмасы гајдаларына әмәл олунмасына нәзарәт едир;

2) әлилләрин, һабелә һәрби гуллугчуларын, һәлак олмуш дөјүшчүләрин вә партизанларын аилә үзвләринин ишә дүзәлдилмәсини тә'мин едир, һәмин шәхсләрә ганунларла мүәјјән едилмиш имтијазлар вә үстүнлүкләр верилмәсинә нәзарәт едир; әлилләрин пешә тә'лиминә көмәк едир;

3) пенсија ганунларына әмәл олунмасына нәзарәт едир; лазым олан һалларда фәһләләрә, гуллугчулара, колхозчулара вә онларын аилә үзвләринә пенсија тә'јин едилмәсинә јардым көстәрир; колхозчуларын ичтимаи тә'минаты илә мәшғул олан колхоз шураларынын, һабелә колхозлардакы ичтимаи гаршылыглы јардым кассаларынын ишинә нәзарәт едир; колхозчуларын әмәк китабчаларынын апарылмасынын дүзкүнлүјүнү вә колхозларда архив сәнәдләринин сахланмасыны јохлајыр;

4) дөвләт пенсијасы алмаг һүгугу олмајан шәхсләрә кәнд, гәсәбә бүдчәсиндә нәзәрдә тутулмуш тәхсисат һәддиндә мүавинәт тә'јин едир;

5) чохушаглы вә тәк аналара мүавинәт тә'јин етмәк һаггында вә тәбии фәлакәтдән зәрәр чәкмиш вәтәндашлара бирдәфәлик мүавинәт вермәк һаггында јухары Советин ичраијјә комитәсинә тәклифләр верир; мүддәтли хидмәтдә олан һәрби гуллугчуларын аиләләринә ганунларла нәзәрдә тутулмуш мүавинәт тә'јин едилмәсинә јардым көстәрир;

6) чохушаглы аиләләрин мадди вә мәнзил-мәишәт шәраитинин јахшылашдырылмасы гајғысына галыр;

7) еһтијачы олан шәхсләрин әлилләр вә гочалар евинә дүзәлдилмәси үчүн ичтимаи тә'минат органлары васитәси илә тәдбирләр көрүр; колхоз вә колхозлararасы әлилләр вә гочалар евләринин јарадылмасына көмәк едир; әлилләр вә гочалар евләринин ишинә нәзарәт едир.

Маддә 22. **Сосиалист ганунчулуғунун тә'мин олунмасы, дөвләт асајишинин, ичтимаи асајишин вә вәтәндашларын һүгугларынын мүһафизәси саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) Советин әразисиндә јерләшән колхозлар, совхозлар мүәссисәләр, идарәләр вә дикәр тәшкилатлар, һабелә вәзифәли шәхсләр вә вәтәндашлар тәрәфиндән ганунлара әмәл олунмасына нәзарәт едир; вәтәндашларын сијаси, әмәк, мәнзил, дикәр шәхси вә әмлак һүгугларынын вә гануни мәнафејинин горунмасыны тә'мин едир;

2) кәнд, гәсәбә Советинә табе олан мүәссисәләрин вә идарәләрин рәһбәрләри ганунлара зидд әмр вә сәрәнчамлар вердикдә онлары ләғв

едир; торпагдан истифадә едилмәси, јашајыш мәнтәгәләринин абадлашдырылмасы вә тикилмәси, тәбиәтин вә мәдәнијјәт абидәләринин мүһафизәси мәсәләләри барәсиндә колхозчуларын вә истеһлак чәмијјәти пајчыларынын јығынчагларынын, колхозларын вә кәнд истеһлак чәмијјәтләри идарә һеј'әтләринин гәрарлары, јухары органын табелијиндә олуб Советин әразисиндә јерләшән мүәссисәләрин, идарәләрин вә тәшкилатларын рәһбәрләринин әмрләри вә сәрәнчамлары ганунлара зидд олдугда онларын ичрасыны дајандырыр вә бу барәдә мүвафиг јухары органлара мә'лумат верир;

3) Советин әразисиндә јерләшән колхозларда, совхозларда, мүәссисәләрдә вә дикәр тәшкилатларда халг нәзарәти групларына јардым көстәрир;

4) ичтимаи асајишин мүһафизәсиндә халг дружиналарынын, колхозларда вә вәтәндашларын јашајыш јерләриндә јолдашлыг мәһкәмәләринин фәалијјәтинә рәһбәрлик едир; Советин әразисиндә саһә милис мүвәккилинин ишинә нәзарәт едир;

5) вәтәндашлары гәбул едир, зәһмәткешләрин әризә вә шикајәтләринә ганунла мүәјјән едилмиш мүддәтләрдә бахыр вә онларын әсасында лазыми тәдбирләр көрүр; Советин әразисиндә јерләшән колхозларда, совхозларда, мүәссисәләрдә, идарәләрдә вә дикәр тәшкилатларда әризә вә шикајәтләрә бахылмасы гајдасына әмәл олунмасына нәзарәт едир;

6) вәтәндашлары мүәјјән едилмиш гајдада ев дәфтәринә јазыр вә ев дәфтәриндән чыхарыр; паспорт системи гајдаларынын вәзифәли шәхсләр вә вәтәндашлар тәрәфиндән јеринә јетирилмәсини тә'мин едир;

7) ичтимаи асајишин, јашајыш мәнтәгәләриндә тәмизлијин, тәбиәтин вә мәдәнијјәт абидәләринин мүһафизәсини тә'мин едән гајдаларын, јашајыш мәнтәгәләринин абадлашдырылмасы вә тикилмәси, спиртли ичкиләр тичарәти гајдаларынын позулмасы үчүн, колхозларда вә совхозларда әкинләрин тәләф едилмәси вә гајда-ганунун Азәрбајчан ССР ганунларында мүәјјән едилмиш һалларда вә гајдада дикәр шәкилдә позулмасы үчүн вәзифәли шәхсләрә вә вәтәндашлара инзибати чәза верир;

8) гајда-ганунун позулмасына аид олуб инзибати шәкилдә чәза верилмәсини тәләб едән ишләрә бахылмасы үчүн лазым олан һалларда јухары Советин ичраијјә комитәсинин ичазәси илә кәнд, гәсәбә Совети ичраијјә комитәсинин јанында инзибати комиссија тәшкил едир вә онун фәалијјәтинә нәзарәт едир;

9) Азәрбајчан ССР ганунларына ујғун олараг вәтәндашлыг вәзијјәти актларыны гејдә алыр;

10) гәјјумлар вә һамиләр тә'јин едир, онларын өз вәзифәләрини јеринә јетирмәсинә нәзарәт едир;

11) колхоз (кәндли) һәјәтләринин аилә-әмлак бөлкүсүнү гејдә алыр;

12) Азәрбајчан ССР Дөвләт нотариусу һаггындакы Әсаснамәјә ујғун сурәтдә нотариус ишләри көрүр;

13) вәтәндашлара онларын шәхсијјәтини, аилә, әмлак вәзијјәтини тәсдиг едән арајышлар вә ганунларда нәзәрдә тутулан башга арајышлар верир;

14) саһибсиз әмлакын, һабелә вәрәсәлик гајдасы илә дөвләтин сәрәнчамына кечмиш әмлакын сахланмасы вә ондан истифадә едилмәси үчүн тәдбирләр көрүр;

15) дини ајинләр һаггында ганунлара әмәл олунмасына нәзарәт едир.

Маддә 23. **Мүдафиә иши саһәсиндә** кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети:

1) үмуми әскәри вәзифә һаггында Ганунун бүтүн вәтәндашлар тәрәфиндән дәгиг јеринә јетирилмәсини тә'мин едир; һәрби вәзифәлиләрин вә чағырышчыларын мүәјјән едилмиш гајдада илк учотуну апарыр; һәрби вәзифәлиләрин вә чағырышчыларын һәрби комиссарлыглара чағырылдыглары һаггында онлара мә'лумат верир вә һәмин чағырышла онларын вахтында топланыш мәнтәгәсинә кәлмәсинә көмәк едир;

2) мүлки мүдафиәнин тәшкили саһәсиндә тәдбирләр көрүр;

3) ССРИ Силаһлы Гүввәләринин сыраларындан еһтијата бурахылмыш вә тәрхис едилмиш вәтәндашларын ишә дүзәлдилмәсини тә'мин едир.

Маддә 24. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети Азәрбајчан ССР-ин кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети һаггындакы Ганунда нәзәрдә тутулмуш мәсәләләрдән башга, ССР Иттифагы вә Азәрбајчан ССР ганунлары илә, Нахчыван МССР әразисиндә исә һәмчинин Нахчыван МССР ганунлары илә она аид едилмиш дикәр тәсәррүфат гуручулуғу вә ичтимаи-мәдәни гуручулуг мәсәләләрини дә һәлл едә биләр.

III фәсил

КӘНД, ГӘСӘБӘ ЗӘҺМӘТКЕШ ДЕПУТАТЛАРЫ СОВЕТИНИН ИШИНИН ТӘШКИЛИ

I. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин сессијасы

Маддә 25. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин сессијалары Советин ичраијјә комитәси тәрәфиндән илдә алты дәфәдән, јә'ни ики ајда бир дәфәдән аз олмајараг чағырылыр.

Кәнд, гәсәбә Советинин сессијасы һәмчинин кәнд, гәсәбә Советинин бүтүн депутатларынын азы үчдә биринин тәләби илә дә чағырыла биләр.

Јени сечилмиш кәнд, гәсәбә Советинин биринчи сессијасы сечкиләрдән сонра ән кечи ики һәфтә мүддәтиндә әввәлки чағырыш кәнд, гәсәбә Советинин ичраијјә комитәси тәрәфиндән чағырылыр.

Кәнд, гәсәбә Советинин сессијасы Советин ичраијјә комитәсинин сәдри тәрәфиндән ачылыр. Кәнд, гәсәбә Совети сессијаны апармаг үчүн сәдр вә катиб сечир.

Маддә 26. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин сессијасы кәнд, гәсәбә Советинин бүтүн депутатларынын азы үчдә ики һиссәси сессијада иштирак етдији һалда сәлаһијјәтли һесаб олунур.

Маддә 27. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети сессијасынын мүзакирәсинә верилән мәсәләләр кәнд, гәсәбә Советинин ичраијјә комитәси, даими комиссијалары вә депутатлары тәрәфиндән ирәли сүрүлүр.

Кәнд, гәсәбә Советинин сессијасынын күндәлијинә аид тәклифләр Советин әразисиндә јерләшән колхозларын идарә һеј'әтләри, мүәссисәләрин, идарәләрин вә башга тәшкилатларын мүдиријјәти вә ичтимаи

тәшкилатлары, һабелә гәсәбә вәтәндашларынын үмуми јығынчаглары вә кәнд сакинләринин топланышлары тәрәфиндән тәгдим олуна биләр.

Маддә 28. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин сессијасында кәнд, гәсәбә Советинин сәлаһијјәтинә аид олан һәр һансы мәсәлә һәлл едилә биләр, һәм дә ашағыдакы мәсәләләр јалныз сессијаларда һәлл олуна биләр:

1) депутатларын вәкаләтләринин е'тибарлы һесаб едилмәси; депутатларын шәхси әризәси илә депутат вәкаләтләринин өһдәдән көтүрүлмәси;

2) депутатларын сорғулары әсасында гәрарлар гәбул едилмәси;

3) ичраијјә комитәсинин сечилмәси вә онун тәркибинин дәјишдирилмәси; даими комиссијаларын тәшкил едилмәси вә онларын тәркибинин дәјишдирилмәси;

4) ичраијјә комитәсинин вә даими комиссијаларын иши һаггында һесабатлар;

5) Советин ичраијјә комитәси јанында инзибати комиссија тәшкил едилмәси;

6) аидијјәтиндә олан тәсәррүфат вә ичтимаи-мәдәни гуручулуг планларынын тәсдиг едилмәси;

7) сечичиләрин тапшырыгларыны јеринә јетирмәк саһәсиндә тәдбирләрә даир планларын тәсдиг едилмәси;

8) кәнд, гәсәбә бүдчәсинин вә онун јеринә јетирилмәси һаггында һесабатын тәсдиг едилмәси;

9) кәнд, гәсәбә бүдчәсинин мәдахил һиссәсини артыгламасы илә јеринә јетирмәк вә мәхарич һиссәсинә гәнаәт етмәк һесабына әлавә олараг әлдә едилмиш вәсаитин јөнәлдилмәси;

10) мәнзил-коммунал, мәдәни-мәишәт тикинтиси вә абадлашдырма үчүн колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин вә башга тәшкилатларын ајырдыглары вәсаитин бирләшдирилмәси вә јөнәлдилмәси;

11) мәктәбләрин, мәктәбәгәдәр вә мәктәбдәнкәнар ушаг тәрбијә очагларынын, сәһијјә вә мәдәнијјәт очагларынын, коммунал-мәишәт хидмәти мүәссисәләринин рәһбәрләринин тәсдиг олунмасы вә вәзифәсиндән азад едилмәси;

12) кәнд тәсәррүфаты артелләринин Низамнамәләри барәсиндәки мүлаһизә вә тәклифләрин мүзакирәси;

13) кәнд, гәсәбә Советини тәшкил етмәк, бирләшдирмәк, ләғв етмәк вә ја онун адыны дәјишдирмәк, әразисинин һүдудларыны мүәјјән етмәк вә дәјишдирмәк һаггында јухары Советин ичраијјә комитәсинә тәгдиматларын тәсдиг едилмәси.

Маддә 29. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин гәрарлары ачыг сәсвермә јолу илә вә Советин бүтүн депутатларынын сада сәс чохлуғу илә гәбул олунур, Советин ичраијјә комитәсинин сәдри вә катиби тәрәфиндән имзаланыр.

Ичраијјә комитәсинин тәркибинин сечилмәси вә ја дәјишдирилмәси һаггында кәнд, гәсәбә Советинин гәрарлары Советин сессијасынын сәдри вә катиби тәрәфиндән имзаланыр.

Маддә 30. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин гәрарлары ән кечи беш күн әрзиндә әлагәдар тәшкилатларын, вәзифәли шәхсләрин вә вәтәндашларын нәзәринә чатдырылыр.

Кәнд, гәсәбә Советинин гәрарларында јухары органын табелијиндә олуб, Советин әразисиндә јерләшән колхозлара, совхозлара, мүәссисәләрә, идарәләрә вә дикәр тәшкилатлара аид тәклифләр вә төвсијәләр һәмин тәшкилатларын рәһбәрләри тәрәфиндән ән кечи беш күн мүд-

дәтиндә нәзәрдән кечирилмәли вә бунун нәтичәләри һаггында Советә мә'лумат верилмәлидир.

Маддә 31. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин гәрарлары Азәрбајчан ССР Конститусијасына ујғун олараг јухары зәһмәткеш депутатлары Совети тәрәфиндән ләғв едилә биләр вә јухары Советин ичраијјә комитәси тәрәфиндән дајандырыла биләр.

2. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин ичраијјә комитәси

Маддә 32. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин ичраијјә комитәси кәнд, гәсәбә Советинин ичраијјә вә бинакүзарлыг органыдыр вә һәмин орган депутатларын сырасындан бу һеј'әтдә сечилир: ичраијјә комитәсинин сәдри, сәдр мүавини, катиби вә үзвләри.

Кәнд, гәсәбә Совети ичраијјә комитәсинин сајча тәркиби Азәрбајчан ССР ганунларына ујғун олараг кәнд, гәсәбә Совети тәрәфиндән мүәјјән едилир.

Маддә 33. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин ичраијјә комитәси билаваситә ону сечмиш Советә, һабелә јухары Советин ичраијјә комитәсинә һесабат верир.

Маддә 34. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин ичраијјә комитәси Советин әразисиндә тәсәррүфат гуручулуғуна вә ичтимаи-мәдәни гуручулуға кәнд, гәсәбә Советинин, јухары дөвләт һакимијјәти органларынын вә дөвләт идарә органларынын гәрарлары әсасында рәһбәрлик едир.

Кәнд, гәсәбә Советинин ичраијјә комитәси көстәрилән сәлаһијјәтләри һәјата кечирәркән бу Ганунун 28-чи маддәсинә ујғун олараг јалныз кәнд, гәсәбә Советинин сессијаларында һәлл едилмәли олан мәсәләләрдән башга, Советә аид едилән мәсәләләри һәлл едир.

Маддә 35. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети ичраијјә комитәсинин гәрарлары ичраијјә комитәсинин бүтүн тәркибинин сада сәс чохлуғу илә гәбул олунур вә Советин ичраијјә комитәсинин сәдри вә катиби тәрәфиндән имзаланыр.

Кәнд, гәсәбә Совети ичраијјә комитәсинин сәрәнчамлары Советин ичраијјә комитәсинин сәдри тәрәфиндән имзаланыр.

Маддә 36. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети ичраијјә комитәсинин гәрарлары вә сәрәнчамлары кәнд, гәсәбә Совети вә јухары Советин ичраијјә комитәси тәрәфиндән ләғв едилә биләр.

Маддә 37. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин ичраијјә комитәси Советин сессијаларынын һазырланмасыны тә'мин едир, чох мүһүм мәсәләләр барәсиндә Советин гәрар лајиһәләринин әһали тәрәфиндән габагчадан мүзакирә олунмасыны тәшкил едир.

Маддә 38. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин ичраијјә комитәси депутатлара өз депутат вәзифәләрини јеринә јетирмәкдә, һесабатлары һазырламагда вә сечичиләр гаршысында һесабатлар вермәкдә көмәк едир, Советин гәрарларынын јеринә јетирилмәси кедиши һаггында, Советин сессијаларында депутатларын ирәли сүрдүкләри тәнгиди мүлаһизәләр вә тәклифләр әсасында көрүлмүш тәдбирләр һаггында депутатлара мә'лумат верир.

Маддә 39. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин ичраијјә комитәси Советин сессијалары арасындакы дөврдә Советин даими комиссијаларынын ишини әлагәләндирир, онлары Советин сессијаларында вә онун ичраијјә комитәсинин ичласларында мүзакирә олунан мәсәләләрин һазырланмасына чәлб едир.

Маддә 40. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин ичраијјә комитәси өз иши һаггында илдә бир дәфәдән аз олмајараг кәнд, гәсәбә Совети гаршысында, һабелә зәһмәткешләрин јығынчагларында вә вәтәндашларын топланышларында һесабат верир.

Маддә 41. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети ичраијјә комитәсинин сәдри ичраијјә комитәсинин ишини вә кәнд, гәсәбә Советинин вә онун ичраијјә комитәсинин гәрарларынын јеринә јетирилмәсини тәшкил едир, һәмин гәрарларын јеринә јетирилмәси үчүн сәрәнчамлар верир.

Кәнд, гәсәбә Совети ичраијјә комитәсинин сәдри кәнд, гәсәбә бүдчәси үзрә кредитләрин сәрәнчамчысыдыр вә ССРИ Дөвләт Банкынын идарәләриндә вә ја дөвләт әмәк әманәт кассасында кәнд, гәсәбә Советинин чари һесабынын сәрәнчамчысыдыр.

Маддә 42. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети ичраијјә комитәсинин катиби кәнд, гәсәбә Советинин сессијалары, онун ичраијјә комитәсинин ичласлары үчүн материаллар һазырлајыр, ичраијјә комитәси ичласларынын протоколларыны апарыр, кәнд, гәсәбә Советинин вә онун ичраијјә комитәсинин гәрарларынын вахтында ичрачылары нәзәринә чатдырылмасыны изләјир, каркүзарлыг, учот вә һесабат үчүн, кәнд, гәсәбә Советинин сәнәдләринин саламат сахланмасы үчүн мәс'улијјәт дашыјыр, кәнд, гәсәбә Советинин ичраијјә комитәси тәрәфиндән она һәвалә едилмиш дикәр вәзифәләри јеринә јетирир.

Маддә 43. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин сәлаһијјәти гуртардыгдан сонра кәнд, гәсәбә Советинин ичраијјә комитәси јени сечилмиш кәнд, гәсәбә Совети тәрәфиндән јени ичраијјә комитәси тәшкил едиләнәдәк өз сәлаһијјәтини сахлајыр.

3. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин даими комиссијалары

Маддә 44. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети сәлаһијјәтинә аид олан мәсәләләри габагчадан мүзакирә етмәк вә һазырламаг үчүн, Советин вә онун ичраијјә комитәсинин гәрарларынын һәјата кечирилмәсинә фәал јардым көстәрмәк үчүн өз сәлаһијјәти мүддәтиндә депутатлар сырасындан даими комиссијалар тәшкил едир.

Маддә 45. Даими комиссијалар кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети гаршысында мәс'улијјәт дашыјыр вә она һесабат верирләр.

Маддә 46. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети мандат комиссијасы, план-бүдчә комиссијасы, сосиалист ганунчулуғу вә ичтимаи асајиши мүһафизә комиссијасы, һабелә јерли шәраити нәзәрә алмагла тәсәррүфатын вә мәдәнијјәтин ајры-ајры саһәләри үзрә даими комиссијалар тәшкил едир.

Маддә 47. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин мандат комиссијасы:

1) Советин депутатларынын вәкаләтләрини јохлајыр вә сечилмиш депутатларын вәкаләтләрини е'тибарлы һесаб етмәк һаггында вә ја ајры-ајры депутатларын сечкиләрини ләғв етмәк һаггында тәклифләри Советин мүзакирәсинә тәгдим едир;

2) чыхмыш депутатларын јеринә башгаларынын сечкиләрини кечирмәк мәсәләләри барәсиндә тәклифләр һазырлајыр вә онлары Советин ичраијјә комитәсинә верир;

3) депутатын тохунулмазлығы вә кери чағырылмасы илә әлагәдар олан мәсәләләр барәсиндә рә'јләр һазырлајыр.

Маддә 48. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин план-бүдчә комиссијасы:

1) ичраијјә комитәси тәрәфиндән Советин тәсдигинә верилмиш тәсәррүфат гуручулуғу вә ичтимаи-мәдәни гуручулуг планларыны мүзакирә едир вә онлар барәсиндә өз рә'јләрини верир;

2) ичраијјә комитәси тәрәфиндән Советин тәсдигинә верилмиш кәнд, гәсәбә бүдчәсини мүзакирә едир вә онун барәсиндә өз рә'јини верир;

3) тәсәррүфат гуручулуғу вә ичтимаи-мәдәни гуручулуг планлары вә кәнд, гәсәбә бүдчәси барәсиндә Советин дикәр даими комиссијаларындан алынмыш мүлаһизә вә тәклифләри мүзакирә едир вә әлагәләндирир;

4) табеликдә олан тәсәррүфат гуручулугу вә ичтимаи-мәдәни гуручулуг планларынын вә кәнд, гәсәбә бүдчәсинин јеринә јетирилмәсинә нәзарәт едир; планларын вә бүдчәнин јеринә јетирилмәси һаггында һесабатлар барәсиндә рә'ј верир.

Маддә 49. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин сосиалист ганунчулуғу вә ичтимаи асајиши мүһафизә комиссијасы:

1) Советин әразисиндә сосиалист ганунчулуғуну вә ичтимаи асајишин мүһафизә олунмасыны тә'мин етмәк саһәсиндәки тәдбирләрин һазырланмасында вә һәјата кечирилмәсиндә иштирак едир;

2) колхозларда, совхозларда, мүәссисәләрдә, идарәләрдә вә дикәр тәшкилатларда сосиалист ганунчулуғуна әмәл едилиб-едилмәмәсини, вәтәндашларын шикајәт вә әризәләринә дүзкүн вә вахтында бахылыб-бахылмамасыны вә онларын гәбулунун дүзкүн тәшкил едилиб-едилмәмәсини јохламагда иштирак едир;

3) ичтимаи асајиши мүһафизә етмәкдә көнүллү халг дружиналарынын ишинә вә јолдашлыг мәһкәмәләринин ишинә јардым көстәрир;

4) гүввәдә олан ганунларын зәһмәткешләрә изаһ едилмәси вә онларын ганунлара чидди әмәл етмәк вә сосиалист биркәјашајыш гајдаларына һөрмәт етмәк руһунда тәрбијәләнмәси ишиндә иштирак едир.

Маддә 50. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин ајры-ајры тәсәррүфат вә мәдәнијјәт саһәләри үзрә тәшкил едилмиш даими комиссијалары:

1) кәнд тәсәррүфатында, сәнаједә вә јерли тәсәррүфат гуручулуғунун вә ичтимаи-мәдәни гуручулуғун дикәр саһәләриндә әлавә еһтијат мәнбәләрини вә имканлары ашкара чыхармаг саһәсиндә иш апарыр, бу мәсәләләр барәсиндә тәклифләр һазырлајыр вә бунлары Советин вә ја онун ичраијјә комитәсинин мүзакирәсинә тәгдим едирләр;

2) Советин, онун ичраијјә комитәсинин вә јухары дөвләт органларынын гәрарларынын јеринә јетирилмәсини јохламагда, һабелә һәмин гәрарларын әмәли сурәтдә һәјата кечирилмәси саһәсиндә тәшкилатчылыг ишиндә иштирак едирләр;

3) Советин әразисиндә јерләшән колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин, идарәләрин вә дикәр тәшкилатларын ишини өзләринин сәлаһијјәти дахилиндә јохлајырлар; јохламанын нәтичәләринә даир тәклифләри колхозларын идарә һеј'әтләринин, совхозларын, мүәссисәләрин, идарәләрин вә башга тәшкилатларын рәһбәрләринин мүзакирәсинә верир, лазым олдугда исә тәклифләри Советин вә ја онун ичраијјә комитәсинин мүзакирәсинә тәгдим едирләр.

Маддә 51. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин даими комиссијалары өз ичласларында комиссијаларын мүзакирә етдикләри мәсәләләр барәсиндә колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин,

идарәләрин вә дикәр тәшкилатларын рәһбәрләринин мә'рузәләрини вә мә'луматыны динләјә биләр вә онлара төвсијәләр верә биләрләр.

Даими комиссијаларын лазыми һалларда кәнд, гәсәбә Советинин әразисиндә јерләшән колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин, идарәләрин вә дикәр тәшкилатларын рәһбәрләриндән мувафиг материаллар вә сәнәдләр истәмәјә ихтијары вардыр.

Маддә 52. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети мүвәггәти комиссијалар тәшкил едә биләр.

4. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин депутаты

Маддә 53. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети депутатынын сәлаһијјәти сечилдији күндән башланыр вә јени чағырыш кәнд, гәсәбә Советинин сечкиләри күнү гуртарыр.

Маддә 54. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин депутаты кәнд, гәсәбә Советинин ишиндә иштирак етмәјә, онун тапшырыгларыны јеринә јетирмәјә, сечичиләрлә даим әлагә сахламаға, Советин вә онун ичраијјә комитәсинин гәрарлары һаггында онлара мә'лумат вермәјә, сечичиләрин тапшырыг вә тәклифләринин һәјата кечирилмәсинә наил олмаға, вәтәндашлары гәбул етмәјә вә онларын әризә вә шикајәтләринә бахылмасына јардым көстәрмәјә борчлудур.

Маддә 55. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети депутатынын өз депутатлыг фәалијјәти заманы гаршыја чыхан мәсәләләр барәсиндә Советин, онун ичраијјә комитәсинин вә даими комиссијаларынын мүзакирәсинә тәклифләр вермәјә ихтијары вардыр.

Маддә 56. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети депутатынын сессијада кәнд, гәсәбә Советинин ичраијјә комитәсинә, һабелә Советин әразисиндә јерләшән колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин, идарәләрин вә дикәр тәшкилатларын рәһбәрләринә сорғу илә мүрачиәт етмәјә ихтијары вардыр.

Депутатын сорғу илә мүрачиәт етдији кәнд, гәсәбә Советинин ичраијјә комитәси, колхозун, совхозун, мүәссисәнин, идарәнин вә дикәр тәшкилатын рәһбәри Советин сессијасында, чавабын һазырланмасына даһа узун вахт тәләб олундугда исә кәнд, гәсәбә Совети тәрәфиндән мүәјјән едилмиш мүддәтдә чаваб вермәјә борчлудурлар. Депутатын сорғусуна чаваб әсасында Совет гәрар гәбул едир.

Маддә 57. Кәнд, гәсәбә Советинин депутаты өз депутатлыг фәалијјәти илә әлагәдар мәсәләләр барәсиндә Советин әразисиндә јерләшән колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин, идарәләрин вә дикәр тәшкилатларын рәһбәрләринә мүрачиәт етдикдә, онларын рәһбәрләри депутатын мүрачиәтинә ән кечи 5 күн мүддәтиндә чаваб вермәјә борчлудурлар.

Маддә 58. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин депутаты Советин, онун ичраијјә комитәсинин вә даими комиссијаларынын тапшырығы илә Советин әразисиндә јерләшән колхозларын, совхозларын, мүәссисәләрин, идарәләрин вә дикәр тәшкилатларын ишинин јохланылмасында иштирак едә биләр вә јохламанын нәтичәләри барәсиндә өз тәклифләрини ирәли сүрә биләр.

Маддә 59. Азәрбајчан ССР Конститусијасына ујғун олараг кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин депутаты өз иши барәсиндә вә кәнд, гәсәбә Советинин иши барәсиндә сечичиләр гаршысында һесабат вермәјә борчлудур.

Кәнд, гәсәбә Совети депутатынын һесабатлары илдә ики дәфәдән

аз олмајараг кечирилир. Сечичиләрин тәләби илә депутатын һесабаты истәнилән вахт кечирилә биләр.

Маддә 60. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин депутаты мүдиријјәтин тәшәббүсү илә мүәссисәдә, идарәдә, тәшкилатда ишдән чыхарыла билмәз вә ја колхоздан харич едилә билмәз, һабелә, кәнд, гәсәбә Советинин разылығы олмадан, кәнд, гәсәбә Советинин сессијалары арасындакы дөврдә исә онун ичраијјә комитәсинин разылығы олмадан Советин әразисиндә чинајәт мәс'улијјәтинә чәлб олуна билмәз, јахуд һәбс едилә билмәз.

Маддә 61. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин депутаты сессија заманы вә тәркибинә сечилдији ичраијјә комитәсинин ичласы заманы өз истеһсалат вә ја хидмәт вәзифәсини јеринә јетирмәкдән азад едилир, даими иш јериндә онун маашы вә ја орта әмәк һаггы сахланылыр.

Маддә 62. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин депутаты она көстәрилән е'тимады доғрултмадыгда, ганунла мүәјјән едилмиш гајдада сечичиләрин әксәријјәтинин гәрары илә һәр вахт кери чағырыла биләр.

Маддә 63. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин депутаты кәнд, гәсәбә Советинин әразисиндән кәнарда даими јашајыш јеринә кетдикдә вә ја дикәр сәбәбләрә көрә өз сечки даирәсиндә депутатлыг вәзифәләрини јеринә јетирмәк имканына малик олмадыгда өз депутатлыг вәкаләтини өһдәсиндән көтүрдүјү һаггында кәнд, гәсәбә Советинә әризә илә мүрачиәт едир. Кәнд, гәсәбә Совети нөвбәти сессијасында депутатын әризәсини мүзакирә едир, бу мәсәлә барәсиндә гәрар чыхарыр вә һәмин гәрары сечичиләрин нәзәринә чатдырыр.

Маддә 64. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин депутаты сечичиләр тәрәфиндән кери чағырылдыгда, һабелә депутатын өз вәкаләтини өһдәсиндән көтүрдүјү һаггында Совет гәрар чыхардыгда онун вәкаләти вахтындан әввәл дајандырылыр.

Маддә 65. Депутат кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин тәркибиндән чыхдыгда, кәнд, гәсәбә Советинин ичраијјә комитәси депутатын чыхдығы вахтдан ән кечи ики ај мүддәтиндә мүвафиг сечки даирәсиндә јени депутат сечкиләрини тә'јин едир.

5. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советинин ишиндә әһалинин иштиракы, вәтәндашларын үмуми јығынчаглары, кәнд топланышлары

Маддә 66. Кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Совети јерли вә үмумдөвләт әһәмијјәти олан мәсәләләрин һәллиндә вәтәндашларын фәал иштиракыны тә'мин едир, онлары Советин фәалијјәтинә чәлб едир, әһалинин ичтимаи өзфәалијјәт органларынын ишинә рәһбәрлик едир.

Маддә 67. Вәтәндашларын һәјатына аид олан ән мүһүм мәсәләләри мүзакирә етмәк, ганунлары вә јерли Советләрин ән мүһүм гәрарларыны зәһмәткешләрә изаһ етмәк үчүн кәнд, гәсәбә Советинин ичраијјә комитәси бүтөвлүкдә кәнд, гәсәбә Советинин әразисиндә јашајан вәтәндашларын вә ја ајры-ајры јашајыш мәнтәгәләринин, күчәләрин вә мәһәлләләрин вәтәндашларынын үмуми јығынчагларыны, топланышларыны, һабелә кәнд, гәсәбә сакинләри нүмајәндәләринин јығынчагларыны чағырыр.

Кәнд, гәсәбә вәтәндашларынын јығынчағы вә топланышы абадлашдырма, әһалијә коммунал-мәишәт вә мәдәни хидмәт көстәрилмәси,

ичтимаи асајишин муһафизәси мәсәләләрини мүзакирә едир, кәнд, гәсәбә Советн ичраијјә комитәсинин иши һаггында мә'рузәләри динләјир вә Азәрбајчан ССР ганунларына ујғун олараг башга мәсәләләри һәлл едир. Кәнд топланышлары әһалинин көнүллү верки мәсәләләрини мүзакирә вә һәлл едир.

Маддә 68. Вәтәндашларын јығынчаглары вә топланышлары ичтимаи кәнд комитәләрини, кәнд, гәсәбә Советинин әразисиндә јерләшән ајры-ајры јашајыш мәнтәгәләри үзрә, гәсәбәләрдәки вә кәндләрдәки күчәләр вә мәһәлләләр үзрә күчә вә мәһәллә комитәләрини сечир.

Ичтимаи кәнд комитәләри, күчә вә мәһәллә комитәләри кәнд, гәсәбә Советинин вә онун ичраијјә комитәсинин гәрарларынын һәјата кечирилмәсинә көмәк едир, јашајыш мәнтәгәләринин абадлашдырылмасы ишләринин көрүлмәсиндә әһалинин иштиракыны тәшкил едир, мәдәнијјәт, халг маарифи, сәһијјә очагларына, тичарәт, ичтимаи-иашә вә мәишәт хидмәти мүәссисәләринә јардым көстәрирләр.

Азәрбајчан ССР ганунларына ујғун олараг, Нахчыван МССР әразисиндә исә һәмчинин Нахчыван МССР ганунларына ујғун олараг, мүвафиг јашајыш мәнтәгәси әразисиндә кәнд Совети ичраијјә комитәсинин ајры-ајры тапшырыгларыны јеринә јетирмәк ичтимаи кәнд комитәсинә һәвалә олуна биләр.

Ичтимаи кәнд комитәләри, күчә вә мәһәллә комитәләри өзләринин фәалијјәти һаггында онлары сечмиш вәтәндашларын јығынчагларына, топланышларына, кәнд, гәсәбә Советинә вә онун ичраијјә комитәсинә һесабат верирләр.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин сәдри М. ИСКӘНДӘРОВ.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин катиби З. ШҮКҮРОВА.

Бакы шәһәри, 21 мај 1968-чи ил.
№ 472 — VII.

---

84 **Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијаларына даир Әсаснамәнин тәсдиг едилмәси һаггында**

АЗӘРБАЈЧАН СОВЕТ СОСИАЛИСТ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН

ГАНУНУ

Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасынын Али Совети гәрара **алыр:**

1. Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијаларына даир Әсаснамә тәсдиг едилсин.

2. Азәрбајчан ССР Али Советинин 1959-чу ил 15 ијун тарихли гәрары илә тәсдиг олунмуш Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијаларына даир Әсаснамә (Азәрбајчан ССР Али Советинин Мә'луматы, 1959-чу ил, № 7, мад. 106) гүввәдән дүшмүш һесаб едилсин.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин сәдри М. ИСКӘНДӘРОВ.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин катиби З. ШҮКҮРОВА.

Бакы шәһәри, 21 мај 1968-чи ил.
№ 473 — VII.

АЗӘРБАЈЧАН ССР АЛИ СОВЕТИНИН ДАИМИ КОМИССИЈАЛАРЫНА ДАИР

ӘСАСНАМӘ

1. Даими комиссијаларын тәшкил едилмәсинин вә фәалијјәтинин әсас принсипләри, онларын јарадылмасы гајдасы

Маддә 1. Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијалары Азәрбајчан ССР Али Советинин көмәкчи органлары олуб Азәрбајчан ССР Али Советинин ишинә аид олан мәсәләләри габагчадан нәзәрдән кечирмәк вә һазырламаг үчүн, һабелә Азәрбајчан ССР Али Совети гәрарларынын һәјата кечирилмәсинә фәал көмәк етмәк үчүн јарадылыр.

Маддә 2. Азәрбајчан ССР Али Совети даими комиссијаларынын әсас вәзифәләри ашағыдакылардан ибарәтдир:

Азәрбајчан ССР Али Советинин вә ја Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин мүзакирәсинә вермәк үчүн тәклифләр ишләјиб һазырламаг;

Азәрбајчан ССР Али Советинин вә онун Рәјасәт Һеј'әтинин мүзакирәсинә верилмиш мәсәләләр һаггында рә'јләр һазырламаг;

Азәрбајчан ССР Али Советинин вә онун Рәјасәт Һеј'әтинин гәрарларыны һәјата кечирмәк ишиндә дөвләт органларына вә тәшкилатларына, һабелә Азәрбајчан ССР Али Советинин депутатларына көмәк етмәк;

ССРИ Конститусијасынын вә Азәрбајчан ССР Конститусијасынын, ССРИ вә Азәрбајчан ССР ганунларынын, ССРИ вә Азәрбајчан ССР Али Советләринин, һабелә онларын рәјасәт һеј'әтләринин башга гәрарларынын һәјата кечирилмәси саһәсиндә Азәрбајчан ССР назирликләринин вә идарәләринин, республиканын дикәр тәшкилатларынын, һәмчинин јерли дөвләт органларынын вә тәшкилатларынын фәалијјәтинә нәзарәт етмәк.

Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијалары онлара тапшырылмыш вәзифәләри јеринә јетирәрәк, Азәрбајчан ССР Али Советинин сессијалары заманы вә сессијалararасы дөврдә өзләринин бүтүн фәалијјәти илә Азәрбајчан ССР дөвләт һакимијјәтинин али сәлаһијјәтли органы олан Али Советин арасы кәсилмәдән вә сәмәрәли ишләмәсинә көмәк етмәлидирләр.

Маддә 3. Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијалары дөвләт, тәсәррүфат гуручулуғу вә ичтимаи-мәдәни гуручулуг мәсәләләринә даир тәклифләр һазырлајаркән үмумдөвләт мәнафејини вә республика зәһмәткешләринин мәнафејини әсас көтүрүрләр.

Маддә 4. Азәрбајчан ССР Али Советинин Мандат комиссијасы, Ганунверичилик мүлаһизәләри комиссијасы, План-бүдчә комиссијасы, Харичи ишләр комиссијасы, һабелә дөвләт идарәси саһәләри вә ја саһә группары үзрә комиссијалар (саһә комиссијалары) тәшкил едир.

Маддә 5. Даими комиссијалар Азәрбајчан ССР Али Совети тәрәфиндән депутатлар сырасындан һәмин чағырыш Азәрбајчан ССР Али Советинин вәкаләти мүддәтинә сечилирләр.

Даими комиссијалар комиссијанын сәдриндән вә үзвләриндән ибарәтдир. Комиссијаларын үзвләринин сајы Азәрбајчан ССР Али Совети

тәрәфиндән мүәјјән едилир. Һәр даими комиссија өз үзвләри сырасындан комиссијанын сәдр муавинини вә катибини сечир.

Азәрбајҹан ССР Али Советинин сәдри, онун мүавинләри, һабелә Азәрбајҹан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин, Азәрбајҹан ССР Назирләр Советинин, Азәрбајҹан ССР Али Мәһкәмәсинин тәркибинә дахил олан депутатлар вә Азәрбајҹан ССР прокурору даими комиссијаларын һеј'әтинә сечилә билмәзләр.

Маддә 6. Даими комиссијалар Азәрбајҹан ССР Али Совети гаршысында мәс'улијјәт дашыјыр вә она табедирләр.

Азәрбајҹан ССР Али Советинин сессијалары арасындакы дөврдә даими комиссијаларын фәалијјәтини Азәрбајҹан ССР Али Советинин Рәјасәт Һеј'әти әлагәләндирир.

Азәрбајҹан ССР Али Советинин сәдри Али Советин дахили гајдаларыны идарә едәркән даими комиссијаларын ишинин тәшкил олунмасына көмәк едир.

Маддә 7. Азәрбајҹан ССР Али Советинин даими комиссијалары өз үзвләринин кениш тәшәббүскарлығы, коллекиаллыг әсасында, мә'лумат вермәк әсасында фәалијјәт көстәрирләр.

Азәрбајҹан ССР Али Совети вә онун Рәјасәт Һеј'әти тәрәфиндән мүзакирә олунмаг үчүн ганун лајиһәләри вә дикәр тәклифләр һазырлајаркән, Конституснјаја вә совет ганунларына риајәт олунмасына нәзарәт едәркән даими комиссијалар ичтимаи тәшкилатларла әмәкдашлыг шәраитиндә фәалијјәт көстәрир, вәтәндашларын тәклифләрини үмумиләшдирир вә мүзакирә едирләр.

II. Даими комиссијаларын ишинә аид олан мәсәләләр

Маддә 8. Һәр бир даими комиссијанын фәалијјәтиндә әсас истигамәти вә онун ишинә аид мәсәләләри Азәрбајҹан ССР Али Совети вә һәмин Әсаснамә мүәјјән едир.

Маддә 9. Азәрбајҹан ССР Али Советинин Мандат комиссијасына ашағыдакы вәзифәләр һәвалә олунур:

1) Азәрбајҹан ССР Конституснјасынын 34-чү маддәсинә әсасән республика Али Совети депутатларынын вәкаләтини јохламаг вә сечилмиш депутатларын вәкаләтләринин е'тибарлы һесаб олунмасы, јахуд ајры-ајры депутат сечкиләринин ләғв едилмәси барәсиндә Азәрбајҹан ССР Али Советинин мүзакирәсинә тәклифләр вермәк;

2) сырадан чыхмыш депутатларын əвәзинә депутат сечкиләри мәсәләләринә даир тәклифләр һазырлајыб Азәрбајҹан ССР Али Советинин Рәјасәт Һеј'әтинә тәгдим етмәк;

3) Азәрбајҹан ССР Конституснјасынын 36-чы вә 150-чи маддәләриндә нәзәрдә тутулдуғу кими, депутатларын тохунулмазлығы, јахуд депутатларын кери чағырылмасы илә әлагәдар олан мәсәләләр барәсиндә Азәрбајҹан ССР Али Советинин вә ја онун Рәјасәт Һеј'әтинин тапшырығы илә рә'јләр һазырламаг.

Маддә 10. Азәрбајҹан ССР Али Советинин Ганунверичилик мүлаһизәләри комиссијасына ашағыдакы вәзифәләр һәвалә олунур:

1) сосиалист ганунчулуғунун мөһкәмләндирилмәси, әдаләт мүһакимәсинин һәјата кечирилмәси мәсәләләринә даир вә үмуми характерли башга мәсәләләрә даир Азәрбајҹан ССР ганунларынын вә Азәрбајҹан ССР Али Совети гәрарларынын, Азәрбајҹан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әти фәрманларынын вә гәрарларынын лајиһәләрини һазырламаг;

2) Азәрбајҹан ССР ганунларынын, Азәрбајҹан ССР Али Советинин вә онун Рәјасәт Һеј'әтинин дикәр актларынын рә'ј үчүн онлара верилмиш лајиһәләрини әввәлҹәдән нәзәрдән кечирмәк вә мүвафиг рә'јләр һазырламаг;

3) Азәрбајҹан ССР ганунларынын, Азәрбајҹан ССР Али Советинин вә онун Рәјасәт Һеј'әтинин башга актларынын мүвафиг комиссијалар тәрәфиндән верилән лајиһәләринин һазырланмасында Азәрбајҹан ССР Али Советинин дикәр даими комиссијаларынын хаһиши илә иштирак етмәк;

4) Азәрбајҹан ССР ганунверичилијинин мәҹәлләләшдирилмәси вә системләшдирилмәси мәсәләләри барәсиндә тәклифләр һазырламаг;

5) сосиалист ганунчулуғунун мөһкәмләндирилмәси, вәтәндашларын һүгугларынын вә ганунла горунан мәнафеләринин мүдафиә едилмәси мәсәләләләри һаггында Азәрбајҹан ССР назирликләринин вә идарәләринин, дикәр республика тәшкилатларынын, һабелә јерли дөвләт орган вә тәшкилатларынын мә'луматыны вә мә'рузәләрини динләмәк.

Маддә 11. Азәрбајҹан ССР Али Советинин План-бүдҹә комиссијасына ашағыдакы вәзифәләр һәвалә олунур:

1) Азәрбајҹан ССР һөкумәти тәрәфиндән Азәрбајҹан ССР Али Советинин тәсдигинә верилмиш Азәрбајҹан ССР халг тәсәррүфатынын инкишафына даир перспектив вә иллик дөвләт планларыны вә дөвләт планларынын јеринә јетирилмәси һаггында һесабатлары габагҹадан нәзәрдән кечирмәк;

2) Азәрбајҹан ССР һөкумәти тәрәфиндән Азәрбајҹан ССР Али Советинин тәсдигинә верилмиш Азәрбајҹан ССР Дөвләт бүдҹәсини вә Дөвләт бүдҹәсинин јеринә јетирилмәси һаггында һесабаты габагҹадан нәзәрдән кечирмәк;

3) Азәрбајҹан ССР назирликләри вә идарәләри тәрәфиндән комиссијаја тәгдим едилән вә Азәрбајҹан ССР Али Советинин тәсдигинә верилмиш Азәрбајҹан ССР халг тәсәррүфаты планы вә Дөвләт бүдҹәси көстәричиләринин дәјишдирилмәсинә аид олан тәклифләри нәзәрдән кечирмәк;

4) Азәрбајҹан ССР Али Советинин дикәр комиссијаларынын Дөвләт планына вә Дөвләт бүдҹәсинә даир вердикләри гејд вә тәклифләри габагҹадан нәзәрдән кечирмәк вә әлагәләндирмәк;

5) Азәрбајҹан ССР халг тәсәррүфатынын инкишафына даир Дөвләт планы вә Азәрбајҹан ССР Дөвләт бүдҹәси, халг тәсәррүфаты планынын вә Дөвләт бүдҹәсинин јеринә јетирилмәсинә даир һесабатлар һаггында Азәрбајҹан ССР Али Советинә рә'јләр тәгдим етмәк;

6) Азәрбајҹан ССР Али Совети вә онун Рәјасәт Һеј'әти тәрәфиндән мүзакирә едилмәк үчүн халг тәсәррүфатынын планлашдырылмасы вә бүдҹә-малијјә мәсәләләри барәсиндә Азәрбајҹан ССР ганун лајиһәләрини вә дикәр тәклифләр ишләјиб һазырламаг, һабелә габагҹадан нәзәрдән кечирмәк үчүн комиссијаја верилмиш бу мәсәләләр һаггында рә'јләр һазырламаг;

7) Азәрбајҹан ССР халг тәсәррүфатынын инкишафына даир Дөвләт планынын јеринә јетирилмәси вә Азәрбајҹан ССР Дөвләт бүдҹәсинин јеринә јетирилмәси мәсәләләринә даир Азәрбајҹан ССР назирликләринин вә идарәләринин мә'луматыны вә мә'рузәләрини динләмәк.

Маддә 12. Азәрбајҹан ССР Али Советинин Харичи ишләр комиссијасына ашағыдакы вәзифәләр һәвалә олунур:

1) Азәрбајҹан ССР-ин харичи дөвләтләрлә вә бејнәлхалг тәшкилатларла сијаси, игтисади, елми-техники, мәдәни вә дикәр әлагәләринин инкишаф етдирилмәси илә әлагәдар олан вә Азәрбајҹан ССР Консти-

тусиjасына уjғун олараг Азәрбаjҹан ССР Али Совети вә онун Рәjасәт Һеj'әти тәрәфиндән һәлл олунан мәсәләләри һазырламаг вә габагҹадан нәзәрдән кечирмәк, һабелә һәмин мәсәләләрә даир Азрбаjҹан ССР Али Советинә вә jа онун Рәjасәт Һеj'әтинә тәклифләр вә рә'jләр вермәк;

2) Азәрбаjҹан ССР-ин хариҹи дөвләтләрлә вә беjнәлхалг тәшкилатларла сиjаси, игтисади, елми-техники, мәдәни вә дикәр әлагәләринин инкишафына көмәк етмәк;

3) хариҹи өлкәләрлә вә беjнәлхалг тәшкилатларла әлагәләрин инкишафы мәсәләләри саһәсиндә Азәрбаjҹан ССР назирликләринин вә идарәләринин фәалиjjәти һаггында онларын мә'луматыны вә мә'рузәләрини динләмәк.

Маддә 13. Азәрбаjҹан ССР Али Советинин саһә комиссиjаларына ашағыдакы вәзифәләр һәвалә олунур:

1) Азәрбаjҹан ССР Али Совети вә онун Рәjасәт Һеj'әти тәрәфиндән мүзакирә олунмаг үчүн дөвләт идарәсинин мүвафиг саһәсинин инкишаф етдирилмәси мәсәләләринә даир Азәрбаjҹан ССР ганунлары лаjиһәләринин вә дикәр тәклифләр һазырламаг, һабелә илкин мүзакирә үчүн комиссиjалара верилмиш бу кими мәсәләләр һаггында рә'jләр һазырламаг;

2) Азәрбаjҹан ССР халг тәсәррүфатынын инкишафына даир Дөвләт планынын, Азәрбаjҹан ССР Дөвләт бүдҹәсинин мүвафиг бөлмәләринин вә онларын јеринә јетирилмәси һаггында һесабатлары габагҹадан нәзәрдән кечирмәк;

3) Азәрбаjҹан ССР Али Советинин тәсдигинә верилмиш Азәрбаjҹан ССР халг тәсәррүфаты планынын вә Дөвләт бүдҹәсинин мүвафиг бөлмәләринә дәjишикликләр вә әлавәләр олунмасы барәсиндә Азәрбаjҹан ССР назирликләри вә идарәләринин комиссиjалара тәгдим етдикләри тәклифләри мүзакирә етмәк;

4) халг тәсәррүфаты планынын, дөвләт- бүдҹәсинин бөлмәләри вә онларын jеринә jетирилмәсинә даир План-бүдҹә комиссиjасына гејдләр вә тәклифләр вермәк, комиссиjа лазым билдикдә исә, һәмин гејдләри вә тәклифләри билаваситә Азәрбаjҹан ССР Али Советинә тәгдим етмәк;

5) Азәрбаjҹан ССР ганунларынын, Азәрбаjҹан ССР Али Советинин вә онун Рәjасәт Һеj'әтинин дикәр гәрарларынын jеринә jетирилмәси һаггында Азәрбаjҹан ССР-ин мүвафиг назирлик вә идарәләринин, һабелә республика вә jерли дөвләт орган вә тәшкилатларынын мә'луматыны вә мә'рузәләрини динләмәк.

Маддә 14. Бир нечә даими комиссиjанын ишинә аид олан мәсәләләр комиссиjаларын тәшәббүсү илә, һабелә Азәрбаjҹан ССР Али Советинин, jахуд онун Рәjасәт Һеj'әтинин тапшырығы илә комиссиjалар тәрәфиндән бирликдә һазырланыб мүзакирә олуна биләр.

Даими комиссиjа онун мүзакирәсинә верилмиш мәсәләләр барәсиндә дикәр даими комиссиjаларын рә'jини соруша биләр.

Маддә 15. Даими комиссиjа онун мүзакирәсинә верилмиш мәсәләләрин дикәр даими комиссиjаjа да аид олдуғуну һесаб едәрсә, jахуд дикәр комиссиjанын мүзакирә етдиjи мәсәлә һаггында өз рә'jини сөjләмәjи лазым биләрсә, бу барәдә Азәрбаjҹан ССР Али Советинә вә jа Азәрбаjҹан ССР Али Советинин Рәjасәт Һеj'әтинә өз тәклифини верә биләр.

III. Даими комиссиjаларын һүгуг вә вәзифәләри

Маддә 16. Азәрбаjҹан ССР Али Советинин бүтүн даими комиссиjалары ганунвериҹилик тәшәббүсү һүгугуна бәрабәр дәрәҹәдә маликдирләр.

Маддә 17. Даими комиссиjалар өз ишләринә аид олан мәсәләләр һаггында Азәрбаjҹан ССР Али Советинин иҹласларында мә'рузәләр вә әлавә мә'рузәләр едә биләрләр.

Даими комиссиjалар Азәрбаjҹан ССР Али Советинин мүзакирәсинә вердикләри мәсәләләр үзрә, jахуд комиссиjалара рә'j үчүн верилән мәсәләләр үзрә өз мә'рузәчисини вә jа әлавә мә'рузәчисини аjырырлар.

Даими комиссиjаларын бирликдә һазырладытлары мәсәләләр үзрә комиссиjалар биркә мә'рузәләр вә әлавә мә'рузәләрлә чыхыш едә биләрләр.

Маддә 18. Даими комиссиjалар ганун лаjиһәләринин вә jа үмумреспублика әһәмиjjәти олан дикәр мәсәләләрин үмумхалг мүзакирәсинә верилмәси һаггында, һабелә ганун лаjиһәләринин, jахуд дикәр тәклифләрин иҹтимаиjjәт тәрәфиндән мүзакирәси үчүн е'лан олунмасы барәсиндә Азәрбаjҹан ССР Али Советинә, jахуд онун Рәjасәт Һеj'әтинә тәклифләр верирләр.

Мүвафиг даими комиссиjалар мүзакирә заманы ирәли сүрүлмүш тәклифләри вә гејдләри үмумиләшдириб нәзәрдән кечирир; мүзакирәнин нәтиҹәләри һаггында исә Азәрбаjҹан ССР Али Советинә мә'лумат верирләр.

Маддә 19. Азәрбаjҹан ССР Али Советинин даими комиссиjалары өз ишләринә аид олан мәсәләләр үзрә Азәрбаjҹан ССР һөкумәтинин, Азәрбаjҹан ССР назирликләринин вә идарәләринин, дикәр республика тәшкилатларынын нүмаjәндәләрини, һабелә jерли дөвләт орган вә тәшкилатларынын нүмаjәндәләрини динләjә биләрләр.

Азәрбаjҹан ССР назирликләринин, идарәләринин, дикәр республика тәшкилатларынын рәһбәрләри, һабелә jерли дөвләт орган вә jа тәшкилатларынын рәһбәрләри, даими комиссиjанын тәклифи илә комиссиjанын иҹласына кәлмәjә вә комиссиjанын мүзакирә етдиjи мәсәләләр үзрә изаһат тәгдим етмәjә борҹлудурлар. Һәм дә даими комиссиjалар мүвафиг дөвләт органларынын вә тәшкилатларынын рәһбәрләринә онларын иши илә әлагәдар мәсәләләрин мүзакирә олунаҹағы барәдә габагҹадан хәбәр верирләр.

Маддә 20. Азәрбаjҹан ССР Али Советинин даими комиссиjалары өз ишләринә аид олан мәсәләләр барәсиндә Азәрбаjҹан ССР назирликләриндән, идарәләриндән, дикәр республика тәшкилатларындан, һабелә jерли дөвләт орган вә тәшкилатларындан, вәзифәли шәхсләрдән сәнәдләр, jазылы рә'j, һесабат вә дикәр материаллар вермәләрини тәләб едә биләрләр. Бүтүн дөвләт органлары, тәшкилатлары вә вәзифәли шәхсләр комиссиjаларын тәләбини jеринә jетирмәjә, лазыми сәнәдләри, рә'jләри вә дикәр материаллары онлара тәгдим етмәjә борҹлудурлар.

Маддә 21. Азәрбаjҹан ССР назирликләринин, идарәләринин, дикәр республика тәшкилатларынын, һабелә jерли Дөвләт орган вә тәшкилатларынын фәалиjjәти мәсәләләри һаггында Азәрбаjҹан ССР Али Совети даими комиссиjаларынын ишләjиб һазырладыглары төвсиjәләр һәмин дөвләт орган вә тәшкилатларына көндәрилир вә бу барәдә Азәрбаjҹан ССР Али Советинин Рәjасәт Һеj'әтинә, лазым кәлдикдә исә, Азәрбаjҹан ССР Назирләр Советинә вә jа Нахчыван МССР Назирләр Советинә мә'лумат верилир.

Дөвләт органлары вә тәшкилатлары даими комиссиjаларын төвсиjәләрини мүтләг мүзакирә етмәjә борҹлудурлар. Мүзакирәнин нәтиҹәләри, jахуд көрүлмүш тәдбирләр һаггында бир аjдан кеч олмаjараг вә jа комиссиjанын мүәjjән етдиjи мүддәтдә даими комиссиjаjа мә'лумат верилмәлидир.

Маддә 22. Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијалары Азәрбајчан ССР Назирләр Советинә тәклифләр верә биләрләр.

Даими комиссијалар Азәрбајчан ССР һөкумәтинә вә ја онун ајры-ајры үзвләринә соргулар верә биләрләр.

Маддә 23. Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијалары комиссијанын тәркибинә дахил олмајан Азәрбајчан ССР Али Совети депутатларынын, һабелә назирликләрин, идарәләрин, дикәр дөвләт органларынын, ичтимаи тәшкилатларын, елми идарәләрин нүмајәндәләрини, мүтәхәссисләри вә алимләри өзләринин ишинә чәлб едә биләрләр.

Маддә 24. Азәрбајчан ССР Али Совети даими комиссијаларынын үзвләри комиссијаларын ичласларында иштирак етмәјә вә онун тапшырыгларыны јеринә јетирмәјә борчлудурлар.

Комиссијанын мүзакирә етдији бүтүн мәсәләләрин һәллиндә даими комиссија үзвүнүн фәал иштирак етмәси үчүн шәраит јарадылыр, бунун үчүн она лазыми сәнәдләр вә дикәр материаллар верилир.

Даими комиссија үзвүнүн тәклифләри комиссија тәрәфиндән мүдафиә едилмәдији һалларда мүвафиг мәсәлә Азәрбајчан ССР Али Советиндә вә ја Азәрбајчан ССР Али Советинин Рәјасәт Һеј'әтиндә мүзакирә олунаркән о, өз тәклифләри илә чыхыш едә биләр.

Маддә 25. Азәрбајчан ССР Али Совети даими комиссијаларынын үзвләри комиссијанын ишинә аид олан мәсәләләри комиссијанын тапшырығы вә өз тәшәббүсү илә јерләрдә өјрәнир, дөвләт органларынын, ичтимаи тәшкилатларын вә вәтәндашларын тәклифләрини үмумиләшдирир вә өз тәклифләрини комиссијаја тәгдим едирләр.

Маддә 26. Азәрбајчан ССР Али Совети даими комиссијаларынын үзвләри комиссијанын ичласлары заманы, һабелә комиссијанын тапшырыгларыны јеринә јетирәркән даими иш јериндә әмәк һаггы, јахуд орта газанчы сахланмагла истеһсалат вә ја хидмәт вәзифәләриндән азад едилирләр.

IV. Даими комиссијаларын иш гајдасы

Маддә 27. Азәрбајчан ССР Али Совети даими комиссијаларынын ичласлары лазым олдугда, лакин кварталда бир дәфәдән аз олмајараг чағырылыр вә һәм Азәрбајчан ССР Али Советинин сессијалары заманы, һәм дә сессијаларарасы дөврдә кечирилә биләр.

Маддә 28. Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијалары комиссија ичласында тәсдиг едилмиш планлара ујғун сурәтдә ишләјирләр.

Маддә 29. Азәрбајчан ССР Али Совети даими комиссијаларынын ичласлары мүвафиг комиссија һеј'әтинин јарыдан чоху иштирак едән заман сәлаһијјәтли һесаб олунур.

Маддә 30. Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијаларында бүтүн мәсәләләр ичласда иштирак едән комиссија үзвләринин ади сәс чохлуғу илә һәлл олунур.

Бир нечә даими комиссијанын биркә кечирилән ичласларында гәрарлар һәр комиссијанын ади сәс чохлуғу илә гәбул олунур.

Маддә 31. Азәрбајчан ССР Али Совети даими комиссијаларынын ичласларында Азәрбајчан ССР Али Советинин һәмин комиссијанын тәркибинә дахил олмајан депутатлары мәшвәрәтчи сәслә иштирак едә биләрләр.

Маддә 32. Дөвләт органларынын, ичтимаи тәшкилатларын, елми идарәләрин нүмајәндәләри, мүтәхәссисләр вә алимләр Азәрбајчан ССР Али Совети даими комиссијаларынын ичласларына дә'вәт олуна

биләрләр вә онлар комиссијанын ичласларында мәшвәрәтчи сәслә иштирак едирләр.

Лазым кәлдикдә даими комиссија гапалы ичлас кечирмәк һаггында гәрар гәбул едә биләр.

Маддә 33. Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијалары мүзакирә едәчәкләри мәсәләләрин һазырланмасы үчүн Азәрбајчан ССР Али Советинин депутатлары, мүвафиг назирликләрин, идарәләрин, дикәр дөвләт органларынын, ичтимаи тәшкилатларын, елми идарәләрин нүмајәндәләри, мүтәхәссисләр вә алимләр сырасындан көмәкчи комиссијалар вә әмәли груплар јарада биләрләр.

Даими комиссијалар биркә көмәкчи комиссија вә ја әмәли груплар јарада биләрләр.

Маддә 34. Даими комиссијанын сәдри онун ишинә рәһбәрлик едәрәк:

комиссијанын ичласларыны чағырыр вә ичласа һазырлыг ишләрини тәшкил едир;

көмәкчи комиссијаларда ишләмәк вә ја комиссијанын дикәр тапшырыгларыны јеринә јетирмәк үчүн комиссија үзвләрини чағырыр;

комиссијанын ичласларында иштирак етмәк үчүн дөвләт органларынын, дикәр тәшкилатларын нүмајәндәләрини, мүтәхәссисләри вә алимләри дә'вәт едир;

комиссијанын ичласларында сәдрлик едир;

комиссијанын адындан дөвләт тәшкилатлары илә вә ичтимаи тәшкилатларла әлагә сахлајыр;

комиссијанын гәрарларынын ичрасы ишини тәшкил едир;

комиссијанын гәрарларынын јеринә јетирилмәси вә онун төвсијәләринин нәзәрдән кечирилмәси һаггында комиссија үзвләринә мә'лумат верир;

комиссијаларын биркә ичласларыны һәмин комиссијаларын сәдрләри нөвбә илә апарырлар.

Маддә 35. Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијалары өз ичласларынын протоколларыны һазырлајыр вә бунлары комиссијанын сәдри вә катиби имзалајырлар. Даими комиссијаларын биркә ичласларынын протоколлары мүвафиг комиссијаларын сәдрләри вә катибләри тәрәфиндән имзаланыр.

Даими комиссијанын гәрарларыны вә рә'јләрини комиссијанын сәдри имзалајыр. Даими комиссијаларын биркә гәбул етдикләри гәрарлары вә биркә һазырладыглары рә'јләри мүвафиг комиссијаларын сәдрләри имзалајырлар.

Маддә 36. Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијалары өзләринин фәалијјәти һаггында ичтимаијјәтә мә'лумат верирләр. Мәтбуат, радио вә телевизија нүмајәндәләри даими коимссијаларын, онларын көмәкчи комиссијаларынын вә әмәли групларынын ичласларына дә'вәт олуна биләрләр.

Комиссијаларын иши һаггында мә'лумат «Азәрбајчан ССР Али Советинин Мә'луматы»нда вә республика гәзетләриндә дәрч едилир.

Маддә 37. Азәрбајчан ССР Али Советинин даими комиссијаларына Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин апараты хидмәт едир.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин катиби З. ШҮКҮРОВА.

85 «Нуха шәһәринин вә Нуха рајонунун адларынын дәјишдирилмәси һаггында» Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әти Фәрманынын тәсдиг олунмасы вә Азәрбајчан ССР Конститусијасынын (Әсас Ганунунун) 14-чү вә 105-чи маддәләринә дәјишикликләр едилмәси барәсиндә

АЗӘРБАЈЧАН СОВЕТ СОСИАЛИСТ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ГАНУНУ

Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасынын Али Совети **гәрара алыр:**

Нуха шәһәринин Шәки шәһәри вә Нуха рајонунун Шәки рајону адландырылмасы һаггында Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин 1968-чи ил 15 март тарихли Фәрманы тәсдиг едилсин.

Буна мувафиг олараг Азәрбајчан ССР Конститусијасынын 14-чү вә 105-чи маддәләринә ашағыдакы дәјишикликләр едилсин:

Конститусијанын 14-чү маддәсиндән «Нуха», «Нуха вә» сөзләри чыхарылсын, һәмин маддәјә «Шаумјан», «Сумгајыт» сөзләриндән сонра «Шәки», «вә Шәки» сөзләри әлавә едилсин.

Конститусијанын 105-чи маддәсиндә ики јердә «Нуха вә» сөзләри чыхарылсын вә һәмин маддәјә ики јердә «Сумгајыт» сөзүндән сонра «вә Шәки» сөзләри әлавә едилсин.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин сәдри М. ИСКӘНДӘРОВ.
Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин катиби З. ШҮКҮРОВА.

Бакы шәһәри, 21 мај 1968-чи ил.
№ 474 — VII.

---

86 Азәрбајчан ССР-ин никаһ, аилә, гәјјумлуг вә вәтәндашлыг вәзијјәти актлары һаггында Ганунлар Мәчәлләсинә, Азәрбајчан ССР мәһкәмә гурулушу һаггында Гануна, чинајәт процессуал вә мүлки процессуал мәчәлләләринә дәјишиклик вә әлавәләр едилмәси барәсиндә Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әти фәрманларынын тәсдиг олунмасы һаггында

АЗӘРБАЈЧАН СОВЕТ СОСИАЛИСТ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ГАНУНУ

Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасынын Али Совети **гәрара алыр:**

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин ашағыдакы фәрманлары тәсдиг едилсин—

«Азәрбајчан ССР-ин никаһ, аилә, гәјјумлуг вә вәтәндашлыг вәзијјәти актлары һаггында Ганунлар Мәчәлләсинин 142, 147 вә 149-чу маддәләринә гејдләрин ләғв едилмәси барәсиндә» 1968-чи ил 12 феврал тарихли фәрман;

«Азәрбајчан ССР-ин никаһ, аилә, гәјјумлуг вә вәтәндашлыг вәзијјәти актлары һаггында Ганунлар Мәчәлләсинә вә Азәрбајчан ССР Мүлки Процессуал Мәчәлләсинә дәјишиклик вә әлавәләр едилмәси барәсиндә» 1968-чи ил 22 март тарихли фәрман;

«Азәрбајчан ССР мәһкәмә гурулушу һаггында Ганунун 57, 59 вә 65-чи маддәләринә дәјишиклик вә әлавәләр едилмәси барәсиндә» 1968-чи ил 22 март тарихли фәрман;

«Азәрбајчан ССР Чинајәт Процессуал Мәчәлләсинин 402-чи маддәсинә дәјишиклик вә әлавәләр едилмәси һаггында» 1968-чи ил 22 март тарихли фәрман;

«Азәрбајчан ССР Мүлки Процессуал Мәчәлләсинин 333 вә 334-чү маддәләринә дәјишиклик вә әлавәләр едилмәси һаггында» 1968-чи ил 22 март тарихли фәрман.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин сәдри М. ИСКӘНДӘРОВ.
Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин катиби З. ШҮКҮРОВА.

Бакы шәһәри, 21 мај 1968-чи ил.
№ 475 — VII.

---

87 Т. Ә. Таһирова јолдашын Азәрбајчан ССР Назирләр Совети сәдринин мүавини вәзифәсиндән азад едилмәси вә К. Ә. Һүсејнов јолдашын Азәрбајчан ССР Назирләр Совети сәдринин мүавини тә'јин олунмасы һаггында Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әти фәрманларынын тәсдиг едилмәси барәсиндә

АЗӘРБАЈЧАН ССР АЛИ СОВЕТИНИН ГӘРАРЫ

Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасынын Али Совети **гәрара алыр:**

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин 1968-чи ил 28 феврал тарихли ашағыдакы фәрманлары тәсдиг едилсин—

Таһирә Әкбәр гызы **Таһирова** јолдашын Азәрбајчан ССР Назирләр Совети сәдринин мүавини вәзифәсиндән азад едилмәси һаггында фәрман;

Камран Әсәд оғлу **Һүсејнов** јолдашын Азәрбајчан ССР Назирләр Совети сәдринин мүавини тә'јин олунмасы һаггында фәрман.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин сәдри М. ИСКӘНДӘРОВ.
Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин катиби З. ШҮКҮРОВА.

Бакы шәһәри, 21 мај 1968-чи ил.
№ 476 — VII.

---

88 А. Н. Гафаров јолдашын Азәрбајчан ССР тичарәт назири вәзифәсиндән азад едилмәси вә А. Б. Бәширзадә јолдашын Азәрбајчан ССР тичарәт назири тә'јин олунмасы һаггында Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әти фәрманларынын тәсдиг едилмәси барәсиндә

АЗӘРБАЈЧАН ССР АЛИ СОВЕТИНИН ГӘРАРЫ

Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасынын Али Совети **гәрара алыр:**

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин 1968-чи ил 29 феврал тарихли ашағыдакы фәрманлары тәсдиг едилсин—

Ағарза Нурмәммәд оғлу **Гафаров** јолдашын Азәрбајчан ССР тичарәт назири вәзифәсиндән азад едилмәси һаггында фәрман;

Аға Бәшир оғлу **Бәширзадә** јолдашын Азәрбајчан ССР тичарәт назири тә'јин олунмасы һаггында фәрман.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин сәдри **М. ИСКӘНДӘРОВ.**

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин катиби **З. ШҮКҮРОВА.**

Бакы шәһәри, 21 мај 1968-чи ил.
№ 477 — VII.

89 Кәнд вә гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советләринин ишини јахшылашдырмаг мәсәләсинә даир Азәрбајчан ССР Али Советинин 1967-чи ил 26 октјабр тарихли гәрарынын республиканын Хачмаз вә Дәвәчи рајонларында јеринә јетирилмәси кедиши һаггында

АЗӘРБАЈЧАН ССР АЛИ СОВЕТИ РӘЈАСӘТ ҺЕЈ'ӘТИНИН ГӘРАРЫ

Азәрбајчан ССР Али Советинин Рәјасәт Һеј'әти гејд едир ки, Хачмаз вә Дәвәчи рајонларынын јерли Советләри једдинчи чағырыш Азәрбајчан ССР Али Совети икинчи сессијасынын гәрарыны һәјата кечирмәк саһәсиндә мүәјјән иш көрмүшләр.

Бу гәрар Хачмаз вә Дәвәчи рајонларынын рајон вә әксәр кәнд зәһмәткеш депутатлары Советләринин сессијаларында вә ичраијјә комитәләринин ичласларында мүзакирә олунмуш, көстәрилән рајонларын јерли Советләринин ишини јахшылашдырмаг саһәсиндә тәдбирләр ишләниб һазырланмышдыр. Рајон Советләринин ичраијјә комитәләри бир сыра кәнд Советләринә јени бина вермиш, онлар үчүн мебел вә инвентар ајырмышлар.

Кәнд әһалисинин мәдәни-мәишәт шәраитинин јахшылашдырылмасы, јоллар вә көрпүләр, мәктәб биналары вә мағазалар, хәстәханалар, тибб мәнтәгәләри вә дикәр мәишәт хидмәти објектләри тикинтиси саһәсиндә кәнд Советләринин әмәли ишиндә онлара көмәк көстәрилмәси үчүн тәдбирләр һәјата кечирилмишдир.

Хачмаз вә Дәвәчи рајонлары кәнд Советләринин әксәријјәти, онларын ичраијјә комитәләри вә даими комиссијалары кәнд тәсәррүфаты истеһсалы илә даһа дәриндән мәшғул олмаға, тәсәррүфат гуручулуғуна вә ичтимаи-мәдәни гуручулуға даһа конкрет рәһбәрлик етмәјә башламышлар. Мәсәлән, 1967-чи илдә Дәвәчи рајонунун рајон вә кәнд Советләри сессијаларында вә ичраијјә комитәләринин ичласларында мүзаки-

рә едилмиш 817 мәсәләнин 112-си тәшкилат-күтләви ишә, 98-и кәнд тәсәррүфатына, 129-у тибби хидмәтә, халг маарифинә вә мәдәнијјәтә, 25-и јол чәкилишинә вә кәнд јашајыш мәнтәгәләринин абадлашдырылмасына аид олмушдур.

Кәнд Советләринин тәшкилат-күтләви ишиндә мүәјјән ирәлиләјиш вардыр. 1967-чи илдә Хачмаз рајону кәнд Советләри депутатларынын 99 фаизи вә Дәвәчи рајону кәнд Советләри депутатларынын 97 фаизи өз сечичиләри гаршысында һесабат вермишдир. Һәр ики рајонун бүтүн кәнд Советләринин ичраијјә комитәләри өз ишләри һаггында истәр Советләрин сессијаларында, истәрсә дә әһали гаршысында һесабатла чыхыш етмишләр. Советләрин сессијаларынын чағырылмасы мүддәтләринин позулмасына јол верилмәмишдир. Кәнд Советләри даими комиссијаларынын ишинә 1.309 фәал чәлб едилмишдир. Онлар мәсәләләрин һазырланмасында вә мүзакирәсиндә иштирак едир, вәтәндашларын ајры-ајры шикајәт вә әризәләрини јохлајыр, гәбул олунан гәрарларын һәјата кечирилмәсиндә иштирак едир вә онларын јеринә јетирилмәсинә нәзарәт јетирирләр.

Бунунла бирликдә Азәрбајчан ССР Али Совети гәрарынын јеринә јетирилмәси саһәсиндә рајон вә кәнд зәһмәткеш депутатлары Советләри ичраијјә комитәләринин ишиндә нөгсанлар да вардыр.

Рајон зәһмәткеш депутатлары Советләринин ичраијјә комитәләри кәнд Советләринин ичраијјә комитәләри үчүн рәһбәр кадрларын сечилмәсинә вә јерләшдирилмәсинә һәлә лазымынча фикир вермирләр. Һазырда Дәвәчи рајонунун бүтүн 15 кәнд Совети ичраијјә комитәсинин сәдрләри вә катибләри арасында бир нәфәр дә олсун али тәһсилли мүтәхәссис јохдур.

Ајры-ајры кәнд Советләри, мәсәлән, Хачмаз рајонунун Дәдәли вә Һүләвлү, Дәвәчи рајонунун Һәмјә вә Чөл-Гушчу кәнд Советләри вә онларын ичраијјә комитәләри Азәрбајчан ССР Али Советинин гәрарыны мүзакирә етмәмиш, онун һәјата кечирилмәсинә даир тәдбирләр ишләјиб һазырламамышлар.

Гәбул едилән гәрарларын ичрасына нәзарәт иши дә зәиф тәшкил олунмушдур. Дәвәчи вә Хачмаз рајон зәһмәткеш депутатлары Советләри вә онларын ичраијјә комитәләри Азәрбајчан ССР Али Советинин 1967-чи ил 26 октјабр тарихли гәрарынын јеринә јетирилмәси кедишини бир дәфә дә јохламамыш вә бу барәдә Советләрин сессијаларында мәсәлә мүзакирә етмәмишләр. Ајры-ајры кәнд Советләри, мәсәлән, Хачмаз рајонунун Сусајгышлаг, Дәвәчи рајонунун Јеникәнд вә Рәһимли кәнд Советләри, онларын ичраијјә комитәләри вә даими комиссијалары бу гәрарын вә ја һәмин мәсәләјә даир өз гәрарларынын јохланылмасыны бир дәфә дә олсун тәшкил етмәмиш вә онларын јеринә јетирилмәси кедишини мүзакирәјә вермәмишләр.

Даими комиссијаларын иши кәнд зәһмәткеш депутатлары Советләринин фәалијјәтиндә һәлә дә керидә галан саһәдир. Бир чох даими комиссијалар фәаллыг көстәрмирләр.

Дәвәчи рајонунун Әмирханлы вә Јеникәнд кәнд Советләринин, Хачмаз рајонунун Көһнә Худат вә Јеркүч кәнд Советләринин даими комиссијалары зәиф ишләјирләр.

Јерли әһәмијјәти олан мәсәләләри һәлл етмәк үчүн кәнд әһалисинин үмуми јығынчаглары надир һалларда чағырылыр.

Дәвәчи рајонунда кәнд әһалисинә мәишәт хидмәтинин јахшылашдырылмасы илә лазымынча мәшғул олмурлар. Рајонун 9 кәнд Советинин әразисиндә мәишәт хидмәти објекти јохдур.

Азәрбајҹан ССР Али Советинин Рәјасәт Һеј'әти **гәрара алыр:**

1. Хачмаз вә Дәвәчи рајон зәһмәткеш депутатлары Советләринин ичраијјә комитәләринә бир вәзифә оларағ тапшырылсын ки, бу гәрарда көстәрилән нөгсанлары арадан галдырсынлар, Азәрбајҹан ССР Али Советинин 1967-чи ил 26 октјабр тарихли гәрарынын һәјата кечирилмәси саһәсиндә тәдбирләр ишләјиб һазырласынлар вә онун јеринә јетирилмәси кедиши барәсиндә 1969-чу ил јанварын 1-дәк Азәрбајҹан ССР Али Советинин Рәјасәт Һеј'әтинә мә'лумат тәгдим етсинләр.

2. Азәрбајҹан ССР кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советы һаггында Ганунун гәбул едилмәси илә әлагәдар оларағ кәнд вә гәсәбә Советләри һүгугларынын хејли кенишләндирилдијини нәзәрә алараг, рајон зәһмәткеш депутатлары Советләринин ичраијјә комитәләринә тапшырылсын ки, Азәрбајҹан ССР Али Советинин үчүнчү сессијасы материалларынын дәриндән өјрәнилмәсини тәшкил етсинләр вә кәнд, гәсәбә зәһмәткеш депутатлары Советләри ишинин даһа да ҹанландырылмасы саһәсиндә тәдбирләр ишләјиб һазырласынлар.

Азәрбајҹан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин сәдри М. ИСКӘНДӘРОВ.
Азәрбајҹан ССР Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин катиби З. ШУКҮРОВА.

Бакы шәһәри, 21 мај 1968-чи ил.
№ 481 — VII.

---

90 Ағдаш, Варташен вә Гутгашен рајонларынын колхозларында вәтәндашларын тәклиф, әризә вә шикајәтләринә бахылмасы һаггында

АЗӘРБАЈҸАН ССР АЛИ СОВЕТИ РӘЈАСӘТ ҺЕЈ'ӘТИНИН ГӘРАРЫ

Азәрбајҹан ССР Али Советинин Рәјасәт Һеј'әти гејд едир ки, Ағдаш, Варташен вә Гутгашен рајонларынын кәнд тәсәррүфаты истеһсалат идарәләри вә колхоз идарә һеј'әтләри вәтәндашларын тәклиф, әризә вә шикајәтләринә бахылмасы ишини бир гәдәр јахшылашдырмышлар. Варташен рајонунун 28 Апрел адына вә «Азәрбајҹан» колхозларында, Гутгашен рајонунун Ф. Енкелс адына вә М. Ф. Ахундов адына колхозларында, Ағдаш рајонунун С. М. Киров адына колхозунда вә бир сыра башга тәсәррүфатларда колхозчуларын шикајәт вә әризәләринә бахылмасы илә әлагәдар олан мәсәләләр идарә һеј'әтләринин ичласларында мүнтәзәм мүзакирә олунур; бунун нәтиҹәсиндә һәмин колхозларда кәнд зәһмәткешләринин јазылы вә шифаһи мүраҹиәтләринә вахтында бахылыр вә бунлар барәсиндә лазыми тәдбирләр көрүлүр.

Бунунла бирликдә, көстәрилән рајонларда ајры-ајры тәсәррүфатларын рәһбәрләри колхозчуларын әризәләринә бахылмасына һәлә дә сәһләнкар, бә'зән исә бүрократҹасына јанашырлар.

Ағдаш рајонунун М. И. Калинин адына, «Шәфәг», Партијанын XXII гурултајы адына, «Бакы» колхозларында вә башга тәсәррүфатларында, Гутгашен рајонунун Әли Бајрамов адына вә Низами адына колхозларында, Варташен рајонунун «Правда» колхозунда колхозчуларын мәктуб вә әризәләринин учоту башлы-башына бурахылмышдыр. Һәмин кәнд тәсәррүфаты артелләриндә вәтәндашларын гәбулу пис тәшкил олунмушдур. Варташен рајонунун Падар кәнд Советиндә, Гутгашен рајонунун

Һачаллы кәнд Советиндә вә башга кәнд Советләриндә колхозчуларын мәктуб, әризә вә шикајәтләринин учоту јарытмаз тәшкил олунмушдур.

Колхозчуларын шикајәт вә әризәләринә вахтында бахылмамасы һаллары һәлә дә аз дејилдир. Мәсәлән, Ағдаш рајонундакы М. И. Калинин адына колхозун идарә һеј'әти әмәјин тәшкили илә әлагәдар олан мәсәләјә даир вәтәндаш М. Вәлијевин 1968-чи ил јанварын 28-дә јаздығы әризәсинә јохлама күнүнәдәк ҹаваб вермәмишдир. Јенә һәмин колхозда вәтәндаш Б. Мусајевин она һәјәтјаны саһә верилмәси һаггындакы әризәсинә бир ајдан артыг мүддәт әрзиндә бахылмамышдыр. Варташен рајонундакы «Азәрбајҹан» колхозунун идарә һеј'әти һәјәтјаны саһә ајрылмасына даир вәтәндаш М. Мусајевин әризәсинә вә ев тикдирмәк үчүн ссуда верилмәсинә даир вәтәндаш А. Мәммәдовун әризәсини 40 күн мүддәтиндә бахмышдыр. Бу ҹүр фактлара Гутгашен рајонундакы Әли Бајрамов адына, Низами адына колхозларда да тәсадүф олунур.

Көстәрилән рајонларын кәнд тәсәррүфаты идарәләри мөвҹуд нөгсанлары арадан галдырмаг үчүн лазыми тәдбирләр көрмүр, бир сыра һалларда исә зәһмәткешләрин әризә вә шикајәтләринә бахылмасыны өзләри ләнкидирләр. Мәсәлән, Гутгашен рајонунун кәнд тәсәррүфаты идарәсиндә јохлама заманы колхозчу Т. Румијанын әмәјин өдәнилмәси мәсәләсинә даир 1967-чи ил 2 феврал тарихли бахылмамыш әризәси ашкара чыхарылмышдыр. Һәмин кәнд тәсәррүфаты идарәсиндә вәтәндаш Ф. Вәлијевин вә Т. Нәбијевин әмәк мәсәләләринә даир әризәләринә узун мүддәт бахылмамышдыр.

Колхоз мүлкијјәтинин дағыдылмасы мәсәләләринә даир вәтәндашларын мүраҹиәтләринә вахтында бахылмыр. Јохланылмыш рајонларын кәнд тәсәррүфаты идарәләринин рәһбәрләри бу ҹүр сигналлара бахаркән бир сыра һалларда сүрүндүрмәчилијә вә рәсмијјәтчилијә јол верирләр. Мәсәлән, Ағдаш Рајон Кәнд Тәсәррүфаты Идарәси «Азәрбајҹан» колхозунда ичтимаи мүлкијјәтин оғурланмасы фактлары барәдә мә'лумат верилән әризәјә сәккиз ај мүддәтиндә бахмамышдыр. Һалбуки һәмин колхозда нөвбәти тәфтиш заманы бөјүк мәбләғдә пул вәсаити чатышмазлығы ашкара чыхарылмышдыр. Јенә һәмин кәнд тәсәррүфаты идарәси рајон прокурорлуғундан «Сосиализм» колхозунда ичтимаи торпагларын дағыдылмасы һаггында хәбәр верилән мәктуб алмышдыр. Рајон кәнд тәсәррүфаты идарәси шәрһ олунан фактларын тәсдиг едилдијинә бахмајараг, бу ганунсуз һәрәкәтләрин гаршысыны алмаг үчүн оператив тәдбирләр көрмәмишдир.

Јохланылмыш рајонларда ишә дүзәлмәк вә әмәјин өдәнилмәси мәсәләләринә даир шикајәтләрә бахылмасы иши хүсусилә јарытмаздыр. Һәмин рајонларын бир сыра тәсәррүфатларынын рәһбәрләри әмәк ганунверичилијинин позулмасы мәсәләләринә даир вәтәндашларын мүраҹиәтләринә лазымынҹа диггәт јетирмир, белә мүраҹиәтләрә бахаркән бә'зи һалларда сүрүндүрмәчилијә вә рәсмијјәтчилијә јол верирләр. Бунун нәтиҹәсиндә көстәрилән рајонларын рајон ичраијјә комитәләринә вә кәнд тәсәррүфаты идарәләринә колхоз рәһбәрләриндән гәнаәтләндиричи ҹаваб алмамыш колхозчуларын әмәк мәсәләләринә даир чохлу шикајәти дахил олур. 1967-чи ил вә бу илин дөрд ајы әрзиндә Гутгашен рајонунун кәнд тәсәррүфаты истеһсалат идарәсинә кәлмиш 164 әризәнин тәгрибән 50 фаизи ишә дүзәлмәк вә әмәјин өдәнилмәси мәсәләләринә аиддир. Ејни дөврдә Варташен Рајон Кәнд Тәсәррүфаты Истеһсалат Идарәсинә бу ҹүр 102 әризә вә шикајәт дахил олмушдур. Белә фактлара Ағдаш рајонунда да тәсадүф едилир.

Азәрбајҹан ССР Али Советинин Рәјасәт Һеј'әти **гәрара алыр:**

1. Ағдаш, Гутгашен вә Варташен рајон зәһмәткеш депутатлары Советләринин ичраијјә комитәләринә (Һ. З. Адилов, С. М. Мәммәдһүсејнов, Ә. А. Әһмәдов јолдашлар) бир вәзифә олараг тапшырылсын:

а) кәнд әмәкчиләринин мәктуб, шикајәт вә әризәләринә вахтында бахылмасыны тә'мин етсинләр;

б) колхозларда, совхозларда, кәнд вә гәсәбә Советләриндә кәнд әмәкчиләринин тәклиф, әризә вә шикајәтләринә бахылмасы вәзијјәти һаггында бу илин икинчи кварталында рајон Советинин сессијасында мәсәлә музакирә етсинләр;

в) һәмин гәрарын јеринә јетирилмәси саһәсиндә көрүлмүш тәдбирләр һаггында бу илин октјабр ајында Азәрбајчан ССР Али Советинин Рәјасәт Һеј'әтинә мә'лумат версинләр.

2. Ағдаш, Гутгашен вә Варташен рајонларынын кәнд тәсәррүфаты истеһсалат идарәләринә (Ш. З. Ширинов, Ә. М. Әлијев вә И. Г. Гасымов јолдашлар) тапшырылсын:

а) колхозчуларын мәктуб, шикајәт вә әризәләринә бахылмасы ишиндә бу гәрарда гејд олунан нөгсанлары гыса мүддәтдә арадан галдырсынлар;

б) бүтүн колхозлары мәктуб вә әризәләрин гејдијјаты үчүн мүәјјән формада китабларла тә'мин етсинләр, колхозларын идарә һеј'әтләринин үзвләри үчүн вәтәндашларын шикајәт вә әризәләринә бахылмасы гајдасына даир семинарлар кечирсинләр.

3. Азәрбајчан ССР Кәнд Тәсәррүфаты Назирлијинә тапшырылсын ки, колхозларда вә рајон кәнд тәсәррүфаты идарәләриндә вәтәндашларын мәктуб вә әризәләринә бахылмасы вәзијјәтини вахташыры јохласын, јерләрдә колхозчуларын мәктуб, шикајәт вә әризәләринә бахылмасы ишинин јахшылашдырылмасына наил олсун.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин сәдри М. ИСКӘНДӘРОВ.
Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин катиби З. ШҮКҮРОВА.

Бакы шәһәри, 21 мај 1968-чи ил.
№ 486—VII.

ИКИНЧИ БӨЛМӘ

91 **В. В. Лошшинкин вә Е. Л. Широков јолдашларын «Јанғын заманы икидлијә көрә» медалы илә тәлтиф едилмәси һаггында**

АЗӘРБАЈЧАН ССР АЛИ СОВЕТИ РӘЈАСӘТ ҺЕЈ'ӘТИНИН ФӘРМАНЫ

Јанғынын сөндүрүлмәсиндә чәсурлуг, гәтијјәт вә икидлик көстәрдикләринә көрә ашағыдакы һәрби гуллугчулар ССРИ Али Советинин Рәјасәт Һеј'әти адындан «Јанғын заманы икидлијә көрә» медалы илә тәлтиф едилсинләр:

1. **Лошшинкин** Виктор Викторович.
2. **Широков** Еллеонори Леонидович.

Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин сәдри М. ИСКӘНДӘРОВ.
Азәрбајчан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин катиби З. ШҮКҮРОВА.

Бакы шәһәри, 16 мај 1968-чи ил.
№ 467—VII.

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

ВЕДОМОСТИ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ СОВЕТСКОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕСПУБЛИКИ.

№ 10 (287)

30 мая 1968 г.

ГОД ИЗДАНИЯ [illegible]

ИЗДАНИЕ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР
БАКУ

СОДЕРЖАНИЕ

РАЗДЕЛ ПЕРВЫЙ

ЗАКОНЫ И ПОСТАНОВЛЕНИЯ, ПРИНЯТЫЕ ВЕРХОВНЫМ СОВЕТОМ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

(Третья сессия Верховного Совета Азербайджанской ССР седьмого созыва)

80. Постановление Верховного Совета Азербайджанской ССР по докладу Мандатной комиссии Верховного Совета Азербайджанской ССР.
81. Постановление Верховного Совета Азербайджанской ССР о состоянии и мерах по улучшению медицинского обслуживания населения республики
82. Постановление Верховного Совета Азербайджанской ССР об исполнении Государственного бюджета Азербайджанской ССР за 1967 год.
83. Закон Азербайджанской Советской Социалистической Республики о сельском, поселковом Совете депутатов трудящихся Азербайджанской ССР.
84. Закон Азербайджанской Советской Социалистической Республики об утверждении Положения о постоянных комиссиях Верховного Совета Азербайджанской ССР.
85. Закон Азербайджанской Советской Социалистической Республики об утверждении Указа Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР «О переименовании города Нухи и Нухинского района» и о внесении изменений в статьи 14 и 105 Конституции (Основного Закона) Азербайджанской ССР.
86. Закон Азербайджанской Советской Социалистической Республики об утверждении указов Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР о внесении изменений и дополнений в Кодекс законов Азербайджанской ССР о браке, семье, опеке и об актах гражданского состояния, Закон о судоустройстве, Уголовно-процессуальный и Гражданский процессуальный кодексы Азербайджанской ССР.
87. Постановление Верховного Совета Азербайджанской ССР об утверждении указов Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР об освобождении тов. Таировой Т. А. от обязанностей заместителя Председателя Совета Министров Азербайджанской ССР и о назначении тов. Гусейнова К. А. заместителем Председателя Совета Министров Азербайджанской ССР.
88. Постановление Верховного Совета Азербайджанской ССР об утверждении указов Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР об освобождении тов. Кафарова А. Н. от обязанностей министра торговли Азербайджанской ССР и о назначении тов. Баширзаде А. Б. министром торговли Азербайджанской ССР.

---

89. Постановление Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР о ходе выполнения в Хачмасском и Дивичинском районах республики постановления Верховного Совета Азербайджанской ССР от 26 октября 1967 г. по вопросу об улучшении работы сельских и поселковых Советов депутатов трудящихся.
90. Постановление Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР о рассмотрении предложений, заявлений и жалоб граждан в колхозах Агдашского, Варташенского и Куткашенского районов.

РАЗДЕЛ ВТОРОЙ

91. Указ Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР о награждении тт. Лошкина В. В. и Широкова Э. Л. медалью «За отвагу на пожаре».

РАЗДЕЛ ПЕРВЫЙ

ЗАКОНЫ И ПОСТАНОВЛЕНИЯ, ПРИНЯТЫЕ ВЕРХОВНЫМ СОВЕТОМ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

(Третья сессия Верховного Совета Азербайджанской ССР седьмого созыва)

ПОСТАНОВЛЕНИЕ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

80 **По докладу Мандатной комиссии Верховного Совета Азербайджанской ССР**

Заслушав доклад Мандатной комиссии, Верховный Совет Азербайджанской Советской Социалистической Республики **постановляет:**

Признать полномочия депутата Верховного Совета Азербайджанской ССР Молотиевского Леонида Александровича, избранного 21 января 1968 года по Джульфинскому избирательному округу № 357.

Председатель Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
М. ИСКЕНДЕРОВ.
Секретарь Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
З. ШУКЮРОВА.

г. Баку, 20 мая 1968 г.
№ 469—VII.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

81 **О состоянии и мерах по улучшению медицинского обслуживания населения республики**

Верховный Совет Азербайджанской Советской Социалистической Республики, обсудив вопрос о состоянии и мерах по улучшению медицинского обслуживания населения, отмечает, что в результате неуклонного подъема материального и культурного уровня жизни народа, улучшения лечебно-профилактической помощи, а также санитарно-гигиенических условий труда и быта в деле охраны здоровья трудящихся Азербайджанской ССР достигнуты определенные успехи.

Характерными демографическими признаками, отражающими состояние здоровья населения Азербайджана, являются высокие рождаемость и естественный прирост населения, низкая смертность, увеличение средней продолжительности жизни, долголетие.

В Азербайджане создана широкая сеть лечебно-профилактических и санитарно-эпидемиологических учреждений. За последние десять лет число поликлиник и амбулаторий увеличилось на 22,2 проц., больниц и специализированных диспансеров—на 46 проц., медико-санитарных ча-

стей — на 63,1 проц. и т. д. Значительно возросла численность медицинских кадров. К концу 1967 года число врачей только в системе Министерства здравоохранения республики возросло по сравнению с 1959 годом на 30 проц. Ныне в медицинском обслуживании населения Азербайджана занято более 11 тысяч врачей и свыше 33 тысяч средних медицинских работников. Из года в год растут ассигнования на медицинское обслуживание трудящихся. В 1967 году они достигли 127 млн. рублей. Все это является ярким свидетельством неустанной заботы партии и правительства о здоровье трудящихся республики.

Оздоровление условий внешней среды, широкое жилищное строительство, повышение материального благосостояния населения, успехи профилактической и лечебной работы способствовали полной ликвидации или резкому снижению инфекционных заболеваний.

Ученые республики вносят немалый вклад в развитие медицинской науки. Их научный поиск касается весьма актуальных проблем.

Значительную работу по улучшению охраны здоровья населения, организации и привлечению общественности в помощь органам здравоохранения проводят местные Советы депутатов трудящихся, их постоянные комиссии по здравоохранению.

Одновременно Верховный Совет Азербайджанской ССР отмечает, что, несмотря на имеющиеся достижения в области здравоохранения, состояние медицинского обслуживания все еще не полностью отвечает возрастающим потребностям населения.

Многие медицинские учреждения республики, особенно на селе, размещены в приспособленных помещениях, не отвечающих санитарным требованиям. Значительная часть лечебных учреждений не имеет водопровода и канализации. Все еще имеются маломощные сельские больницы, рассчитанные на 10—15 коек, в которых невозможно осуществлять квалифицированную медицинскую помощь.

Существенные недочеты имеются в обеспечении лечебных учреждений кадрами. В целом по республике только в системе Министерства здравоохранения насчитывается 1.218 вакантных врачебных должностей. Недостаток в кадрах испытывают многие центральные районные больницы. В Хачмасе не хватает 12 врачей, в Сальянах — 11, в Шеки — 21.

Особенно неблагополучно в республике обстоит дело с подготовкой и укомплектованием медицинских учреждений врачами узких специальностей—фтизиатров, рентгенологов, дерматологов. С этим, в частности, связаны серьезные недочеты в оказании специализированных видов помощи.

В ряде сельских районов отмечается большая текучесть врачебных кадров. Только в минувшем году из прибывших в село 315 врачей осталось работать 106. Некоторые выпускники Медицинского института им. Н. Нариманова не возвращаются в те районы, откуда они прибыли на учебу, а остаются в Баку или в других крупных городах.

От населения республики все еще поступают жалобы на грубость, невнимательность, черствость отдельных медицинских работников, несоблюдение правил оказания медицинской помощи и нарушения врачебной этики. Это является следствием того, что руководители некоторых органов здравоохранения и лечебных учреждений не всегда принимают решительные меры для устранения этих недостатков, не создают в коллективе обстановки нетерпимости к поступкам, несовместимым со званием советского врача.

Определенные недостатки имеют место и в работе по укреплению охраны здоровья детей. В ряде районов республики, в частности в Шах-

бузском, Мардакертском, Ильичевском, Джульфинском, Гадрутском, Зардобском и Лачинском, не хватает врачей-педиатров.

Много нерешенных вопросов имеется и в научных исследованиях. Ученый Совет Министерства здравоохранения Азербайджанской ССР еще не добился четкой и рациональной координации научно-исследовательских работ. Нередки случаи мелкотемности, приводящие к слабой эффективности и результативности научных исследований.

За последние годы возросло число докторов и кандидатов медицинских наук. Однако количество подготовленных кадров не удовлетворяет потребности научно-исследовательских институтов и вузов. На ряде кафедр, в лабораториях и клиниках должности, которые должны замещаться докторами наук, занимают кандидаты наук или врачи, не имеющие ученой степени.

Одним из основных условий повышения санитарной культуры населения является строительство водопроводов и канализационных сооружений, банно-прачечных объектов. Государство выделяет на эти цели значительные ассигнования. Однако по вине Министерства коммунального хозяйства и его органов на местах эти средства ежегодно осваиваются не полностью. Из 24.146 тыс. рублей, выделенных в 1959—66 гг. на строительство водопроводных сооружений, освоено всего 67,5 проц., а из 36.805 тыс. рублей, ассигнованных в 1959—1965 гг. на строительство канализационных сооружений, израсходовано только 66,5 проц.

За последние годы в городах и районных центрах республики развернулось интенсивное промышленное строительство. Однако ряд предприятий не имеет очистных сооружений, отвечающих санитарным требованиям, в результате чего многие источники хозяйственно-питьевого водоснабжения подвергаются загрязнению. Крупные предприятия нефтеперерабатывающей и нефтехимической промышленности Баку, Сумгаита, Кировабада и др. выбрасывают в атмосферу отходы производства.

Санитарное состояние ряда районов республики, в том числе Уджарского, Ахсуинского, Кубинского, Дивичинского, Хачмасского, Кюрдамирского, Апшеронского, а также Азизбековского, Карадагского, Кировского, Шаумяновского районов г. Баку, находится на низком уровне.

Министерства и ведомства, руководители предприятий и профсоюзных организаций республики уделяют мало внимания вопросам охраны труда, техники безопасности, промышленной санитарии, строительству медицинских учреждений и профилакториев. Ряд строительных объектов здравоохранения плохо обеспечивается рабочей силой, строительными материалами, изделиями и механизмами. Оставляет желать лучшего и качество выполненных работ.

Местные Советы депутатов трудящихся уделяют недостаточное внимание вопросам охраны здоровья трудящихся, слабо контролируют деятельность лечебных учреждений, не всегда оказывают им необходимую помощь в улучшении медицинского обслуживания населения.

Министерство торговли и Азериттифак неудовлетворительно обеспечивают продуктами питания сельские больницы, лечебные и детские учреждения.

Министерство сельского хозяйства республики, Госкомитеты по овощеводству и плодоводству, по виноградарству и виноделию, правления колхозов и администрации совхозов недостаточно заботятся о создании нормальных бытовых условий для сельских тружеников во время весенне-летних полевых работ. Полевые станы ряда колхозов и совхозов не

благоустроены, детские сезонные ясли не обеспечиваются необходимыми продуктами питания, особенно молоком, многие из них содержатся в антисанитарных условиях.

В целях дальнейшего улучшения медицинского обслуживания населения Верховный Совет Азербайджанской Советской Социалистической Республики **постановляет:**

1. Считать одной из важнейших задач органов и учреждений здравоохранения, Советов депутатов трудящихся, министерств и ведомств, руководителей промышленных предприятий, колхозов и совхозов, профсоюзных организаций республики дальнейшее всемерное повышение уровня медицинского обслуживания населения и охраны здоровья граждан.

2. Обязать Министерство здравоохранения Азербайджанской ССР:

а) поднять уровень организации управления и планирования работы медицинских учреждений, добиться полного удовлетворения потребностей населения, в том числе и в сельской местности, во всех видах обслуживания; повысить качество и культуру медицинской помощи; обеспечить всемерное внедрение научной организации труда в работе лечебно-профилактических учреждений;

б) повысить персональную ответственность руководителей лечебных учреждений за состояние медицинского обслуживания, добиться того, чтобы каждый факт нарушения врачебной этики, грубости, невнимательности, недобросовестного отношения к своим обязанностям со стороны медицинского персонала становился предметом обсуждения в медицинских коллективах, а конкретные виновники привлекались к ответственности;

в) принять меры к укомплектованию вакантных врачебных должностей в сельских медицинских учреждениях;

г) расширить сеть клинико-диагностических и биохимических лабораторий, укомплектовать их кадрами, оснастить необходимым оборудованием;

д) шире развернуть лечебно-профилактическую работу; к 1970 году добиться увеличения объема и улучшения качества диспансерной работы,

е) улучшить проведение комплекса лечебно-профилактических мероприятий среди детей, добиваясь дальнейшего снижения детской инфекционной заболеваемости и смертности;

ж) шире практиковать привлечение профессорско-преподавательского состава медицинских институтов и работников научно-исследовательских учреждений для оказания методического и консультативного руководства в лечебно-профилактических учреждениях;

з) устранить недостатки в работе аптечных учреждений, обеспечив улучшение снабжения медикаментами лечебно-профилактических учреждений и населения;

и) повысить требовательность санитарных органов при осуществлении контроля за промышленными, коммунальными, пищевыми предприятиями, условиями хранения и применения ядохимикатов в сельском хозяйстве и осуществлением мероприятий по охране труда;

к) поднять уровень и действенность санитарно-просветительной работы с целью широкого внедрения санитарно-гигиенических навыков среди населения, особенно сельского;

л) в целях дальнейшего повышения качества медицинского обслуживания шире практиковать обмен опытом работы с лечебными учреждениями братских республик.

3. Поручить Совету Министров Азербайджанской ССР:

а) в целях быстрейшего устранения недостатков в укомплектовании врачебным персоналом сельских медицинских учреждений рассмотреть вопрос об установлении на необходимый срок льготных условий приема в Азербайджанский государственный медицинский институт им. Н. Нариманова абитуриентов из тех районов, в которых ощущается наиболее острая нехватка врачей с тем, чтобы по окончании института они направлялись на работу в свои села;

б) учитывая острую нехватку врачей, особенно в сельских районах, рассмотреть и решить вопрос о возможно более полном использовании выпускников Азгосмединститута им. Н. Нариманова на работе в лечебно-профилактических учреждениях республики;

в) рассмотреть и решить вопросы организации производства медицинской мебели и пошива больничного белья, ремонта специального медицинского автотранспорта и обеспечения его запасными частями; улучшения снабжения медицинских учреждений грузовым автотранспортом, специальным оборудованием и предметами малой механизации;

г) рассмотреть вопрос о строительстве в гор. Баку больницы скорой и неотложной медицинской помощи на 600 коек, родильного дома на 500 коек, пансионата на 120 мест при республиканской клинической больнице им. академика Мир-Касимова, а также принять меры к быстрейшему осуществлению работ по реконструкции больницы им. Семашко и института офтальмологии.

4. Обязать исполкомы местных Советов депутатов трудящихся:

а) усилить внимание вопросам здравоохранения, осуществлять систематический контроль за деятельностью лечебных учреждений, расположенных на их территории, оказывать им повседневную помощь в работе;

б) совместно с соответствующими министерствами и ведомствами, промышленными предприятиями, колхозами и совхозами разработать и осуществить мероприятия по улучшению санитарного состояния населенных мест, их благоустройству и озеленению, повышению уровня коммунально-бытового обслуживания населения;

в) усилить внимание вопросам создания для медицинских работников сельских лечебных учреждений благоприятных жилищно-бытовых условий;

г) расширить сеть пионерских лагерей и площадок в жилых массивах городов и районных центров в период летнего сезона.

5. Обязать Министерство сельского хозяйства Азербайджанской ССР, госкомитеты по овощеводству и плодоводству, а также по виноградарству и виноделию:

а) совместно с исполнительными комитетами местных Советов депутатов трудящихся обеспечить создание в совхозах и колхозах родильных домов и сезонных детских яслей, оборудованных полевых станов;

б) принять меры к организации строительства путем кооперирования средств межколхозных и межсовхозных сельских больниц, отвечающих требованиям оказания высококвалифицированной медицинской помощи населению;

в) принять действенные меры к усилению борьбы с бруцеллезом и туберкулезом среди сельскохозяйственных животных;

г) повысить ответственность работников, связанных с применением и хранением ядохимикатов, за строгое соблюдение установленных правил обращения с ними.

6. Обязать Министерство торговли Азербайджанской ССР и Азериттифак:

а) обеспечить бесперебойное снабжение широким ассортиментом продуктов питания медицинских учреждений, в первую очередь детских;

б) расширить сеть диетических столовых, магазинов и отделов диетических продуктов в городах и районных центрах, создать диетические столы при столовых на крупных промышленных предприятиях республики;

в) принять меры для бесперебойного обеспечения в новом учебном году школьных буфетов горячими завтраками и молочными продуктами.

7. Обязать Министерство коммунального хозяйства Азербайджанской ССР, Министерство бытового обслуживания Азербайджанской ССР, Государственный комитет Совета Министров Азербайджанской ССР по водоснабжению, охране и использованию водных ресурсов:

а) принять меры к недопущению в дальнейшем невыполнения планов строительства водопроводных и канализационных сооружений, а также банно-прачечных объектов, неполного освоения выделяемых на эти цели ассигнований;

б) предусмотреть строительство мусороперерабатывающих станций в гг. Баку и Кировабаде;

в) рекомендовать строительство хозрасчетных механизированных прачечных, работающих по принципу самообслуживания, во вновь застраиваемых жилых кварталах городов.

8. Министерству просвещения Азербайджанской ССР:

а) повысить уровень гигиенического воспитания школьников, улучшить санитарное состояние школ и детских дошкольных учреждений;

б) добиться повышения темпов строительства и ввода в действие детских яслей и садов;

в) принять меры к постепенной замене имеющегося школьного инвентаря (парты, учебные столы, стулья и др.) инвентарем новых образцов, отвечающих современным санитарно-гигиеническим нормам.

9. Обязать министерства промышленного строительства и сельского строительства Азербайджанской ССР, исполнительные комитеты Советов депутатов трудящихся, руководителей строительных организаций республики обеспечить первоочередное строительство объектов здравоохранения, полное освоение выделяемых на эти цели ассигнований и сдачу указанных объектов в эксплуатацию в установленные сроки.

* * *

Верховный Совет Азербайджанской Советской Социалистической Республики отмечает, что забота о здоровье человека — строителя коммунизма—является задачей большой государственной важности, и выражает твердую уверенность в том, что местные Советы депутатов трудящихся, министерства и ведомства, профсоюзные организации, медицинские работники и широкая общественность республики приложат все

силы и энергию для успешного выполнения задач, определенных XXIII съездом КПСС по дальнейшему развитию здравоохранения.

Председатель Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
М. ИСКЕНДЕРОВ.

Секретарь Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
З. ШУКЮРОВА.

г. Баку, 20 мая 1968 г.
№ 470—VII.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

82 Об исполнении Государственного бюджета Азербайджанской ССР за 1967 год

Верховный Совет Азербайджанской Советской Социалистической Республики отмечает, что Государственный бюджет Азербайджанской ССР выполнен за 1967 год по доходам на 101,6 проц. и по расходам на 98,7 проц.

Перевыполнены планы по налогу с оборота, отчислениям от прибыли, подоходному налогу с предприятий и хозяйственных организаций, налогу с населения, государственному трехпроцентному займу и денежно-вещевой лотереи и другим платежам.

Успешное выполнение доходной части бюджета позволило обеспечить бесперебойное финансирование всех мероприятий, предусмотренных народнохозяйственным планом и бюджетом, а также дополнительных мероприятий по развитию народного хозяйства и культуры республики.

В 1967 году за счет выявленных резервов и бюджетных ресурсов республики значительные средства были направлены на покрытие недостатка собственных оборотных средств предприятий и хозяйственных организаций, погашение кредиторской задолженности в строительстве, благоустройство городов и районных центров, строительство и эксплуатацию Бакинского метрополитена и другие мероприятия по развитию народного хозяйства и культуры республики.

Большинство министерств и ведомств республики, выполнив свои социалистические обязательства в честь 50-летия Великой Октябрьской социалистической революции, обеспечило перевыполнение планов производства и реализации продукции, производительности труда, снижения себестоимости продукции, прибыли и своих обязательств перед бюджетом.

Промышленные предприятия, переведенные на новую систему хозяйствования, добились значительных успехов и увеличили в 1967 году объем реализации продукции на 12,5 проц. и прибыли на 22 проц.

Верховный Совет Азербайджанской ССР отмечает, что в промышленности и других отраслях народного хозяйства республики имеются большие внутрихозяйственные резервы, приведение в действие которых позволит мобилизовать в бюджет значительные дополнительные средства.

В работе некоторых министерств и ведомств, предприятий и хозяйственных организаций имелись существенные недостатки, в результате

которых они не выполнили в 1967 году свои обязательства перед бюджетом. В их числе министерства нефтеперерабатывающей и нефтехимической промышленности, мясомолочной промышленности, торговли, бытового обслуживания, а также «Азернефтеснабсбыт» и Главное управление хлебопродуктов.

Серьезные недостатки имели место в работе строительных организаций республики, которые не выполнили в 1967 году планов строительно-монтажных работ и снижения себестоимости строительства.

Многие предприятия и организации не обеспечили выполнения плана взноса собственных средств, предназначенных на финансирование капитальных вложений.

Недостатки имелись и в работе ряда совхозов, которые не выполнили планы по урожайности сельскохозяйственных культур и продуктивности животноводства, допустили значительное удорожание себестоимости продукции и закончили год с убытком.

Многие предприятия и хозяйственные организации допустили образование недостатка собственных оборотных средств в крупных суммах, особенно министерства промышленного строительства, сельского строительства, нефтедобывающей промышленности, легкой промышленности и Государственный комитет по овощеводству и плодоводству.

Исполнительные комитеты Советов депутатов трудящихся Варташенского, Дивичинского, Кедабекского, Кубинского и Шемахинского районов не выполнили доходную часть бюджета 1967 года. Отдельные исполкомы районных и городских Советов допустили расходование средств не по целевому назначению.

Верховный Совет Азербайджанской Советской Социалистической Республики **постановляет:**

1. Утвердить отчет об исполнении Государственного бюджета Азербайджанской ССР за 1967 год по доходам в сумме 1.301.051 тыс. рублей и по расходам в сумме 1.263.401 тыс. рублей с превышением доходов над расходами в сумме 37.650 тыс. рублей.

2. Обязать министерства, ведомства, Совет Министров Нахичеванской АССР и исполнительные комитеты местных Советов депутатов трудящихся Азербайджанской ССР:

— систематически осуществлять мероприятия по скорейшему переводу предприятий на новый порядок планирования и экономического стимулирования, постоянно оказывать этим предприятиям всемерную помощь, изучать и распространять положительный опыт их работы;

— на основе дальнейшего повышения уровня экономической и контрольной работы, укрепления и развития хозяйственного расчета добиться повышения эффективности общественного производства, увеличения фондоотдачи, улучшения финансово-экономических показателей отраслей народного хозяйства, мобилизации внутрихозяйственных резервов, повышения рентабельности производства, перевыполнения доходов бюджета и наиболее рационального использования выделяемых средств;

— осуществлять мероприятия, обеспечивающие снижение себестоимости строительно-монтажных работ, мобилизации внутренних ресурсов в строительстве, своевременное и полное внесение предприятиями и организациями собственных средств на финансирование строительства;

— разработать и осуществить мероприятия, направленные на резкое снижение себестоимости продукции совхозов, повышение их рентабельности и превращение совхозов в показательные хозяйства для окружающих колхозов;

— обеспечить сохранность собственных оборотных средств, выделенных предприятиям и хозяйственным организациям, и правильное их использование;

— постоянно проводить мероприятия по дальнейшему удешевлению административно-управленческого аппарата на основе совершенствования научной организации труда и упрощения структуры и штатов министерств, ведомств, предприятий, учреждений и организаций;

— осуществлять мероприятия по дальнейшему улучшению и совершенствованию бухгалтерского учета на основе его централизации и механизации; усилить внутриведомственный контроль и повысить его роль в укреплении режима экономии и обеспечении сохранности социалистической собственности;

— ежеквартально рассматривать итоги хозяйственно-финансовой деятельности по каждому предприятию, стройке и организации, а также итоги исполнения местных бюджетов, разрабатывать и осуществлять мероприятия по устранению имеющихся недочетов и обеспечивать выполнение финансовых планов и бюджета за 1968 год по всем показателям.

3. Министерству финансов Азербайджанской ССР усилить контроль за выполнением министерствами и ведомствами, предприятиями, организациями и учреждениями финансовых планов, смет, планов по доходам и за правильным расходованием государственных средств.

4. Поручить Совету Министров Азербайджанской ССР рассмотреть предложения и замечания, высказанные на сессии Верховного Совета Азербайджанской ССР при обсуждении отчета об исполнении Государственного бюджета республики за 1967 год, и принять по ним соответствующие решения.

Председатель Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
М. ИСКЕНДЕРОВ.

Секретарь Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
З. ШУКЮРОВА.

г. Баку, 21 мая 1968 г.
№ 471—VII.

ЗАКОН
АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ СОВЕТСКОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

83 О сельском, поселковом Совете депутатов трудящихся Азербайджанской ССР

Глава I
ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ ОБРАЗОВАНИЯ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СЕЛЬСКОГО, ПОСЕЛКОВОГО СОВЕТА ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ

Статья 1. Сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся является органом государственной власти на объединяемой им территории и решает в пределах прав, предоставленных законом, все вопросы

местного значения, исходя из общегосударственных интересов и интересов трудящихся села, поселка.

Сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся участвует в обсуждении вопросов районного, городского, областного, республиканского и общесоюзного значения.

Статья 2. Сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся избирается гражданами, проживающими на территории данного Совета, на основе всеобщего, равного и прямого избирательного права при тайном голосовании, сроком на два года.

Порядок проведения выборов в сельский, поселковый Совет определяется Положением о выборах в областной (Нагорно-Карабахской автономной области), районные, городские, сельские и поселковые Советы депутатов трудящихся Азербайджанской ССР, а на территории Нахичеванской АССР — Положением о выборах в районные, городские, сельские и поселковые Советы депутатов трудящихся Нахичеванской АССР.

Статья 3. Сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся в соответствии с Конституцией СССР и Конституциями Азербайджанской ССР, Нахичеванской АССР руководит хозяйственным и социально-культурным строительством на территории Совета, устанавливает сельский, поселковый бюджет, осуществляет руководство деятельностью подчиненных ему предприятий, учреждений и организаций, обеспечивает соблюдение законов, охрану общественного порядка и прав граждан, содействует усилению обороноспособности страны.

Сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся осуществляет контроль за работой расположенных на территории Совета колхозов, совхозов, предприятий местной промышленности, бытового обслуживания, торговли и общественного питания, жилищно-коммунального хозяйства, учреждений здравоохранения, просвещения, культуры, связи и других организаций вышестоящего подчинения, непосредственно обслуживающих население, организует контроль за соблюдением ими законодательства, заслушивает доклады руководителей этих предприятий, учреждений и организаций и координирует их деятельность в области социально-культурного и бытового обслуживания населения.

Статья 4. Деятельность сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся строится на основе коллективности руководства, гласности, регулярной отчетности депутатов перед избирателями и исполнительного комитета перед Советом и населением, широкого привлечения трудящихся к участию в работе Совета.

Сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся работает в тесном контакте с общественными организациями колхозов, совхозов, предприятий, учреждений и других организаций, расположенных на территории Совета, руководит работой органов общественной самодеятельности.

Статья 5. Сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся руководствуется в своей деятельности Конституцией СССР и Конституцией Азербайджанской ССР, Законом о сельском, поселковом Совете депутатов трудящихся Азербайджанской ССР, другими законами СССР и Азербайджанской ССР, указами Президиумов Верховных Советов СССР и Азербайджанской ССР, постановлениями и распоряжениями Советов Министров СССР и Азербайджанской ССР, решениями вышестоящих Советов депутатов трудящихся и их исполнительных комитетов. В Нахичеванской АССР сельский, поселковый Совет в своей деятельности руководствуется также Конституцией Нахичеванской АССР, Законом о сельском, поселковом Совете депутатов трудящихся Нахичеванской АССР и иными законодательными актами Нахичеванской АССР.

Статья 6. Решения и распоряжения сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся, принятые им в пределах предоставленных прав, обязательны для исполнения всеми колхозами, совхозами, предприятиями, учреждениями и другими организациями, расположенными на территории Совета, а также должностными лицами и гражданами.

Статья 7. Образование, объединение, упразднение или переименование сельских, поселковых Советов депутатов трудящихся, установление и изменение границ их территории производятся в порядке, установленном законодательством Азербайджанской ССР, исходя из экономической целостности территории, численности населения и интересов обслуживания трудящихся, с учетом мнения соответствующих сельских, поселковых Советов.

Статья 8. В соответствии с Положением о Государственном флаге Азербайджанской ССР на здании, где происходит сессия сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся, — на время сессии, а на здании исполнительного комитета сельского, поселкового Совета — постоянно поднимается Государственный флаг Азербайджанской ССР.

Статья 9. Сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся пользуется правами юридического лица и имеет гербовую печать по образцу, утвержденному Президиумом Верховного Совета Азербайджанской ССР.

Глава II

ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ СЕЛЬСКОГО, ПОСЕЛКОВОГО СОВЕТА ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ

Статья 10. **В области планирования, учета и отчетности** сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся:

1) утверждает планы подведомственного ему хозяйственного и социально-культурного строительства;

2) утверждает производственно-финансовые планы подчиненных ему предприятий, учреждений и организаций;

3) принимает участие в рассмотрении перспективных и годовых планов в колхозах, совхозах, на предприятиях местной промышленности; вносит предложения по проектам производственно-финансовых планов колхозов, совхозов, предприятий, учреждений и других организаций вышестоящего подчинения в части жилищного строительства, социально-культурного, бытового и торгового обслуживания населения, благоустройства сел и поселков, строительства местных дорог, использования местных сырьевых и трудовых ресурсов;

4) получает от исполнительного комитета вышестоящего Совета данные о плановых показателях для колхозов, совхозов, предприятий и организаций местного значения, находящихся на территории Совета, и осуществляет контроль за их выполнением;

5) осуществляет контроль за состоянием учета и отчетности в подчиненных ему предприятиях, учреждениях и организациях; ведет по установленным формам похозяйственные книги и учет населения и представляет отчетность в вышестоящие государственные органы;

6) запрашивает и получает в случае необходимости от колхозов, совхозов, предприятий и организаций местного значения, расположенных на территории Совета, установленные статистические и иные данные об их работе.

Статья 11. **В области бюджетно-финансовой работы** сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся:

1) рассматривает и утверждает сельский, поселковый бюджет; утверждает оборотную кассовую наличность по бюджету и поквартальное распределение доходов и расходов; распределяет бюджетные средства по статьям расходов; в необходимых случаях передвигает бюджетные средства из раздела в раздел, а также из статьи в статью (кроме ассигнований на заработную плату); организует исполнение сельского, поселкового бюджета; рассматривает и утверждает отчет о его исполнении;

2) утверждает сметы учреждений, состоящих на сельском, поселковом бюджете, и обеспечивает своевременное их финансирование, а также выплату в установленные сроки заработной платы работникам этих учреждений; определяет размеры платежей в бюджет и финансирования из бюджета подведомственных предприятий и организаций; решает вопросы об открытии текущих счетов в учреждениях Госбанка СССР или в трудовых сберегательных кассах;

3) обеспечивает поступление налоговых, страховых и иных платежей от населения, ведет на территории сельского Совета работу по приему этих платежей и обеспечивает своевременную их сдачу в учреждения Государственного банка СССР, содействует на территории поселка работе государственных трудовых сберегательных касс по приему указанных платежей от населения;

4) осуществляет контроль за своевременным внесением колхозами, совхозами, предприятиями и организациями, расположенными на территории Совета, платежей в сельский, поселковый бюджет, а также отчислений колхозов в централизованный союзный фонд социального обеспечения колхозников, заслушивает доклады руководителей колхозов, совхозов, предприятий и организаций по этим вопросам;

5) предоставляет льготы по местным налогам и сборам в соответствии со статьей 2 Указа Президиума Верховного Совета СССР о местных налогах и сборах, а также по предварительному заключению районных, городских финансовых органов — по сельскохозяйственному налогу в соответствии со статьей 18 Закона СССР о сельскохозяйственном налоге;

6) направляет дополнительно полученные при исполнении сельского, поселкового бюджета средства, а также суммы превышения доходов над расходами, образующиеся на конец года в результате перевыполнения доходов или экономии по расходам, на финансирование подведомственного хозяйства и социально-культурных мероприятий, включая капитальные вложения, в том числе на строительство и ремонт зданий исполкома сельского, поселкового Совета, приобретение для него транспорта, инвентаря и оборудования (изъятие у сельского, поселкового Совета средств, указанных в настоящем пункте, не допускается);

7) принимает решения о предоставлении учреждениями Государственного банка СССР в установленном порядке денежных ссуд на индивидуальное жилищное строительство в пределах лимита, выделенного сельскому, поселковому Совету;

8) содействует работе государственных трудовых сберегательных касс и проведению добровольного страхования;

9) организует в соответствии с действующим законодательством самообложение сельского населения; обеспечивает проведение за счет средств самообложения мероприятий, намеченных сходами граждан, и отчитывается в расходовании этих средств перед населением;

10) перераспределяет излишнее имущество и оборудование между учреждениями и организациями, находящимися на сельском, поселковом бюджете.

Статья 12. **В области сельского хозяйства** сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся:

1) осуществляет контроль за соблюдением колхозами и совхозами законодательства, своевременным выполнением планов и обязательств перед государством;

2) оказывает помощь колхозам и совхозам в развитии сельскохозяйственного производства, выполнении производственно-финансовых планов, обязательств перед государством, в эффективном использовании земельных угодий, поливной воды, материальных и трудовых ресурсов, в организации и развитии подсобных предприятий, повышении производительности труда и укреплении трудовой дисциплины, подъеме материального и культурного уровня жизни колхозников, рабочих и служащих совхозов, рассматривает по этим вопросам доклады правлений колхозов, директоров совхозов, руководителей бригад, ферм и отделений, расположенных на территории Совета, дает им рекомендации, а в необходимых случаях вносит свои предложения в исполнительный комитет вышестоящего Совета;

3) представляет в исполнительный комитет вышестоящего Совета замечания и предложения по Уставам сельскохозяйственных артелей, расположенных на территории Совета; контролирует соблюдение Устава сельскохозяйственной артели;

4) осуществляет контроль за сохранностью и правильным использованием в колхозах и совхозах сельскохозяйственной техники, сооружений, а также минеральных удобрений и ядохимикатов;

5) содействует развитию межколхозных производственных связей, работе межколхозных предприятий и организаций;

6) осуществляет контроль за проведением мероприятий по охране посевов и насаждений колхозов, совхозов и других государственных и общественных хозяйств, за выполнением колхозами, совхозами, лесхозами и другими предприятиями, учреждениями, организациями и гражданами обязательных мероприятий по борьбе с вредителями, болезнями сельскохозяйственных растений и сорняками, за соблюдением правил по технике безопасности при применении химических средств защиты и правил по карантину растений;

7) осуществляет контроль за ветеринарно-санитарным состоянием животноводческих ферм колхозов, совхозов и других предприятий и организаций, а также в соответствии с действующим законодательством за соблюдением карантинных правил и выполнением иных мероприятий по предупреждению и ликвидации болезней животных;

8) контролирует работу заготовительных организаций на территории Совета по закупкам излишков сельскохозяйственных продуктов;

9) способствует проведению мероприятий по разведению и охране государственных и колхозных лесов, лесомелиорации и лесоустройству, вносит в необходимых случаях свои предложения по этим вопросам в исполнительный комитет вышестоящего Совета;

10) обеспечивает контроль за соблюдением всеми предприятиями, учреждениями, организациями и гражданами законодательства об охране природы и за выполнением мероприятий по сохранению и восстановлению природных ресурсов и животного мира; наблюдает за выполнением установленных правил охоты и рыбной ловли.

Статья 13. **В области землепользования** сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся:

1) осуществляет контроль за соблюдением всеми землепользователями на территории Совета законодательства о землепользовании, за выполнением мероприятий по борьбе с эрозией, засолением и заболачиванием почвы;

2) принимает решения об отводе земельных участков из земель сельского населенного пункта, поселка в пределах и порядке, установленных законодательством;

3) контролирует правильное использование приусадебного фонда колхозов и совхозов, соблюдение норм приусадебных земельных участков; разрешает земельные споры между гражданами;

4) распределяет между предприятиями, учреждениями, организациями и гражданами из выделяемых в установленном порядке сельскому, поселковому Совету земель государственного запаса участки под огороды, укосы и пастбища.

Статья 14. **В области промышленности** сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся:

1) осуществляет руководство работой подчиненных ему предприятий местной промышленности и обеспечивает выполнение ими производственно-финансовых планов;

2) организует контроль за соблюдением законодательства на промышленных предприятиях вышестоящего подчинения, расположенных на территории Совета;

3) оказывает помощь расположенным на территории Совета промышленным предприятиям в развитии производства, эффективном использовании материальных и трудовых ресурсов, повышении производительности труда, подъеме материального и культурного уровня жизни рабочих и служащих, рассматривает по этим вопросам доклады руководителей предприятий, дает им рекомендации, а в необходимых случаях вносит свои предложения в исполнительный комитет вышестоящего Совета;

4) принимает меры по развитию производства товаров широкого потребления и строительных материалов на базе местного сырья, а также на базе отходов производства промышленных предприятий, расположенных на территории Совета, по переработке продуктов сельского хозяйства, развитию народных промыслов и ремесел; наблюдает за правильной разработкой нерудных ископаемых (глина, песок, камень и т. д.); выявляет дополнительные ресурсы местного сырья и топлива и в необходимых случаях вносит предложения об их использовании в вышестоящие органы;

5) принимает меры к развитию рыболовного и охотничьего промыслов.

Статья 15. **В области строительства, транспорта и связи** сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся:

1) рассматривает и вносит в исполнительный комитет вышестоящего Совета проекты планировки и застройки населенных пунктов, расположенных на территории Совета, контролирует соблюдение планов

застройки; приостанавливает строительство, если оно ведется с нарушением планов застройки населенных пунктов;

2) осуществляет контроль за ходом строительства жилых домов, социально-культурных учреждений и коммунальных предприятий на территории Совета, рассматривает доклады руководителей колхозов, совхозов, предприятий и строительных организаций о ходе строительства этих объектов;

3) организует строительство жилых домов, коммунальных предприятий и сооружений (водопровода, канализации, энерготеплоснабжения и газового хозяйства, водоемов, колодцев, бань и др.) за счет средств, отпускаемых местным Советам;

4) решает, по согласованию с колхозами, совхозами, предприятиями и другими организациями, расположенными на территории Совета, вопросы о совместном использовании их средств, выделенных на строительство и ремонт объектов жилищно-коммунального хозяйства, а также в необходимых случаях о централизации этих средств;

5) организует строительство и ремонт дорог местного значения, мостов, переправочных средств, осуществляет контроль за их исправным состоянием, привлекает в установленном порядке к проведению этих работ колхозы, совхозы, предприятия и другие организации;

6) осуществляет контроль за выполнением колхозами, совхозами, промышленными, транспортными, строительными и другими предприятиями и хозяйственными организациями планов строительства и ремонта автомобильных дорог;

7) осуществляет контроль за работой транспортных организаций по обслуживанию населения автомобильным и другими видами транспорта на территории Совета;

8) дает распоряжения колхозам, совхозам, предприятиям, учреждениям и другим организациям о предоставлении транспорта для борьбы со стихийными бедствиями, пожарами, для транспортировки больных, выездов медицинских работников к тяжелобольным и в других исключительных случаях;

9) оказывает помощь органам связи в развитии местной телефонной и почтовой связи, радиофикации и телевидения, в ремонте и охране линейных сооружений связи; контролирует работу отделений и агентств связи по обслуживанию населения, проживающего на территории Совета.

Статья 16. **В области жилищно-коммунального хозяйства и благоустройства** сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся:

1) руководит подведомственным ему жилищно-коммунальным хозяйством; обеспечивает правильную эксплуатацию находящихся в его ведении жилых домов, коммунальных предприятий, административных зданий и других помещений, организует их капитальный и текущий ремонт, обеспечивает правильное хозяйственное использование подведомственных нежилых помещений;

2) осуществляет контроль за деятельностью расположенных на его территории колхозов, совхозов, предприятий, учреждений и других организаций вышестоящего подчинения в области жилищно-коммунального хозяйства, за правильной эксплуатацией принадлежащих им жилого фонда, коммунальных предприятий и сооружений;

3) распределяет жилой фонд, находящийся в ведении Совета; утверждает совместные решения администрации и фабричных, заводских, местных комитетов профессиональных союзов о предоставлении жилой площади в домах государственных, кооперативных и обществен-

ных организаций, за исключением случаев, предусмотренных законо-
дательством;

4) принимает меры по обеспечению топливом, освещением, инвен-
тарем находящихся на сельском, поселковом бюджете учреждений
народного образования, культуры и здравоохранения, по ремонту их
помещений и созданию необходимых жилищно-бытовых условий работ-
никам этих учреждений, привлекает колхозы, совхозы, предприятия и
другие организации, независимо от их ведомственной подчиненности,
к участию в выполнении указанных мероприятий;

5) руководит благоустройством населенных пунктов, привлекает
к работе по благоустройству колхозы, совхозы, предприятия, учрежде-
ния и другие организации, независимо от их ведомственной подчинен-
ности; объединяет с согласия колхозов, совхозов, предприятий и других
организаций средства, выделяемые ими на благоустройство; осущест-
вляет контроль за благоустройством производственных территорий;
организует озеленение населенных пунктов; принимает меры к сохра-
нению зеленых насаждений и уходу за ними, охране водоемов и мест
отдыха трудящихся; присваивает в соответствии с действующим зако-
нодательством наименования улицам, устанавливает нумерацию
домов;

6) утверждает и освобождает от должности руководителей подчи-
ненных Совету предприятий жилищно-коммунального хозяйства по
согласованию с вышестоящими органами управления жилищно-комму-
нальным хозяйством;

7) организует проведение противопожарных мероприятий в насе-
ленных пунктах; руководит работой добровольных пожарных дружин;

8) возбуждает ходатайства перед исполнительным комитетом
вышестоящего Совета о представлении к награждению медалями «За
отвагу на пожаре» и «За спасение утопающих»;

9) принимает меры к предупреждению и ликвидации последствий
стихийных бедствий, в случае необходимости привлекает в установлен-
ном порядке население на борьбу со стихийными бедствиями и на ли-
квидацию их последствий;

10) обеспечивает содержание в надлежащем состоянии кладбищ
и братских могил.

Статья 17. **В области торговли, общественного питания и быто-
вого обслуживания населения** сельский, поселковый Совет депутатов
трудящихся:

1) осуществляет контроль за государственной, кооперативной и
колхозной торговлей на территории Совета; утверждает планы разме-
щения и специализации предприятий торговли и общественного пита-
ния; содействует внедрению прогрессивных форм торгового обслужива-
ния населения;

2) принимает меры по организации бытового обслуживания насе-
ления, расширению сети прачечных, парикмахерских, сапожных и швей-
ных мастерских, мастерских по ремонту одежды, обуви и предметов хо-
зяйственного обихода, осуществляет контроль за их работой; содейст-
вует внедрению новых видов и форм бытового обслуживания;

3) осуществляет контроль за работой магазинов, столовых, чай-
ных, рынков, за соблюдением правил торговли, установленных цен и
обеспечением культурного обслуживания покупателей, за своевремен-
ностью завоза продовольственных и промышленных товаров с учетом
спроса населения;

4) контролирует работу предприятий потребительской кооперации
по переработке и продаже сельскохозяйственных продуктов и сырья;

5) заслушивает доклады руководителей предприятий торговли,
общественного питания, правлений сельских потребительских обществ
о состоянии торговли и ходе выполнения установленных планов това-
рооборота и других плановых заданий, а также руководителей пред-
приятий бытового обслуживания об их производственной деятельности;

6) осуществляет контроль за соблюдением Устава потребитель-
ского общества;

7) утверждает и освобождает от должности руководителей подчи-
ненных Совету предприятий бытового обслуживания населения по со-
гласованию с вышестоящими органами управления бытовым обслужи-
ванием;

8) устанавливает, с учетом местных условий, удобные для населе-
ния часы работы предприятий торговли, общественного питания и бы-
тового обслуживания населения, контролирует соблюдение установлен-
ного времени их работы.

Статья 18. **В области народного образования** сельский, поселко-
вый Совет депутатов трудящихся:

1) обеспечивает всеобщее обязательное обучение, ведет учет детей
школьного возраста;

2) осуществляет контроль за работой школ, школьных интерна-
тов, детских дошкольных и внешкольных учреждений, расположенных
на территории Совета;

3) решает в соответствии с действующим законодательством во-
просы об освобождении от платы за питание детей в школах (группах)
с продленным днем, состоящих на сельском, поселковом бюджете;

4) принимает меры к расширению сети школ, школьных интерна-
тов, детских дошкольных и внешкольных учреждений; поддерживает
инициативу колхозов, совхозов и предприятий в строительстве за счет
их средств школ, постоянных и сезонных детских дошкольных, вне-
школьных учреждений, решает вопросы об их размещении на террито-
рии Совета;

5) принимает меры к устройству детей, оставшихся без попечения
родителей, в школы-интернаты, детские дома и на воспитание в семьи
граждан, осуществляет контроль за работой детских домов, располо-
женных на территории Совета;

6) принимает меры по обеспечению бесплатного проезда в школу
и обратно к месту жительства проживающих в сельской местности
учащихся начальных, восьмилетних и средних общеобразовательных
школ;

7) утверждает и освобождает от должности руководителей подчи-
ненных Совету школ и детских дошкольных и внешкольных учреж-
дений по согласованию с вышестоящими органами народного образо-
вания;

8) создает при школах фонд всеобуча за счет средств бюджета,
привлечения средств колхозов, потребительских обществ и профсоюзов;
распределяет фонд всеобуча между школами, осуществляет контроль
за правильным использованием этого фонда.

Статья 19. **В области культурно-просветительной работы** сель-
ский, поселковый Совет депутатов трудящихся:

1) руководит работой подчиненных Совету сельских клубов, домов
культуры, библиотек, красных уголков и иных учреждений культуры,

контролирует и координирует работу других учреждений культуры, расположенных на территории Совета, независимо от их подчиненности; принимает меры по расширению сети учреждений культуры;

2) осуществляет контроль за правильностью использования специальных средств учреждений культуры, подчиненных Совету, а также правильностью отчисления и расходования средств культфондов колхозов, потребительских обществ и в необходимых случаях принимает по согласованию с ними меры к централизованному использованию указанных средств;

3) организует проведение лекций, докладов и бесед для населения; оказывает содействие работе научно-просветительных общественных организаций;

4) утверждает и освобождает от должности руководителей подчиненных Совету учреждений культуры по согласованию с вышестоящими органами управления культурой;

5) принимает меры к регулярному кинообслуживанию населения, развитию народного творчества и художественной самодеятельности;

6) проводит массовые мероприятия, связанные с государственными праздниками, знаменательными датами; содействует внедрению в быт новых гражданских обрядов;

7) обеспечивает охрану исторических памятников, памятников культуры и заповедных мест на территории Совета.

Статья 20. **В области здравоохранения, охраны материнства и детства, физической культуры и спорта** сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся:

1) принимает меры по обеспечению населения бесплатной медицинской помощью; руководит организацией работы медицинских учреждений, состоящих на сельском, поселковом бюджете; осуществляет контроль за организацией работы медицинских учреждений вышестоящего подчинения, расположенных на территории Совета;

2) принимает меры к рациональному размещению на территории Совета участковых больниц, родильных домов, фельдшерско-акушерских пунктов, аптек и других медицинских учреждений;

3) заслушивает доклады руководителей медицинских учреждений, расположенных на территории Совета, о состоянии медицинского и санитарно-профилактического обслуживания населения;

4) утверждает и освобождает от должности руководителей подчиненных Совету медицинских учреждений по согласованию с вышестоящими органами здравоохранения;

5) оказывает помощь органам здравоохранения в проведении санитарно-профилактических и противоэпидемических мероприятий, организации санитарно-просветительной работы среди населения; осуществляет контроль за санитарным состоянием населенных пунктов, источников водоснабжения, предприятий торговли и общественного питания, жилищ, школ и других учреждений;

6) принимает в случае возникновения эпидемических инфекционных болезней меры к использованию помещений для размещения больных, проводит мероприятия карантинного характера и контролирует их исполнение;

7) принимает меры к массовому развитию физической культуры и спорта среди населения, строительству спортивных площадок и других спортивных сооружений;

8) обеспечивает проведение мероприятий по охране материнства и детства;

9) возбуждает ходатайства перед исполнительным комитетом вышестоящего Совета о присвоении многодетным матерям почетного звания «Мать-героиня» и представлении к награждению многодетных матерей орденами «Материнская слава» и медалями «Медаль материнства».

Статья 21. **В области труда и социального обеспечения** сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся:

1) содействует трудоустройству граждан, оказывает им помощь в приобретении специальности; участвует совместно с профсоюзными организациями в контроле за соблюдением трудового законодательства, правил охраны труда и техники безопасности в колхозах, совхозах и на предприятиях, расположенных на территории Совета; контролирует соблюдение правил приема на работу и увольнения подростков и молодежи;

2) обеспечивает трудовое устройство инвалидов, членов семей военнослужащих, погибших воинов и партизан, осуществляет контроль за предоставлением этим лицам льгот и преимуществ, установленных законодательством; содействует профессиональному обучению инвалидов;

3) контролирует соблюдение пенсионного законодательства; оказывает в необходимых случаях помощь рабочим, служащим, колхозникам и членам их семей в назначении пенсий; контролирует работу колхозных советов по социальному обеспечению колхозников, а также касс общественной взаимопомощи в колхозах; проверяет правильность ведения трудовых книжек колхозников и сохранность архивных документов в колхозах;

4) назначает в пределах ассигнований, предусмотренных в сельском, поселковом бюджете, пособия лицам, не имеющим права на получение государственных пенсий;

5) вносит предложения в исполнительный комитет вышестоящего Совета о назначении пособий многодетным и одиноким матерям и о выдаче единовременных пособий гражданам, пострадавшим от стихийных бедствий; содействует семьям военнослужащих срочной службы в назначении им предусмотренных законодательством пособий;

6) заботится об улучшении материальных и жилищно-бытовых условий многодетных семей;

7) принимает через органы социального обеспечения меры по устройству в дома инвалидов и престарелых нуждающихся в этом лиц, способствует созданию колхозных и межколхозных домов инвалидов и престарелых; осуществляет контроль за работой домов инвалидов и престарелых.

Статья 22. **В области обеспечения социалистической законности, охраны государственного и общественного порядка и прав граждан** сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся:

1) осуществляет контроль за соблюдением законодательства расположенными на территории Совета колхозами, совхозами, предприятиями, учреждениями и другими организациями, а также должностными лицами и гражданами; обеспечивает охрану политических, трудовых, жилищных и других личных и имущественных прав и законных интересов граждан;

2) отменяет противоречащие законодательству приказы и распоряжения руководителей предприятий и учреждений, подчиненных сельскому, поселковому Совету; приостанавливает исполнение противоречащих законодательству решений собраний колхозников и пайщиков потребительского общества, правлений колхозов и сельпо, приказов и распоряжений руководителей предприятий, учреждений и организаций выше-

стоящего подчинения, находящихся на территории Совета, по вопросам землепользования, благоустройства, застройки населенных пунктов, охраны природы и памятников культуры и сообщает об этом соответствующим вышестоящим органам;

3) оказывает помощь группам народного контроля в колхозах, совхозах, на предприятиях и в других организациях, расположенных на территории Совета;

4) руководит деятельностью народных дружин по охране общественного порядка и товарищеских судов в колхозах и по месту жительства граждан; контролирует работу участкового уполномоченного милиции на территории Совета;

5) производит прием граждан; рассматривает в установленные законом сроки заявления и жалобы трудящихся и принимает по ним необходимые меры; осуществляет контроль за соблюдением порядка рассмотрения заявлений и жалоб в колхозах, совхозах, на предприятиях, в учреждениях и других организациях, расположенных на территории Совета;

6) осуществляет в установленном порядке прописку и выписку граждан; обеспечивает выполнение должностными лицами и гражданами правил паспортной системы;

7) налагает административные взыскания на должностных лиц и граждан за нарушения общественного порядка, правил, обеспечивающих поддержание чистоты в населенных пунктах, охрану природы и памятников культуры, правил благоустройства и застройки населенных пунктов, торговли спиртными напитками, за потравы посевов в колхозах и совхозах и за другие нарушения в случаях и порядке, установленных законодательством Азербайджанской ССР;

8) образует в необходимых случаях, с разрешения исполнительного комитета вышестоящего Совета, при исполнительном комитете сельского, поселкового Совета административную комиссию для рассмотрения дел о правонарушениях, влекущих за собой наказание в административном порядке, осуществляет контроль за ее деятельностью;

9) производит в соответствии с законодательством Азербайджанской ССР регистрацию актов гражданского состояния;

10) назначает опекунов и попечителей, контролирует выполнение ими своих обязанностей;

11) регистрирует семейно-имущественные разделы колхозных (крестьянских) дворов;

12) производит нотариальные действия в соответствии с Положением о государственном нотариате Азербайджанской ССР;

13) выдает гражданам справки, удостоверяющие личность, семейное, имущественное положение, и другие справки, предусмотренные законодательством;

14) принимает меры к сохранности и использованию бесхозяйного имущества, а также имущества, перешедшего к государству в порядке наследования;

15) контролирует соблюдение законодательства о религиозных культах.

Статья 23. **В области оборонной работы** сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся:

1) обеспечивает точное исполнение всеми гражданами Закона о всеобщей воинской обязанности; ведет в установленном порядке первичный учет военнообязанных и призывников; оповещает военнообязанных и призывников о их вызове в военные комиссариаты и содействует своевременной явке по этому вызову;

2) принимает меры по организации гражданской обороны;

3) обеспечивает трудовое устройство граждан, уволенных в запас и демобилизованных из рядов Вооруженных Сил СССР.

Статья 24. Сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся кроме вопросов, предусмотренных Законом о сельском, поселковом Совете депутатов трудящихся Азербайджанской ССР, может решать и другие вопросы хозяйственного и социально-культурного строительства, отнесенные к его ведению законодательством Союза ССР и Азербайджанской ССР, а на территории Нахичеванской АССР также законодательством Нахичеванской АССР.

Глава III

ОРГАНИЗАЦИЯ РАБОТЫ СЕЛЬСКОГО, ПОСЕЛКОВОГО СОВЕТА ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ

1. Сессия сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся

Статья 25. Сессии сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся созываются исполнительным комитетом Совета не реже шести раз в год, то есть одного раза в два месяца.

Сессия сельского, поселкового Совета может быть созвана также по требованию не менее одной трети общего числа депутатов сельского, поселкового Совета.

Первая сессия вновь избранного сельского, поселкового Совета созывается исполнительным комитетом сельского, поселкового Совета предыдущего созыва не позднее чем в двухнедельный срок после выборов.

Сессия сельского, поселкового Совета открывается председателем исполнительного комитета Совета. Для ведения сессии сельский, поселковый Совет избирает председателя и секретаря.

Статья 26. Сессия сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся правомочна при наличии не менее двух третей общего числа депутатов сельского, поселкового Совета.

Статья 27. Вопросы на рассмотрение сессии сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся вносятся его исполнительным комитетом, постоянными комиссиями и депутатами сельского, поселкового Совета.

Предложения к повестке дня сессии сельского, поселкового Совета могут представляться правлениями колхозов, администрацией, общественными организациями предприятий, учреждений и других организаций, расположенных на территории Совета, а также общими собраниями граждан поселка и сельскими сходами.

Статья 28. На сессии сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся может быть решен любой вопрос, входящий в компетенцию сельского, поселкового Совета, при этом только на сессиях могут быть решены следующие вопросы:

1) признание полномочий депутатов; сложение депутатских полномочий по личным заявлениям депутатов;

2) принятие решений по запросам депутатов;

3) избрание исполнительного комитета и изменение его состава; образование постоянных комиссий и изменение их состава;

4) отчеты о работе исполнительного комитета и постоянных комиссий;

5) образование административной комиссии при исполнительном комитете Совета;

6) утверждение планов подведомственного хозяйственного и социально-культурного строительства;

7) утверждение планов мероприятий по выполнению наказов избирателей;

8) утверждение сельского, поселкового бюджета и отчета о его исполнении;

9) направление средств, дополнительно полученных за счет перевыполнения доходной части и экономии расходной части сельского, поселкового бюджета;

10) объединение и направление средств, выделяемых колхозами, совхозами, предприятиями и другими организациями на жилищно-коммунальное, культурно-бытовое строительство и благоустройство;

11) утверждение и освобождение от должности руководителей школ, детских дошкольных и внешкольных учреждений, учреждений здравоохранения и культуры, предприятий коммунально-бытового обслуживания;

12) рассмотрение замечаний и предложений по Уставам сельскохозяйственных артелей;

13) утверждение представлений в исполнительный комитет вышестоящего Совета об образовании, объединении, упразднении или переименовании сельского, поселкового Совета, установлении и изменении границ его территории.

Статья 29. Решения сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся принимаются открытым голосованием простым большинством голосов общего числа депутатов Совета и подписываются председателем и секретарем исполнительного комитета Совета.

Решения сельского, поселкового Совета об избрании или изменении состава исполнительного комитета подписываются председателем и секретарем сессии Совета.

Статья 30. Решения сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся доводятся до сведения заинтересованных организаций, должностных лиц и граждан не позднее чем в пятидневный срок.

Содержащиеся в решениях сельского, поселкового Совета предложения и рекомендации в адрес расположенных на территории Совета колхозов, совхозов, предприятий, учреждений и других организаций вышестоящего подчинения должны быть не более чем в пятидневный срок рассмотрены руководителями этих организаций и результаты рассмотрения сообщены Совету.

Статья 31. Решения сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся могут быть в соответствии с Конституцией Азербайджанской ССР отменены вышестоящим Советом депутатов трудящихся и приостановлены исполнительным комитетом вышестоящего Совета.

2. Исполнительный комитет сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся

Статья 32. Исполнительный комитет сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся является исполнительным и распорядитель-

ным органом сельского, поселкового Совета, избираемым из числа депутатов в составе: председателя, заместителя председателя, секретаря и членов исполнительного комитета.

Численный состав исполнительного комитета сельского, поселкового Совета устанавливается сельским, поселковым Советом в соответствии с законодательством Азербайджанской ССР.

Статья 33. Исполнительный комитет сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся непосредственно подотчетен избравшему его Совету, а также исполнительному комитету вышестоящего Совета.

Статья 34. Исполнительный комитет сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся осуществляет руководство хозяйственным и социально-культурным строительством на территории Совета на основе решений сельского, поселкового Совета и вышестоящих органов государственной власти и органов государственного управления.

Исполнительный комитет сельского, поселкового Совета, осуществляя указанные полномочия, решает вопросы, отнесенные к ведению Совета, за исключением тех вопросов, которые в соответствии со статьей 28 настоящего Закона должны решаться только на сессиях сельского, поселкового Совета.

Статья 35. Решения исполнительного комитета сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся принимаются простым большинством голосов всего состава исполнительного комитета и подписываются председателем и секретарем исполнительного комитета Совета.

Распоряжения исполнительного комитета сельского, поселкового Совета подписываются председателем исполнительного комитета Совета.

Статья 36. Решения и распоряжения исполнительного комитета сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся могут быть отменены сельским, поселковым Советом и исполнительным комитетом вышестоящего Совета.

Статья 37. Исполнительный комитет сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся обеспечивает подготовку сессий Совета, организует предварительное обсуждение населением проектов решений Совета по важнейшим вопросам.

Статья 38. Исполнительный комитет сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся оказывает необходимую помощь депутатам в выполнении ими депутатских обязанностей, в подготовке и проведении отчетов перед избирателями, информируют депутатов о ходе выполнения решений Совета, о мерах, принятых по критическим замечаниям и предложениям депутатов, высказанным ими на сессиях Совета.

Статья 39. Исполнительный комитет сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся в период между сессиями Совета координирует работу постоянных комиссий Совета, привлекает их к подготовке вопросов, рассматриваемых на сессиях Совета и заседаниях его исполнительного комитета.

Статья 40. Исполнительный комитет сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся не реже одного раза в год отчитывается о своей работе перед сельским, поселковым Советом, а также на собраниях трудящихся и сходах граждан.

Статья 41. Председатель исполнительного комитета сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся организует работу исполнительного комитета и выполнение решений сельского, поселкового Совета и его исполнительного комитета, дает распоряжения во исполнение этих решений.

Председатель исполнительного комитета сельского, поселкового Совета является распорядителем кредитов по сельскому, поселковому бюджету и распорядителем текущего счета сельского, поселкового Совета в учреждениях Государственного банка СССР или в государственной трудовой сберегательной кассе.

Статья 42. Секретарь исполнительного комитета сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся подготавливает материалы к сессиям сельского, поселкового Совета, заседаниям его исполнительного комитета, ведет протоколы заседаний исполнительного комитета, следит за своевременным доведением до исполнителей решений сельского, поселкового Совета и его исполнительного комитета, отвечает за делопроизводство, учет и отчетность, сохранность документов сельского, поселкового Совета, выполняет другие обязанности, возложенные на него исполнительным комитетом сельского, поселкового Совета.

Статья 43. По истечении полномочий сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся исполнительный комитет сельского, поселкового Совета сохраняет свои полномочия до образования вновь избранным сельским, поселковым Советом нового исполнительного комитета.

3. Постоянные комиссии сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся

Статья 44. Сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся для предварительного рассмотрения и подготовки вопросов, относящихся к ведению Совета, для активного содействия осуществлению решений Совета и его исполнительного комитета образует на срок своих полномочий из числа депутатов постоянные комиссии.

Статья 45. Постоянные комиссии ответственны перед сельским, поселковым Советом депутатов трудящихся и ему подотчетны.

Статья 46. Сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся образует мандатную комиссию, планово-бюджетную комиссию, комиссию по социалистической законности и охране общественного порядка, а также с учетом местных условий постоянные комиссии по отдельным отраслям хозяйства и культуры.

Статья 47. Мандатная комиссия сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся:

1) проверяет полномочия депутатов Совета и представляет на рассмотрение Совета предложения о признании полномочий избранных депутатов либо о кассировании выборов отдельных депутатов;

2) подготавливает и вносит в исполнительный комитет Совета предложения по вопросам проведения выборов депутатов вместо выбывших;

3) подготавливает заключения по вопросам, связанным с неприкосновенностью и отзывом депутата.

Статья 48. Планово-бюджетная комиссия сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся:

1) рассматривает внесенные исполнительным комитетом на утверждение Совета планы хозяйственного и социально-культурного строительства и дает по ним свои заключения;

2) рассматривает внесенный исполнительным комитетом на утверждение Совета сельский, поселковый бюджет и дает по нему свое заключение;

3) рассматривает и согласует замечания и предложения по планам хозяйственного и социально-культурного строительства и сельскому, поселковому бюджету, поступившие от других постоянных комиссий Совета;

4) осуществляет контроль за выполнением планов подведомственного хозяйственного и социально-культурного строительства и исполнением сельского, поселкового бюджета, дает заключение по отчетам о выполнении планов и исполнении бюджета.

Статья 49. Комиссия по социалистической законности и охране общественного порядка сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся:

1) принимает участие в разработке и осуществлении мероприятий по обеспечению социалистической законности и охраны общественного порядка на территории Совета;

2) участвует в проверке соблюдения социалистической законности в колхозах, совхозах, на предприятиях, в учреждениях и других организациях, правильности и своевременности рассмотрения жалоб, заявлений граждан и организации их приема;

3) оказывает помощь в работе добровольных народных дружин по охране общественного порядка и товарищеских судов;

4) принимает участие в работе по разъяснению трудящимся действующего законодательства и по воспитанию их в духе строгого исполнения законов и уважения правил социалистического общежития.

Статья 50. Постоянные комиссии сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся, образованные по отдельным отраслям хозяйства и культуры:

1) ведут работу по выявлению дополнительных резервов и возможностей в сельском хозяйстве, промышленности и других отраслях местного хозяйственного и социально-культурного строительства, подготавливают по этим вопросам предложения и вносят их на рассмотрение Совета или его исполнительного комитета;

2) участвуют в проверке выполнения решений Совета, его исполнительного комитета и вышестоящих государственных органов, а также в организаторской работе по практическому осуществлению этих решений;

3) проверяют в пределах своих полномочий работу колхозов, совхозов, предприятий, учреждений и других организаций, находящихся на территории Совета; передают предложения по результатам проверки на рассмотрение правлений колхозов, руководителей совхозов, предприятий, учреждений и других организаций, а при необходимости вносят предложения на рассмотрение Совета или его исполнительного комитета.

Статья 51. Постоянные комиссии сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся могут заслушивать на своих заседаниях доклады и сообщения руководителей колхозов, совхозов, предприятий, учреждений и других организаций по рассматриваемым комиссиями вопросам и давать им рекомендации.

Постоянные комиссии имеют право запрашивать в необходимых случаях от руководителей колхозов, совхозов, предприятий, учреждений и других организаций, расположенных на территории сельского, поселкового Совета, соответствующие материалы и документы.

Статья 52. Сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся может образовывать временные комиссии.

4. Депутат сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся

Статья 53. Полномочия депутата сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся начинаются со дня его избрания и заканчиваются в день выборов сельского, поселкового Совета нового созыва.

Статья 54. Депутат сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся обязан участвовать в работе сельского, поселкового Совета, выполнять его поручения, поддерживать постоянную связь с избирателями, информировать их о решениях Совета и его исполнительного комитета, добиваться претворения в жизнь наказов и предложений избирателей, вести прием граждан и оказывать помощь в разрешении их заявлений и жалоб.

Статья 55. Депутат сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся имеет право вносить на рассмотрение Совета, его исполнительного комитета и постоянных комиссий предложения по вопросам, возникающим в ходе его депутатской деятельности.

Статья 56. Депутат сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся имеет право запроса на сессии к исполнительному комитету сельского, поселкового Совета, а также к руководителям колхозов, совхозов, предприятий, учреждений и других организаций, расположенных на территории Совета.

Исполнительный комитет сельского, поселкового Совета, руководитель колхоза, совхоза, предприятия, учреждения и другой организации, к которым обращен запрос депутата, обязаны дать ответ на запрос на сессии Совета, а при необходимости более длительного времени на подготовку ответа — в срок, установленный сельским, поселковым Советом. По ответу на запрос депутата Совет принимает решение.

Статья 57. В случае обращения депутата сельского, поселкового Совета по вопросам, связанным с депутатской деятельностью, к руководителям колхозов, совхозов, предприятий, учреждений и других организаций, расположенных на территории Совета, их руководители обязаны не позднее чем в пятидневный срок дать ответ на обращение депутата.

Статья 58. Депутат сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся по поручению Совета, его исполнительного комитета и постоянных комиссий может участвовать в проверке работы колхозов, совхозов, предприятий, учреждений и других организаций, расположенных на территории Совета, и вносить свои предложения по результатам проверки.

Статья 59. В соответствии с Конституцией Азербайджанской ССР депутат сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся обязан отчитываться перед избирателями в своей работе и в работе сельского, поселкового Совета.

Отчеты депутата сельского, поселкового Совета проводятся не реже двух раз в год. По требованию избирателей отчет депутата может быть проведен в любое время.

Статья 60. Депутат сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся не может быть по инициативе администрации уволен с работы на предприятии, в учреждении, организации или исключен из колхоза, а также не может быть на территории Совета привлечен к уголовной ответственности либо арестован без согласия сельского, поселкового Совета, а в период между сессиями сельского, поселкового Совета — без согласия его исполнительного комитета.

Статья 61. Депутат сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся на время сессии и заседания исполнительного комитета, в со-

став которого он избран, освобождается от выполнения своих производственных или служебных обязанностей с сохранением заработной платы или среднего заработка по месту постоянной работы.

Статья 62. Депутат сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся, не оправдавший оказанного ему доверия, может быть в любое время отозван по решению большинства избирателей в установленном законом порядке.

Статья 63. Депутат сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся, в случае выбытия на постоянное место жительства за пределы территории сельского, поселкового Совета или невозможности по иным причинам выполнять депутатские обязанности в своем избирательном округе, обращается с заявлением о сложении своих депутатских полномочий в сельский, поселковый Совет. Сельский, поселковый Совет на очередной сессии рассматривает заявление депутата и принимает по этому вопросу решение, которое доводит до сведения избирателей.

Статья 64. Полномочия депутата сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся прекращаются досрочно в случае отзыва депутата избирателями, а также по решению Совета о сложении депутатом своих полномочий.

Статья 65. В случае выбытия депутата из состава сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся исполнительный комитет сельского, поселкового Совета не позднее чем в двухмесячный срок после выбытия депутата назначает в соответствующем избирательном округе выборы нового депутата.

5. Участие населения в работе сельского, поселкового Совета депутатов трудящихся. Общие собрания граждан, сельские сходы

Статья 66. Сельский, поселковый Совет депутатов трудящихся обеспечивает активное участие граждан в решении вопросов местного и общегосударственного значения, привлекает их к деятельности Совета, руководит работой органов общественной самодеятельности населения.

Статья 67. Для обсуждения наиболее важных вопросов, касающихся жизни граждан, разъяснения трудящимся законодательства и важнейших решений местных Советов исполнительным комитетом сельского, поселкового Совета созываются общие собрания, сходы граждан, проживающих на территории сельского, поселкового Совета в целом или отдельных населенных пунктов, улиц и кварталов, а также собрания представителей жителей села, поселка.

Собрание, сход граждан села, поселка обсуждает вопросы благоустройства, коммунально-бытового и культурного обслуживания населения, охраны общественного порядка, заслушивает доклады о работе исполнительного комитета сельского, поселкового Совета и другие вопросы в соответствии с законодательством Азербайджанской ССР. Сельские сходы обсуждают и решают вопросы самообложения населения.

Статья 68. Собрания, сходы граждан избирают общественные сельские комитеты, уличные и квартальные комитеты соответственно по отдельным населенным пунктам, расположенным на территории сельского, поселкового Совета, по улицам и кварталам в поселках и селах.

Общественные сельские комитеты, уличные и квартальные комитеты содействуют претворению в жизнь решений сельского, поселкового Совета и его исполнительного комитета, организуют население на проведение работ по благоустройству населенных пунктов, оказывают помощь

учреждениям культуры, народного образования, здравоохранения, предприятиям торговли, общественного питания и бытового обслуживания.

На общественный сельский комитет в соответствии с законодательством Азербайджанской ССР, а на территории Нахичеванской АССР также в соответствии с законодательством Нахичеванской АССР, может быть возложено выполнение отдельных поручений исполнительного комитета сельского Совета на территории соответствующего населенного пункта.

Общественные сельские комитеты, уличные и квартальные комитеты в своей деятельности подотчетны избравшим их собраниям, сходам граждан, сельскому, поселковому Совету и его исполнительному комитету.

Председатель Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
М. ИСКЕНДЕРОВ.
Секретарь Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР.
З. ШУКЮРОВА.

г. Баку, 21 мая 1968 г.
№ 472—VII

ЗАКОН

АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ СОВЕТСКОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

84 Об утверждении Положения о постоянных комиссиях Верховного Совета Азербайджанской ССР

Верховный Совет Азербайджанской Советской Социалистической Республики **постановляет:**

1. Утвердить Положение о постоянных комиссиях Верховного Совета Азербайджанской ССР.

2. Признать утратившим силу Положение о постоянных комиссиях Верховного Совета Азербайджанской ССР, утвержденное постановлением Верховного Совета Азербайджанской ССР от 15 июня 1959 года (Ведомости Верховного Совета Азербайджанской ССР, 1959 г., № 7, ст. 106).

Председатель Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
М. ИСКЕНДЕРОВ.
Секретарь Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
З. ШУКЮРОВА.

г. Баку, 21 мая 1968 г.
№ 473—VII

ПОЛОЖЕНИЕ

О ПОСТОЯННЫХ КОМИССИЯХ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

I. Основные принципы организации и деятельности постоянных комиссий, порядок их образования

Статья 1. Постоянные комиссии Верховного Совета Азербайджанской ССР являются вспомогательными органами Верховного Совета

Азербайджанской ССР, образуемыми для предварительного рассмотрения и подготовки вопросов, относящихся к ведению Верховного Совета Азербайджанской ССР, а также для активного содействия проведению в жизнь решений Верховного Совета Азербайджанской ССР.

Статья 2. Основными задачами постоянных комиссий Верховного Совета Азербайджанской ССР являются:

разработка предложений для рассмотрения Верховным Советом Азербайджанской ССР или Президиумом Верхсвного Совета Азербайджанской ССР;

подготовка заключений по вопросам, внесенным на рассмотрение Верховного Совета Азербайджанской ССР и его Президиума;

содействие государственным органам и организациям, а также депутатам Верховного Совета Азербайджанской ССР в их работе по осуществлению решений Верховного Совета Азербайджанской ССР и его Президиума;

контроль за деятельностью министерств и ведомств Азербайджанской ССР, других республиканских организаций, а также местных государственных органов и организаций по проведению в жизнь Конституций СССР и Азербайджанской ССР, законов СССР и Азербайджанской ССР и иных решений Верховных Советов СССР и Азербайджанской ССР, а также их Президиумов.

Выполняя возложенные на них задачи, постоянные комиссии Верховного Совета Азербайджанской ССР призваны всей своей деятельностью во время сессий Верховного Совета Азербайджанской ССР и в период между сессиями способствовать непрерывной и эффективной работе Верховного Совета как высшего представительного органа государственной власти Азербайджанской ССР.

Статья 3. Постоянные комиссии Верховного Совета Азербайджанской ССР при подготовке предложений по вопросам государственного, хозяйственного и социально-культурного строительства исходят из общегосударственных интересов и интересов трудящихся республики.

Статья 4. Верховный Совет Азербайджанской ССР образует Мандатную комиссию, Комиссию законодательных предположений, Планово-бюджетную комиссию, Комиссию по иностранным делам, а также комиссии по отраслям или группам отраслей государственного управления (отраслевые комиссии).

Статья 5. Постоянные комиссии избираются Верховным Советом Азербайджанской ССР из числа депутатов на срок полномочий Верховного Совета Азербайджанской ССР данного созыва.

Постоянные комиссии избираются в составе председателя и членов комиссии. Численный состав комиссии определяется Верховным Советом Азербайджанской ССР. Каждая постоянная комиссия избирает из числа своих членов заместителя председателя и секретаря комиссии.

В состав постоянных комиссий не могут быть избраны Председатель Верховного Совета Азербайджанской ССР, его заместители, а также депутаты, входящие в состав Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР, Совета Министров Азербайджанской ССР, Верховного суда Азербайджанской ССР, и прокурор Азербайджанской ССР.

Статья 6. Постоянные комиссии ответственны перед Верховным Советом Азербайджанской ССР и ему подотчетны.

В период между сессиями Верховного Совета Азербайджанской ССР деятельность постоянных комиссий координирует Президиум Верховного Совета Азербайджанской ССР.

Председатель Верховного Совета Азербайджанской ССР, ведая внутренним распорядком Верховного Совета, оказывает помощь в организации работы постоянных комиссий.

Статья 7. Постоянные комиссии Верховного Совета Азербайджанской ССР действуют на основе широкой инициативы их членов, коллегиальности и гласности.

При подготовке законопроектов и других предложений для рассмотрения Верховным Советом Азербайджанской ССР и его Президиумом, осуществлении контроля за соблюдением Конституции и советского законодательства постоянные комиссии действуют в сотрудничестве с общественными организациями, обобщают и обсуждают предложения граждан.

II. Вопросы ведения постоянных комиссий

Статья 8. Основное направление деятельности и вопросы ведения каждой постоянной комиссии определяются Верховным Советом Азербайджанской ССР и настоящим Положением.

Статья 9. На Мандатную комиссию Верховного Совета Азербайджанской ССР возлагается:

1) проверка на основании статьи 34 Конституции Азербайджанской ССР полномочий депутатов Верховного Совета республики и представление на рассмотрение Верховного Совета Азербайджанской ССР предложений о признании полномочий избранных депутатов либо о кассировании выборов отдельных депутатов;

2) подготовка и внесение в Президиум Верховного Совета Азербайджанской ССР предложений по вопросам выборов депутатов вместо выбывших;

3) подготовка по поручению Верховного Совета Азербайджанской ССР или его Президиума заключений по вопросам, связанным с неприкосновенностью депутатов либо с отзывом депутата, предусмотренными статьями 36 и 150 Конституции Азербайджанской ССР.

Статья 10. На Комиссию законодательных предположений Верховного Совета Азербайджанской ССР возлагается:

1) разработка проектов законов Азербайджанской ССР и постановлений Верховного Совета Азербайджанской ССР, указов и постановлений Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР по вопросам, связанным с укреплением социалистической законности, осуществлением правосудия, и по другим вопросам общего характера;

2) предварительное рассмотрение переданных на заключение проектов законов Азербайджанской ССР и других актов Верховного Совета Азербайджанской ССР и его Президиума и подготовка соответствующих заключений;

3) участие по просьбе других постоянных комиссий Верховного Совета Азербайджанской ССР в разработке проектов законов Азербайджанской ССР и иных актов Верховного Совета Азербайджанской ССР и его Президиума, подготовляемых соответствующими комиссиями;

4) подготовка предложений по вопросам кодификации и систематизации законодательства Азербайджанской ССР.

5) заслушивание сообщений и докладов министерств и ведомств Азербайджанской ССР, других республиканских организаций, а также местных государственных органов и организаций по вопросам укрепления социалистической законности, защиты прав и охраняемых законом интересов граждан.

Статья 11. На Планово-бюджетную комиссию Верховного Совета Азербайджанской ССР возлагается:

1) предварительное рассмотрение внесенных Правительством Азербайджанской ССР на утверждение Верховного Совета Азербайджанской ССР перспективных и годовых государственных планов развития народного хозяйства Азербайджанской ССР и отчетов о выполнении государственных планов;

2) предварительное рассмотрение внесенных Правительством Азербайджанской ССР на утверждение Верховного Совета Азербайджанской ССР государственного бюджета Азербайджанской ССР и отчета об исполнении государственного бюджета;

3) рассмотрение внесенных в комиссию министерствами и ведомствами Азербайджанской ССР предложений, касающихся изменения показателей народнохозяйственного плана и государственного бюджета Азербайджанской ССР, представленных на утверждение Верховного Совета Азербайджанской ССР;

4) предварительное рассмотрение и согласование замечаний и предложений по государственному плану и государственному бюджету, поступивших от других постоянных комиссий Верховного Совета Азербайджанской ССР;

5) представление Верховному Совету Азербайджанской ССР заключений по государственному плану развития народного хозяйства Азербайджанской ССР и государственному бюджету Азербайджанской ССР, отчетам о выполнении народнохозяйственного плана и исполнении государственного бюджета:

6) разработка проектов законов Азербайджанской ССР и других предложений по вопросам планирования народного хозяйства и бюджетно-финансовым вопросам для рассмотрения Верховным Советом Азербайджанской ССР и его Президиумом, а также подготовка заключений по таким вопросам, переданным комиссии на предварительное рассмотрение;

7) заслушивание сообщений и докладов министерств и ведомств Азербайджанской ССР по вопросам выполнения государственного плана развития народного хозяйства Азербайджанской ССР и исполнения государственного бюджета Азербайджанской ССР.

Статья 12. На Комиссию Верховного Совета Азербайджанской ССР по иностранным делам возлагается:

1) подготовка и предварительное рассмотрение разрешаемых Верховным Советом Азербайджанской ССР и его Президиумом в соответствии с Конституцией Азербайджанской ССР вопросов, связанных с развитием политических, экономических, научно-технических, культурных и иных связей Азербайджанской ССР с зарубежными государствами и международными организациями, а также представление по этим вопросам предложений и заключений Верховному Совету Азербайджанской ССР или Президиуму Верховного Совета Азербайджанской ССР;

2) содействие развитию политических, экономических, научно-технических, культурных и иных связей Азербайджанской ССР с зарубежными государствами и международными организациями;

3) заслушивание сообщений и докладов министерств и ведомств Азербайджанской ССР об их деятельности по вопросам развития связей с зарубежными странами и международными организациями.

Статья 13. На отраслевые комиссии Верховного Совета Азербайджанской ССР возлагается:

1) подготовка проектов законов Азербайджанской ССР и других
предложений по вопросам развития соответствующей отрасли государст-
венного управления для рассмотрения Верховным Советом Азербай-
джанской ССР и его Президиумом, а также подготовка заключений по
таким вопросам, переданным комиссиям на предварительное рассмот-
рение;

2) предварительное рассмотрение соответствующих разделов госу-
дарственного плана развития народного хозяйства Азербайджанской
ССР, государственного бюджета Азербайджанской ССР и отчетов об их
выполнении;

3) рассмотрение внесенных в комиссии предложений министерств и
ведомств Азербайджанской ССР об изменении и дополнении соответст-
вующих разделов народнохозяйственного плана и государственного бюд-
жета Азербайджанской ССР, представленных на утверждение Верхов-
ного Совета Азербайджанской ССР;

4) сообщение Планово-бюджетной комиссии замечаний и предложе-
ний по разделам народнохозяйственного плана, государственного бюдже-
та и отчетов об их выполнении, а в случае, если комиссия считает необ-
ходимым, представление этих замечаний и предложений непосредствен-
но Верховному Совету Азербайджанской ССР;

5) заслушивание сообщений и докладов соответствующих мини-
стерств и ведомств Азербайджанской ССР, а также республиканских и
местных государственных органов и организаций о выполнении законов
Азербайджанской ССР и иных решений Верховного Совета Азербай-
джанской ССР и его Президиума.

Статья 14. Вопросы, которые относятся к ведению нескольких
постоянных комиссий, могут по инициативе комиссий, а также по пору-
чению Верховного Совета Азербайджанской ССР либо его Президиума
подготовляться и рассматриваться комиссиями совместно.

Постоянная комиссия по вопросам, находящимся на ее рассмотре-
нии, может запрашивать мнение других постоянных комиссий.

Статья 15. Если постоянная комиссия считает, что вопрос, пере-
данный на ее рассмотрение, относится также к ведению другой постоян-
ной комиссии, либо признает необходимым высказать свое мнение по воп-
росу, рассматриваемому другой комиссией, то она вправе внести об этом
предложение в Верховный Совет Азербайджанской ССР или в Прези-
диум Верховного Совета Азербайджансксй ССР.

III. Права и обязанности постоянных комиссий

Статья 16. Всем постоянным комиссиям Верховного Совета Азер-
байджанской ССР в равной мере принадлежит право законодательной
инициативы.

Статья 17. Постоянные комиссии могут выступать на заседаниях
Верховного Совета Азербайджанской ССР с докладами и содокладами
по вопросам, относящимся к их ведению.

Постоянные комиссии по вопросам, внесенным ими на рассмотрение
Верховного Совета Азербайджанской ССР, либо по вопросам, передан-
ным комиссиям на заключение, выделяют своего докладчика или содок-
ладчика.

По вопросам, подготовленным постоянными комиссиями совместно,
комиссии могут выступать с совместными докладами и содокладами.

Статья 18. Постоянные комиссии вносят в Верховный Совет
Азербайджанской ССР либо в его Президиум предложения о передаче
законопроектов или иных вопросов общереспубликанского значения на
всенародное обсуждение, а также об опубликовании законопроектов
либо других предложений для обсуждения общественностью.

Предложения и замечания, высказанные в ходе обсуждения, обоб-
щаются и рассматриваются соответствующими постоянными комиссия-
ми, а результаты обсуждения докладываются Верховному Совету Азер-
байджанской ССР.

Статья 19. Постоянные комиссии Верховного Совета Азербай-
джанской ССР по вопросам, отнесенным к их ведению, вправе заслуши-
вать представителей Правительства Азербайджанской ССР, министерств,
ведомств Азербайджанской ССР, других республиканских организаций,
а также представителей местных государственных органов и организаций.

По предложению постоянной комиссии руководители министерств,
ведомств Азербайджанской ССР, других республиканских организаций,
а также руководители местных государственных органов или организа-
ций обязаны явиться на заседание комиссии и представить разъяснения
по рассматриваемым комиссией вопросам. При этом постоянные комис-
сии заблаговременно извещают руководителей соответствующих госу-
дарственных органов и организаций о предстоящем рассмотрении вопро-
сов, касающихся их работы.

Статья 20. Постоянные комиссии Верховного Совета Азербайджан-
ской ССР по вопросам, отнесенным к их ведению, вправе требовать от
министерств, ведомств Азербайджанской ССР, других республиканских
организаций, а также местных государственных органов и организаций,
от должностных лиц представления документов, письменных заключе-
ний, отчетных данных и иных материалов. Все государственные органы,
организации и должностные лица обязаны выполнять требования комис-
сий и представлять им необходимые документы, заключения и другие
материалы.

Статья 21. Разработанные постоянными комиссиями Верховно-
го Совета Азербайджанской ССР рекомендации по вопросам деятель-
ности министерств, ведомств Азербайджанской ССР, других республи-
канских организаций, а также местных государственных органов и
организаций направляются этим государственным органам и организа-
циям и сообщаются Президиуму Верховного Совета Азербайджанской
ССР, а в необходимых случаях — Совету Министров Азербайджанской
ССР или Совету Министров Нахичеванской АССР.

Рекомендации постоянных комиссий подлежат обязательному
рассмотрению государственными органами и организациями. О резуль-
татах рассмотрения или о принятых мерах должно быть сообщено
постоянной комиссии не более чем в месячный срок либо в срок, уста-
новленный комиссией.

Статья 22. Постоянные комиссии Верховного Совета Азербай-
джанской ССР вправе входить с предложениями в Совет Министров
Азербайджанской ССР.

Постоянные комиссии имеют право обращаться с запросами к Пра-
вительству Азербайджанской ССР или отдельным его членам.

Статья 23. Постоянные комиссии Верховного Совета Азербай-
джанской ССР вправе привлекать к своей работе депутатов Верховного
Совета Азербайджанской ССР, не входящих в состав комиссии, а также
представителей министерств, ведомств, других государственных органов,

общественных организаций, научных учреждений, специалистов и ученых.

Статья 24. Члены постоянных комиссий Верховного Совета Азербайджанской ССР обязаны участвовать в заседаниях комиссии и выполнять ее поручения.

Члену постоянной комиссии обеспечиваются условия для активного участия в решении всех вопросов, рассматриваемых комиссией, и для этого ему представляются необходимые документы и другие материалы.

Член постоянной комиссии, предложения которого не получили поддержки комиссии, может выступить с ними при обсуждении соответствующего вопроса в Верховном Совете Азербайджанской ССР или в Президиуме Верховного Совета Азербайджанской ССР.

Статья 25. Члены постоянных комиссий Верховного Совета Азербайджанской ССР по поручению комиссии и по своей инициативе изучают на местах вопросы, относящиеся к ведению комиссии, обобщают предложения государственных органов, общественных организаций и граждан, вносят свои предложения в комиссию.

Статья 26. Члены постоянных комиссий Верховного Совета Азербайджанской ССР на время заседаний комиссии, а также для выполнения поручений комиссии освобождаются от своих производственных или служебных обязанностей с сохранением заработной платы или среднего заработка по месту постоянной работы.

IV. Порядок работы постоянных комиссий

Статья 27. Заседания постоянных комиссий Верховного Совета Азербайджанской ССР созываются по мере необходимости, но не реже одного раза в квартал и могут проводиться как во время сессий, так и в период между сессиями Верховного Совета Азербайджанской ССР.

Статья 28. Постоянные комиссии Верховного Совета Азербайджанской ССР работают в соответствии с планами, утвержденными на заседании комиссии.

Статья 29. Заседания постоянных комиссий Верховного Совета Азербайджанской ССР правомочны, если на них присутствует более половины состава соответствующей комиссии.

Статья 30. Все вопросы в постоянных комиссиях Верховного Совета Азербайджанской ССР решаются простым большинством голосов членов комиссии, присутствующих на заседании.

При проведении совместных заседаний нескольких постоянных комиссий решения принимаются простым большинством голосов каждой комиссии.

Статья 31. В заседаниях постоянных комиссий Верховного Совета Азербайджанской ССР с правом совещательного голоса могут участвовать депутаты Верховного Совета Азербайджанской ССР, не входящие в состав данной комиссии.

Статья 32. На заседания постоянных комиссий Верховного Совета Азербайджанской ССР могут приглашаться представители государственных органов, общественных организаций, научных учреждений, специалисты и ученые, которые участвуют в заседаниях комиссии с правом совещательного голоса.

В случае необходимости постоянная комиссия может принять решение о проведении закрытого заседания.

Статья 33. Постоянные комиссии Верховного Совета Азербайджанской ССР для подготовки рассматриваемых ими вопросов могут создавать подкомиссии и рабочие группы из числа депутатов Верховного Совета Азербайджанской ССР, представителей соответствующих министерств, ведомств, других государственных органов, общественных организаций, научных учреждений, специалистов и ученых.

Постоянные комиссии могут создавать совместные подкомиссии или рабочие группы.

Статья 34. Председатель постоянной комиссии, руководя ее работой:

созывает заседания комиссии и организует подготовку к заседаниям;

вызывает членов комиссии для работы в подкомиссиях или для выполнения других поручений комиссии;

приглашает для участия в заседаниях комиссии представителей государственных органов, других организаций, специалистов и ученых;

председательствует на заседаниях комиссии;

сносится от имени комиссии с государственными и общественными организациями;

организует работу по исполнению решений комиссии;

информирует членов комиссии о выполнении решений комиссии и рассмотрении ее рекомендаций.

Совместные заседания комиссий ведут поочередно председатели этих комиссий.

Статья 35. Постоянные комиссии Верховного Совета Азербайджанской ССР ведут протоколы своих заседаний, которые подписывают председатель и секретарь комиссии. Протоколы совместных заседаний постоянных комиссий подписывают председатели и секретари соответствующих комиссий.

Решения и заключения постоянной комиссии подписываются председателем комиссии. Решения, принятые постоянными комиссиями совместно, и совместно подготовляемые ими заключения подписываются председателями соответствующих комиссий.

Статья 36. Постоянные комиссии Верховного Совета Азербайджанской ССР информируют общественность о своей деятельности. На заседания постоянных комиссий, их подкомиссий и рабочих групп могут приглашаться представители печати, радио и телевидения.

Сообщения о работе комиссий публикуются в «Ведомостях Верховного Совета Азербайджанской ССР» и в республиканских газетах.

Статья 37. Постоянные комиссии Верховного Совета Азербайджанской ССР обслуживаются аппаратом Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР.

Секретарь Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
З. ШУКЮРОВА.

3064—6

ЗАКОН

АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ СОВЕТСКОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

85 Об утверждении Указа Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР «О переименовании города Нухи и Нухинского района» и о внесении изменений в статьи 14 и 105 Конституции (Основного Закона) Азербайджанской ССР

Верховный Совет Азербайджанской Советской Социалистической Республики **постановляет:**

Утвердить Указ Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР от 15 марта 1968 года о переименовании города Нухи в город Шеки и Нухинского района в Шекинский район.

В соответствии с этим внести следующие изменения в статьи 14 и 105 Конституции Азербайджанской ССР:

из статьи 14 Конституции исключить слова «Нухинского», «Нуха и», дополнив эту статью после слов «Шаумяновского», «Сумгаит» словами «Шекинского», «и Шеки»;

из статьи 105 Конституции исключить слова «Нухинского и», «Нухинскому и», дополнив эту статью после слов «Сумгаитского», «Сумгаитскому» словами «и Шекинского», «и Шекинскому».

Председатель Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
М. ИСКЕНДЕРОВ.

Секретарь Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
З. ШУКЮРОВА.

г. Баку, 21 мая 1968 г.
№ 474—VII.

ЗАКОН

АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ СОВЕТСКОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

86 Об утверждении указов Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР о внесении изменений и дополнений в Кодекс законов Азербайджанской ССР о браке, семье, опеке и об актах гражданского состояния, Закон о судоустройстве, Уголовно-процессуальный и Гражданский процессуальный кодексы Азербайджанской ССР

Верховный Совет Азербайджанской Советской Социалистической Республики **постановляет:**

Утвердить указы Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР:

от 12 февраля 1968 года «Об отмене примечаний к статьям 142, 147 и 149 Кодекса законов Азербайджанской ССР о браке, семье, опеке и об актах гражданского состояния»;

от 22 марта 1968 года «О внесении изменений и дополнений в Кодекс законов Азербайджанской ССР о браке, семье, опеке и об актах гражданского состояния и в Гражданский процессуальный кодекс Азербайджанской ССР»;

от 22 марта 1968 года «О внесении изменений и дополнений в статьи 57, 59 и 65 Закона о судоустройстве Азербайджанской ССР»;

от 22 марта 1968 года «О внесении изменений и дополнений в статью 402 Уголовно-процессуального кодекса Азербайджанской ССР»;

от 22 марта 1968 года «О внесении изменений и дополнений в статьи 333 и 334 Гражданского процессуального кодекса Азербайджанской ССР».

Председатель Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
М. ИСКЕНДЕРОВ.

Секретарь Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
З. ШУКЮРОВА.

г. Баку, 21 мая 1968 г.
№ 475—VII.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

87 Об утверждении указов Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР об освобождении тов. Таировой Т. А. от обязанностей заместителя Председателя Совета Министров Азербайджанской ССР и о назначении тов. Гусейнова К. А. заместителем Председателя Совета Министров Азербайджанской ССР

Верховный Совет Азербайджанской Советской Социалистической Республики **постановляет:**

Утвердить указы Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР от 28 февраля 1968 года —

об освобождении тов. Таировой Таиры Акпер кызы от обязанностей заместителя Председателя Совета Министров Азербайджанской ССР,

о назначении тов. Гусейнова Кямрана Асад оглы заместителем Председателя Совета Министров Азербайджанской ССР.

Председатель Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
М. ИСКЕНДЕРОВ.

Секретарь Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
З. ШУКЮРОВА.

г. Баку, 21 мая 1968 г.
№ 476—VII.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

88 Об утверждении указов Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР об освобождении тов. Кафарова А. Н. от обязанностей министра торговли Азербайджанской ССР и о назначении тов. Баширзаде А. Б. министром торговли Азербайджанской ССР

Верховный Совет Азербайджанской Советской Социалистической Республики **постановляет:**

Утвердить указы Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР от 29 февраля 1968 года —

об освобождении тов. Кафарова Агарза Нурмамедовича от обязанностей министра торговли Азербайджанской ССР;

о назначении тов. Баширзаде Ага Башировича министром торговли Азербайджанской ССР.

Председатель Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
М. ИСКЕНДЕРОВ.

Секретарь Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
З. ШУКЮРОВА.

г. Баку, 21 мая 1968 г.
№ 477—VII.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

89 О ходе выполнения в Хачмасском и Дивичинском районах республики постановления Верховного Совета Азербайджанской ССР от 26 октября 1967 г. по вопросу об улучшении работы сельских и поселковых Советов депутатов трудящихся

Президиум Верховного Совета Азербайджанской ССР отмечает, что местные Советы Хачмасского и Дивичинского районов проделали определенную работу по осуществлению постановления второй сессии Верховного Совета Азербайджанской ССР седьмого созыва.

Это постановление было обсуждено на сессиях и заседаниях исполкомов районных и большинства сельских Советов депутатов трудящихся Хачмасского и Дивичинского районов, на которых были разработаны мероприятия по улучшению работы местных Советов указанных районов. Исполкомы районных Советов предоставили ряду сельских Советов новые помещения, выделили им мебель и инвентарь.

Осуществлены меры по оказанию помощи сельским Советам в их практической работе по улучшению культурно-бытовых условий сельского населения, по строительству дорог и мостов, школьных помещений и магазинов, больниц, медицинских пунктов и других объектов бытового обслуживания.

Большинство сельских Советов Хачмасского и Дивичинского районов, их исполкомы и постоянные комиссии стали глубже вникать в сельскохозяйственное производство, конкретнее руководить хозяйственным и социально-культурным строительством. Например, из 817 вопросов, обсужденных на сессиях и заседаниях исполкомов Дивичинского районного и сельских Советов в 1967 году, 112 касались организационно-массовой работы, 98 — сельского хозяйства, 129 — медицинского обслуживания, народного образования, культуры и 25—строительства дорог и благоустройства сельских населенных пунктов.

Определенные сдвиги произошли в организационно-массовой работе сельских Советов. В 1967 году 99 процентов всех депутатов сельских Советов Хачмасского района и 97 процентов Дивичинского района отчитались перед своими избирателями. Исполкомы всех сельских

Советов обоих районов отчитались в своей работе как на сессиях Советов, так и перед населением. Не допускались нарушения сроков созыва сессий Советов. К работе постоянных комиссий сельских Советов привлечено 1309 активистов, которые принимают участие в подготовке и обсуждении вопросов, проверяют отдельные жалобы и заявления граждан, участвуют в осуществлении принимаемых решений и контролируют их выполнение.

Вместе с тем в работе исполкомов районных и сельских Советов депутатов трудящихся по выполнению постановления Верховного Совета Азербайджанской ССР имеются и недостатки.

Исполкомы районных Советов депутатов трудящихся не уделяют еще должного внимания подбору и расстановке руководящих кадров исполкомов сельских Советов.

В настоящее время среди председателей и секретарей исполкомов всех 15 сельских Советов Дивичинского района нет ни одного специалиста с высшим образованием.

Отдельные сельские Советы, как, например, Деделинский и Гюлевлинский Хачмасского района, Гамьинский и Чел-Гушчинский Дивичинского района и их исполкомы не обсудили постановление Верховного Совета Азербайджанской ССР, не разработали мероприятия по его осуществлению.

Слабо поставлена работа по осуществлению контроля за исполнением принимаемых решений. Дивичинский и Хачмасский районные Советы депутатов трудящихся и их исполкомы ни разу не проверили и не обсудили на сессиях Советов вопрос о ходе выполнения постановления Верховного Совета Азербайджанской ССР от 26 октября 1967 года. Отдельные сельские Советы, как, например, Сусайкышлакский Хачмасского района, Еникендский и Рагимлинский Дивичинского района, их исполкомы и постоянные комиссии ни разу не организовали проверку и не вынесли на обсуждение ход выполнения этого постановления или своих собственных решений по этому вопросу.

Узким местом в деятельности сельских Советов депутатов трудящихся все еще остается работа постоянных комиссий. Многие постоянные комиссии не проявляют активности.

Слабо работают, в частности, постоянные комиссии Эмирханлинского и Еникендского сельских Советов Дивичинского района, Кёгне-Худатского и Ергюджского сельских Советов Хачмасского района.

Редко созываются общие собрания сельского населения для разрешения вопросов местного значения.

В Дивичинском районе недостаточно работают над улучшением бытового обслуживания сельского населения. На территории 9 сельских Советов этого района нет ни одной точки бытового обслуживания.

Президиум Верховного Совета Азербайджанской ССР **постановляет:**

1. Обязать исполкомы Хачмасского и Дивичинского районных Советов депутатов трудящихся устранить отмеченные в настоящем постановлении недостатки, разработать мероприятия по осуществлению постановления Верховного Совета Азербайджанской ССР от 26 октября 1967 года и к 1 января 1969 года представить в Президиум Верховного Совета Азербайджанской ССР информацию о ходе его выполнения.

2. Учитывая, что с принятием Закона о сельском, поселковом Совете депутатов трудящихся Азербайджанской ССР значительно расширены права сельских и поселковых Советов, поручить исполкомам рай-

онных Советов депутатов трудящихся организовать глубокое изучение материалов третьей сессии Верховного Совета Азербайджанской ССР и разработать мероприятия по дальнейшей активизации работы сельских и поселковых Советов депутатов трудящихся.

Председатель Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
М. ИСКЕНДЕРОВ.

Секретарь Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
З. ШУКЮРОВА.

г. Баку, 21 мая 1968 г.
№ 481—VII.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

90 О рассмотрении предложений, заявлений и жалоб граждан в колхозах Агдашского, Варташенского и Куткашенского районов

Президиум Верховного Совета Азербайджанской ССР отмечает, что производственные управления сельского хозяйства и правления колхозов Агдашского, Варташенского и Куткашенского районов несколько улучшили работу по рассмотрению предложений, заявлений и жалоб граждан. В колхозах им. 28 Апреля и «Азербайджан» Варташенского района, им. Ф. Энгельса и им. М. Ф. Ахундова Куткашенского района, им. С. М. Кирова Агдашского района и ряде других хозяйствах вопросы, связанные с рассмотрением жалоб и заявлений колхозников, систематически обсуждаются на заседаниях правлений, в результате чего письменные и устные обращения тружеников села рассматриваются здесь своевременно, по ним принимаются необходимые меры.

Наряду с этим со стороны руководителей отдельных хозяйств в указанных районах все еще продолжают иметь место случаи невнимательного, а иногда и бюрократического отношения к рассмотрению заявлений колхозников.

В колхозах им. М. И. Калинина, «Шафаг», им. XXII партсъезда, «Бакы» и других хозяйствах Агдашского района, в колхозах им. Али-Байрамова и им. Низами Куткашенского района и «Правда» Варташенского района учет писем и заявлений колхозников запущен. В этих сельхозартелях плохо организован прием граждан. Неудовлетворительно поставлен учет писем, заявлений и жалоб колхозников в Падарском сельсовете Варташенского района, Гаджаллинском сельсовете Куткашенского района и др.

Еще нередки случаи несвоевременного рассмотрения жалоб и заявлений колхозников. Правление колхоза им. М. И. Калинина Агдашского района, например, на день проверки еще не ответило на заявление гр. Велиева М. от 28 января 1968 г. по вопросу, связанному с организацией труда. В этом же колхозе более месяца оставалось нерассмотренным заявление гр. Мусаева Б. о выделении ему приусадебного участка. Правлению колхоза «Азербайджан» Варташенского района понадобилось более 40 дней, чтобы рассмотреть заявления гр. Мусаева М. о выделении приусадебного участка и гр. Мамедова А. о выделении ссуды на строительство дома. Аналогичные факты имеют место в колхозах им. Али-Байрамова, им. Низами Куткашенского района и др.

Управления сельского хозяйства указанных районов не принимают должных мер к устранению имеющихся недостатков, а в ряде случаев и сами задерживают рассмотрение заявлений и жалоб трудящихся. Так, например, в райсельхозуправлении Куткашенского района во время проверки было обнаружено нерассмотренное заявление колхозника Румияна Т. от 2 февраля 1967 г. по вопросу оплаты труда. В этом же сельхозуправлении длительное время оставались нерассмотренными заявления граждан Велиева Ф. и Набиева Т. по трудовым вопросам.

Несвоевременно рассматриваются обращения граждан по вопросам разбазаривания колхозной собственности. Руководители сельхозуправлений проверенных районов в ряде случаев допускают при рассмотрении таких сигналов волокиту и формализм. Так, например, Агдашское райсельхозуправление в течение восьми месяцев не реагировало на заявление, в котором сообщалось о фактах хищений колхозной собственности в колхозе «Азербайджан». Между тем, во время очередной ревизии в этом колхозе была выявлена крупная недостача денежных средств. Этим же сельхозуправлением через прокуратуру района было получено письмо, сигнализирующее о разбазаривании общественных земель в колхозе «Социализм». Хотя изложенные факты подтвердились, райсельхозуправление не приняло оперативных мер для пресечения этих незаконных действий.

Особенно неудовлетворительно обстоит дело в проверенных районах с рассмотрением жалоб по вопросам трудоустройства и оплаты труда. Руководители ряда хозяйств этих районов не уделяют должного внимания обращениям граждан по вопросам нарушения трудового законодательства, в отдельных случаях проявляют недопустимую волокиту и бюрократизм при рассмотрении таких обращений. В результате этого в райисполкомы и райсельхозуправления этих районов поступает большое количество жалоб по трудовым вопросам от колхозников, не получивших удовлетворительного ответа от руководства колхоза. Так, из 164 заявлений, поступивших в течение 1967 г. и четырех месяцев с. г. в производственное управление сельского хозяйства Куткашенского района, почти 50 проц. затрагивают вопросы трудоустройства и оплаты труда. В Варташенское райсельхозуправление за тот же период поступило 102 аналогичных заявления и жалобы. Подобные факты имеют место и в Агдашском районе.

Президиум Верховного Совета Азербайджанской ССР **постановляет:**

1. Обязать исполнительные комитеты Агдашского, Куткашенского и Варташенского районных Советов депутатов трудящихся (тт. Адилов Г. З., Мамедгусейнов С. М., Ахмедов А. А.):

а) обеспечить своевременное рассмотрение писем, жалоб и заявлений тружеников села;

б) во втором квартале с. г. рассмотреть на сессии райсовета вопрос о состоянии рассмотрения предложений, заявлений и жалоб тружеников села в колхозах, совхозах, сельских и поселковых Советах;

в) в октябре с. г. информировать Президиум Верховного Совета Азербайджанской ССР о принятых мерах по выполнению настоящего постановления.

2. Поручить районным производственным управлениям сельского хозяйства Агдашского, Куткашенского и Варташенского районов (тт. Ширинов Ш. З., Алиев А. М. и Касумов И. К.):

76335

а) в кратчайший срок устранить отмеченные в настоящем постановлении недостатки в работе по рассмотрению писем, жалоб и заявлений колхозников;

б) обеспечить все колхозы книгами регистрации писем и заявлений по установленной форме, провести для членов правлений колхозов семинары по вопросам порядка рассмотрения жалоб и заявлений граждан.

3. Министерству сельского хозяйства Азербайджанской ССР периодически проверять состояние рассмотрения писем и заявлений граждан в колхозах и в райсельхозуправлениях, добиваясь улучшения работы по рассмотрению писем, жалоб и заявлений колхозников на местах.

Председатель Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
М. ИСКЕНДЕРОВ.

Секретарь Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
З. ШУКЮРОВА.

г. Баку, 21 мая 1968 г.
№ 486—VII.

РАЗДЕЛ ВТОРОЙ

УКАЗ ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

91 О награждении тт. Лощинкина В. В. и Широкова Э. Л. медалью «За отвагу на пожаре»

За смелость, решительность и отвагу, проявленные при тушении пожара, от имени Президиума Верховного Совета СССР наградить медалью **«За отвагу на пожаре»** военнослужащих:

1. **Лощинкина** Виктора Викторовича.
2. **Широкова** Эллеонория Леонидовича.

Председатель Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
М. ИСКЕНДЕРОВ.

Секретарь Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР
З. ШУКЮРОВА.

г. Баку, 16 мая 1968 г.
№ 467—VII.

Редаксиjанын унваны: Бакы, Коммунист күчәси, 8. Телефонлар: 92-03-58, 92-62-61.

Кағыз форматы 70×108$^{1}/_{16}$=2,75 кағыз вәрәги—7,7 чап вәрәги
Сифариш № 3064 Тираж 12 200

Бакы, «Коммунист» нәшриjјатынын мәтбәәси.

76335